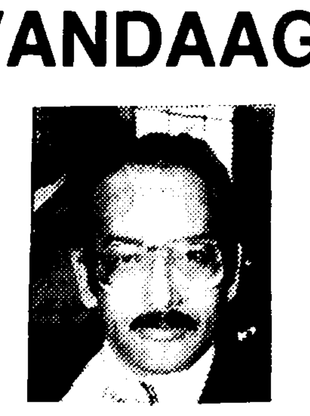
VANDAAG

NED.ANTILLEN
- "Onzinnige isolatie" Aids-patienten niet nodig p.3
- Wainwright doet bod op Bonaire Beach Hotel p.9

SPORT
- Verrassende zege Abrahamsz HCCC p.7

ARMAND ENGELBRECHT ...moeilijk...

ARUBA
- Engelbrecht: 280 miljoen florin op straat p.1
- Nisbet brengt havenproblematiek ter sprake p.5

INTERNATIONAAL
- Onlusten in Egypte: 200 mensen aangehouden p.1

Préke: **Zijn de import-restricties ook op Aids van toepassing?**

Amigoe

103DE JAARGANG — NO.: 48

DONDERDAG 27 FEBRUARI 1986

Nieuws in vogelvlucht

JOHANNESBURG — De Nederlandse antropoloog Klaas de Jonge en zijn Nederlands-Belgische ex-vrouw Helene Passtoors zullen vrijdag in staat van beschuldiging worden gesteld wegens terrorisme, op grond van de wet op de binnenlandse veiligheid. Helene Passtoors wordt bovendien aangeklaagd wegens verraad. Op de aanklacht wegens terrorisme staat maximaal de doodstraf. De Jonge zit nog steeds in de Nederlandse ambassade en zal niet op het proces verschijnen. Hij kan niet bij verstek berecht worden.

*****

ALGIERS — De 4 Afrikaanse lidstaten van de OPEC, Algerije, Gabon, Nigeria en Libië, zijn overeengekomen een eigen tak van het oliekartel op te richten, de African Hydrocarbon Association.

*****

WASHINGTON — In de VS worden kruisraketten ontwikkeld die onzichtbaar zijn voor radar. Het gaat om raketten die door vliegtuigen worden gelanceerd. Vermoedelijk worden ruim 1000 raketten toegevoegd aan het huidige arsenaal.

*****

DEN HAAG — De 12 EG landen dringen aan op onderhandelingen tussen de regering van Sri Lanka en de Tamil-opstandelingen om een politieke oplossing voor het conflict te vinden; hebben hun bezorgdheid uitgesproken over de oorlog Iran-Irak; willen geen sterkere druk uitoefenen op Z-Afrika; en zullen waarschijnlijk minister Van den Broek als voorzitter afvaardigen naar het M-Oosten om na te gaan hoe de twaalf de partijen in het conflict aan de onderhandelingstafel kunnen krijgen.

*****

MANILA — Vandaag heeft Aquino de onmiddellijke vrijlating van 33 politieke gevangenen gelast. Men vermoedt dat het aantal "verdwenen" mensen in de Filipijnen groter zal zijn dan de 15.000 die in Argentinië tijdens de militaire dictatuur verdwenen. De SU heeft de regering van Aquino een geluks- telegram gestuurd. Marcos is inmiddels zonder veel fanfare op Hawaii ontvangen. Enkele volksvertegenwoordigers hebben zich uitgesproken tegen een permanent verblijf van Marcos op dit eiland.

*****

MOSKOU — De nieuwe partijchef van de SU is voorstander van het periodiek verantwoording afleggen door leidinggevende personen, teneinde inertie te voorkomen. De president van de Academie van Wetenschappen pleitte voor onafhankelijkheid van de westerse technologie en wetenschap. De import hiervan heeft geleid tot stagnatie en maakt de SU afhankelijk van economische sancties. Zo werd meegedeeld op het 27e Partijcongres. In de SU is meer aandacht voor de verzoenende delen in Gorbatsjovs rede ten aanzien van het Westen, dan zijn harde woorden. Wel heeft de SU Reagan ervan beschuldigd een onaanvaardbaar ontwapeningsvoorstel te hebben gedaan om te voorkomen dat een overeenkomst tot stand komt.

*****

LONDEN — De voorstellen voor een gedragscode voor de termijnmarkt in Londen voor Brent-olie, die sinds enkele weken in een vertrouwenscrisis verkeerd, zijn over het algemeen door de handelaren met instemming ontvangen.

*****

ANKARA — PLO-leider Arafat is bereid tot hervatting van de onderhandelingen over een regeling van de Palestijnse kwestie met koning Hussein van Jordanië.

*****

BRUSSEL — Het einde van de tincrisis is nog niet in zicht. Een accoord over het oprichten van een nieuw tinorgaan, dat vrijdag ondertekend zou worden, is in gevaar gekomen nu er onenigheid bestaat over de vraag hoeveel de tinverbruikende en -producerende landen, de banken en de handelaren elk moeten bijdragen aan het startkapitaal voor het nieuwe orgaan.

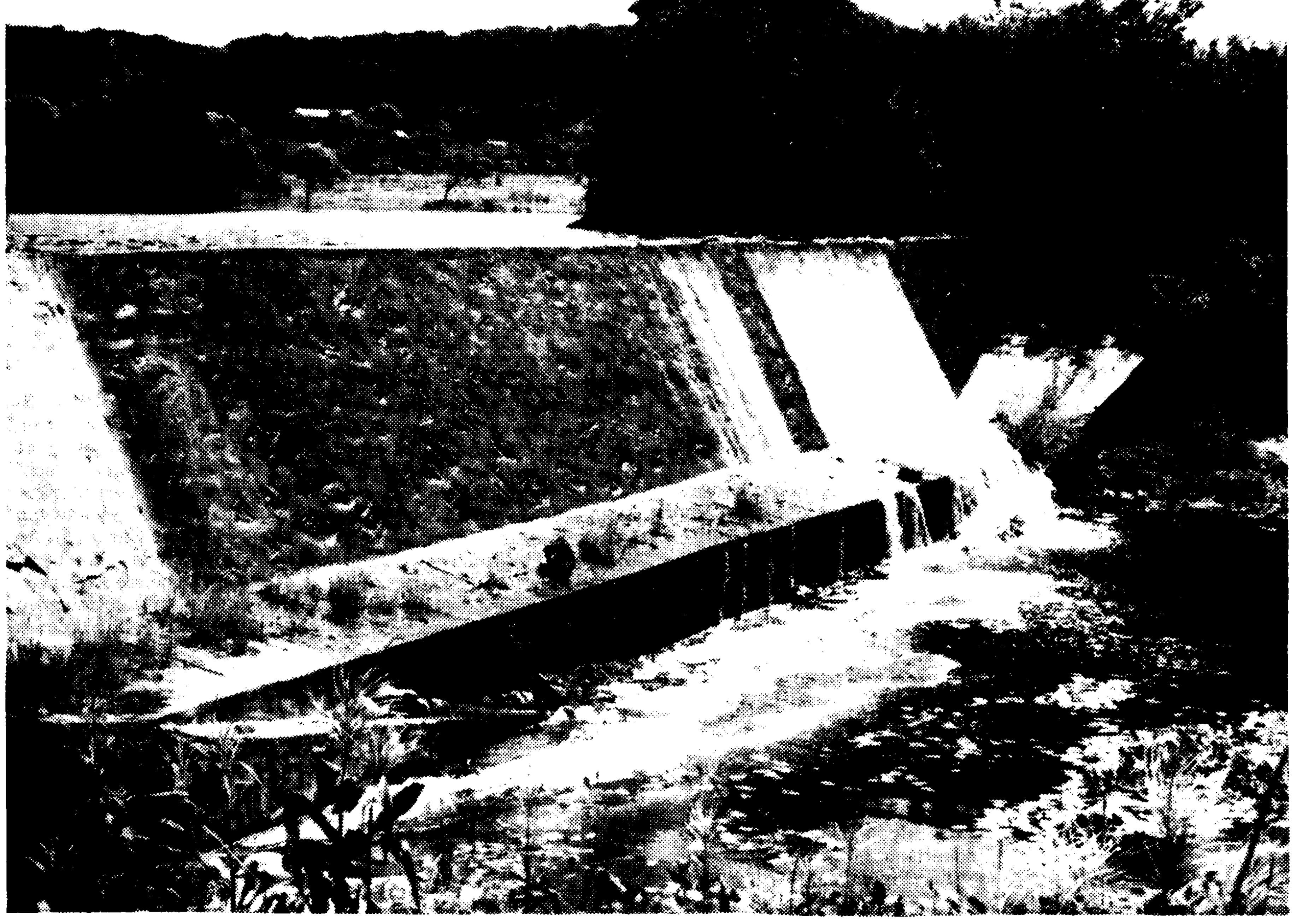
*****

COLOMBO — De luchtmacht van Sri Lanka heeft vandaag preventie-vebombardementen uitgevoerd op 4, van de tot op heden 30 ontdekte schuilplaatsen van Tamil-seperatisten in de noordelijke provincie Jaffna. Volgens het ministerie van Defensie zouden de guerrilla's morgen vanuit deze bases een nieuw offensief willen lanceren. Bewoners van de streek zeggen dat 2 mensen zijn gedood en 5 gewond.

****

TEL AVIV — Bij een vuurgevecht tussen Israëlische troepen en een guerrilla-eenheid in de Israëlische veiligheidszone in Z-Libanon, is een soldaat gedood en raakten 4 anderen gewond.

*****

WILLEMSTAD — De gestadig overlopende en door struikgewas en waterplanten omgeven dam, met op de achtergrond bomen in een ogenschijnlijk "grazige weide", doen sterk denken aan de natuur in een gematigder klimaat dan het onze. Desalniettemin werd deze foto op Curaçao, in de omgeving van Soto, genomen. De zware regenval van de afgelopen maanden zorgde op die plaatsen, waar voor landbouw- doeleinden dammen werden geconstrueerd. voor het ontstaan van flinke water reservoirs. (Foto Joseph Stern)

Vreedzaam

MANILA — De rebellie die een einde maakte aan het bewind-Marcos, was vergeleken met de presidentsverkiezingen van 7 februari relatief vreedzaam.

Volgens een officiële opgave zijn er zestien doden gevallen en zeker 55 gewonden. Tijdens de campagne vonden omstreeks 150 mensen de dood, van wie negentig op de verkiezingsdag.

WASHINGTON — Het Witte Huis heeft ontkend dat het druk had uitgeoefend op de NASA om de lancering van de Challenger door te laten gaan omdat Reagan er 's avonds in zijn toespraak State of the Union aandacht aan wilde besteden.

*****

Geen trainingskampen of basis voor terreuracties

Relatie Libië - Suriname blijft VS verontrusten

WASHINGTON — De Amerikaanse regering blijft haar bezorgdheid uitspreken over de activiteiten van de Libische ambassade in Paramaribo, maar er zijn volgens een Amerikaanse functionaris op het ministerie van Buitenlandse Zaken geen aanwijzingen dat Libië Suriname als basis voor terreur- acties of trainings- kampen wil gebruiken. De indruk bestaat in Washington dat Suriname heel voorzichtig is in zijn betrekkingen met Libië, juist vanwege de Amerikaanse gevoeligheid op dat punt.

In beginsel is Suriname een aantrekkelijk land voor Libië gezien het relatief grote aantal moslims dat in Suriname woont: twintig procent van de bevolking. Het Libische volksbureau — de Libische benaming voor de ambassade — in Paramaribo telt volgens de Amerikaanse functionaris zes man. Er is geen sprake van militair personeel of militaire uitwisseling tussen Libië en Suriname, aldus de functionaris.

Evenals Nederland hebben de Verenigde Staten in 1982 de economische hulp ten bedrage van 1,5 miljoen dollar aan Suriname opgeschort. Suriname moet terugkeren naar de democratie, de mensenrechten eerbiedigen en een echte neutraliteits- politiek volgen wil het opnieuw in aanmerking komen voor Amerikaanse economische steun, aldus de functionaris van het State Department. Volgens de functionaris zijn recente contacten van Bouterse met de oppositie "een stap in de goede richting", maar niet voldoende om hervatting van de Amerikaanse hulp te rechtvaardigen. De hulp is in het verleden bescheiden van aard geweest. Een garantie voor de hervatting van dat hulpprogramma, zelf in geval van democratisering, is er niet vanwege de Amerikaanse bezuinigings- politiek.

Washington wacht op uitvoering van de belofte van Bouterse dat eind dit jaar een grondwet van kracht zal zijn en dat in april 1987 de democratie volledig hersteld zal worden. De afgelopen maanden heeft Bouterse enige maatregelen genomen, die de indruk moeten wekken dat hij de teugels wat zou willen laten vieren. Vorig jaar begon hij een dialoog met de oppositie van Lachmon en Arron, maar zover de Amerikaanse functionaris bekend is, heeft die dialoog geen nader vervolg gehad.

Hoewel politieke partijen verboden zijn, mogen leden van de oppositie elkaar ontmoeten, eveneens een "bemoedigende stap", die volgens de functionaris onvoldoende is en die voor zover bekend nog geen nadere gevolgen heeft gehad. Dan is er het instituut voor mensenrechten, door de regering van Suriname opgericht. Burgers kunnen daar met klachten over de schending van mensenrechten terecht, maar volgens de Amerikaanse functionaris is zo'n instituut pas echt effectief als het onafhankelijk van de regering een onderzoek kan instellen, iets wat nu niet het geval is.

Minister voor Ontwikkelingssamenwerking Schoo, kan nog niet overzien wat de opheffing van de noodtoestand in Suriname betekent voor de betrekkingen met Nederland. Ze hoopt volgende week meer informatie uit Suriname te ontvangen, zodat een zinvol gesprek met de Kamer hierover mogelijk wordt.

zie pag. 3

NA 2 DAGEN KEERT RUST TERUG

Politieagenten muiten wegens uitbreiding dienstplicht

Bij onlusten in Egypte 2000 mensen aangehouden

CAIRO — Bij het onderdrukken van de onlusten in Egypte zijn meer dan tweeduizend mensen, muitende dienstplichtige politiemannen en oproerkraaiers, aangehouden. Dit heeft de Egyptische procureur-generaal, Mohamed el Guendi, veklaard tegenover het semi-officiële dagblad Al Ahram. De opstand begon dinsdag met de muiterij van naar schatting 8.000 leden van de veiligheidspolitie in hun opleidingskamp bij Gizeh, volgend op een gerucht dat de dienstplicht verlengd zou worden van drie naar vier jaar. Het officiële persbureau Mena sprak later van "valse geruchten". De toestand in Caïro was vanmorgen aanzienlijk genormaliseerd, al lijkt de onrust nog niet geheel bedwongen.

Gizeh, 20 kilometer zuidelijk van het centrum van Caïro, kreeg het eerst te maken met de muitende politiemannen. In deze toeristische wijk, waar de beroemde pyramides liggen, werden internationale hotels aangevallen, auto's in brand gestoken en werd in de lucht geschoten. De agenten kregen snel bijval van relschoppende burgers. Commandotroepen werden naar de wijk gestuurd en woensdagmorgen werd het opleidingskamp met tanks beschoten. De buitenlandse toeristen waren inmiddels uit het gebied geëvacueerd. Ondanks de aanwezigheid van tanks op cruciale kruispunten sloegen de onlusten woensdagmorgen over naar de rijke wijk Maadi, zuidelijk van Caïro en naar de kazerne van de politie bij het vliegveld van de hoofdstad, aan de andere zijde van de stad. Ook op andere plaatsen in Egypte deden zich onlusten voor. In reactie hierop vaardigden de Egyptische autoriteiten een uitgaansverbod af voor heel Caïro. Het normaal hectische leven in de metropool met 14 miljoen inwoners viel daarop grotendeels stil. Caïro leek een spookstad. Het leger koos positie en hefschroefvliegtuigen waakten vanuit de lucht. Het internationale vliegveld bij de hoofdstad werd ook gesloten.

Ondanks het feit dat het uitgaansverbod vandaag pas tussen 11.00 en 14.00 uur kort zou worden opgeheven, om de bevolking inkopen te laten doen, gingen in de ochtend al weer talloze mensen de straat op. Pantserwagens en tanks controleerden nog de belangrijkste straten, kruispunten en gebouwen in het centrum van Caïro. De luchthaven werd ook weer opengesteld.

De rust is evenwel nog niet weergekeerd. Een aantal casino's aan de Avenue van de Piramiden, in de wijk Gizeh, zijn de afgelopen nacht, na het uitgaansverbod, nog in brand gestoken. Vandaag laaiden hier tegen het middaguur de gevechten weer op. Uit het gebied bij de piramides, dat door troepen en tanks is afgegrendeld, kon machinegeweervuur worden gehoord. Ambulances begaven zich naar Gizeh en Maadi en vertrokken snel weer naar de naburige ziekenhuizen.

President Hosni Mubarak erkende gisteren tijdens een nationaal uitgezonden rede dat het ook in Assiut en Sohag in Opper-Egypte, alsmede in Ismailia, aan het Suez-kanaal en in Galoubieh in de Nijldelta, tot ongeregeldheden was gekomen. Volgens de politie zijn bij de acties 15 burgers omgekomen en raakten meer dan 300 mensen gewond.

Aanleiding voor de muiterij was het gerucht dat de dienstplicht zou worden verlengd van drie naar vier jaar. Wegens personeelsgebrek worden dienstplichtige Egyptenaren ingezet bij de veiligheidspolitie. Ook hun sociale situatie, velen van hen zijn afkomstig uit de arme bevolkingsgroepen en verdienen slechts 10 dollar per maand, zou oorzaak zijn van de opstand. Dat het in Egypte onderdrukte islamitische fundamentalisme bij de onlusten een rol heeft gespeeld kan worden afgeleid uit het feit dat buiten verwoeste bars flessen alcohol op straat werden stukgegooid.

Minister Sherif speculeerde op buitenlandse inmenging want volgens hem werd op veel gearresteerde politiemannen een bedrag van precies 50 pond (bijna 50 dollar) aangetroffen. "Dat is vreemd en intigrerend", zei hij.

De onlusten vormen een zware slag voor de Egyptische toeristen- industrie, die al klappen had opgelopen door het terroristische geweld in het M-Oosten, de kaping van een Egyptisch vliegtuig en die van het cruiseschip Achille Lauro. De economische toestand in Egypte was al slecht door het instorten van de oliemarkt wat ook gevolgen heeft voor de vele Egyptenaren die in het buiteland in de olie-industrie werken. Daarbij komt nog de bevolkingsexplosie, als gevolg waarvan de Egyptische bevolking van rond 49 miljoen zielen elke tien maanden met een miljoen mensen wordt uitgebreid. De onrust is de grootste uitdaging aan het bewind van president Hosni Mubarak, die in oktober 1981 de vermoorde president Anwar Sadat opvolgde.

Invordering zal jaren gaan duren

Engelbrecht: 280 miljoen op straat

ORANJESTAD — Eind deze week nog zal er een globaal beeld te zien zijn van de financiële toestand van Aruba. Financiële experts uit Nederland en Aruba zelf, die aan het doorlichten zijn, hebben er weliswaar meer cijfers bijgekregen dan waarmee men vorige maand begon, maar er ontbreken nog tal van cijfers over de jaren 1984 en 1985.

Dit verklaarde gisteren de minister van Financiën Armand Engelbrecht. Volgens de bewindsman ligt er op straat zo'n 280 miljoen florin aan achterstallige Inkomstenbelasting, waaronder aanslagen die uit 1970 dateren. Het zal wel moeilijk gaan — gaf hij toe — om het volle bedrag binnen te krijgen. Niet alleen zijn er mensen die vanwege de sluiting van de Lago geen werk meer hebben om te kunnen betalen, maar er zijn er ook mensen die het eiland reeds verlaten hebben. Wat het innen van deze achterstallige gelden betreft, zal de minister aan de inspecteur der Belastingen in overweging geven om met het innen te beginnen bij degenen met brede schouders, zodat direct toch wat geld kan binnenkomen. Op de Ontvanger zal de minister een beroep doen om bij het maken van betalings- overeenkomsten rekening te houden met de huidige situatie en de draagkracht van de belastingbetaler.

Minister Engelbrecht bracht naar voren dat de departementen die met Financiën en belastingen te makken hebben met onderbezetting kampen. Zo is er bij de Inspectie der Belastingen gebrek aan aanslag- regelaars die op Aruba niet te krijgen zijn en dus uit Nederland moeten overkomen om de achterstand te kunnen inhalen. Het aanzuiveren van de achterstallige belasting zal in ieder geval een kwestie van jaren worden. Ten aanzien van aantrekken van kaderpersoneel deelde de minister mee dat bij Financiën onlangs een econoom in dienst werd genomen en dat een persoon uit Aruba in juni op Curaçao zijn studie in de bedrijfskunde zal afmaken.

Functionaris van het Portugese consulaat op Curaçao

WILLEMSTAD— Een functionaris van het consulaat- generaal van Caracas komt naar Curaçao om bij de burgelijke stand problemen op te lossen die van toepassing zijn voor de hier wonende Portugezen. Op twee maart is er hieromtrent een informatiedag in Centro Recreativo Portugues van drie tot vijf uur 's middags. Vanaf drie tot zeven maart is er gelegenheid om geboorten, huwelijken en sterfgevallen te registreren bij het Portugese consulaat tussen acht en twaalf uur 's morgens. Documenten die hierbij nodig zijn, zijn uitreksel uit het geboorteregister, uitreksel uit het huwelijksregister of uitreksel uit het overlijdensregister. De honorair- consul verzoekt belanghebbenden om een afspraak te maken op tel. nummer 88333.

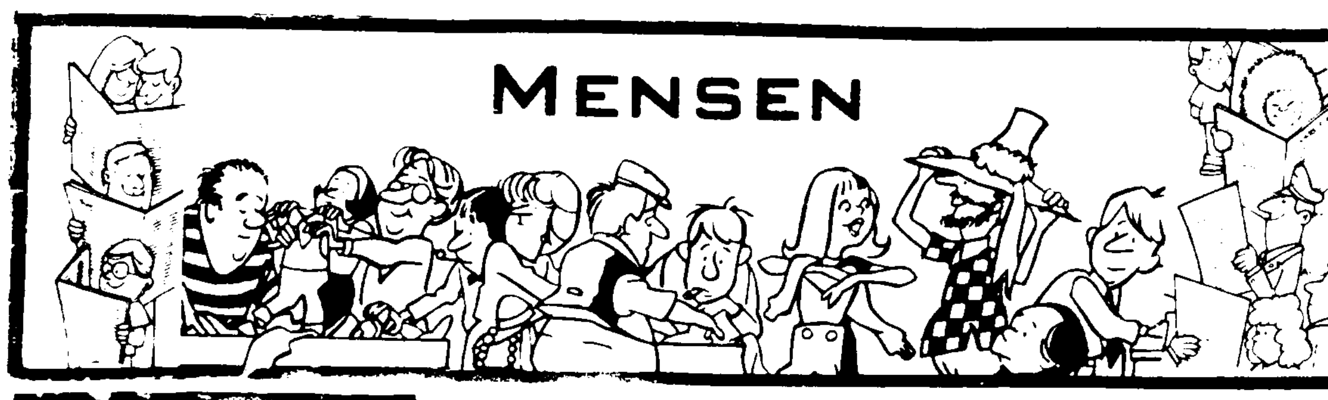

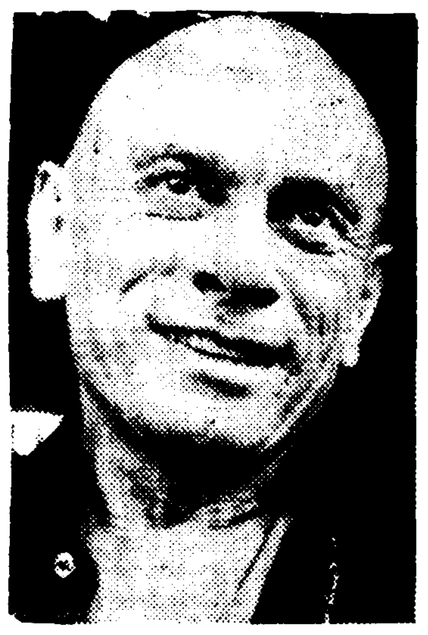
Dollar beneden 2,50 gulden

AMSTERDAM — De koers van de dollar is vandaag gedaald beneden de grens van 2,50 Nederlandse gulden. Op de wisselmarkt in Amsterdam werd voor de dollar een officiële middenkoers vastgesteld van 2,4990 gulden. Bijna vier cent minder dan de 2,5360 gulden die gisteren nog genoteerd werd. Een jaar geleden was de dollar nog bijna vier gulden waard.

De aanhoudende daling van de dollarkoers wordt toegeschreven aan het in de valutahandel levende gevoel dat de VS regering de koers verder wil zien zakken om de handelspositie van de Verenigde Staten te verbeteren. Dit stelde gisteren ook de directeur van het bestuur van het stelsel van Centrale Banken, Paul Volcker, tegenover het Congres. Hij wees echter opnieuw op de mogelijke ongunstige gevolgen van de koersdaling voor de inflatie. De problemen van de Amerikaanse banken, onder meer op het gebied van de schulden van de ontwikkelingslanden, noemde Volcker "beheersbaar".

MENSEN

"Mensen, rook niet! Als ik niet had gerookt, had ik ook geen kanker gekregen. Daar ben ik van overtuigd". Met deze boodschap zal Yul Brynner zich binnenkort via de televisie tot de Amerikaanse bevolking richten. De video- opname van de acteur, die vorig jaar oktober aan longkanker is overleden, is een paar maanden voor zijn dood gemaakt. Het plan was om een uitgebreide televisiespot te maken, maar de acteur was daar niet meer toe in staat. Brynner is vooral bekend geworden door zijn vertolking van de Koning van Siam in "The King and I", het toneelstuk dat later met hem in de hoofdrol ook is verfilmd. In 1983 werd ontdekt dat Yul Brynner aan longkanker leed. De acteur gaf toen toe dat hij zo'n tachtig sigaretten per dag rookte.

*****

Het bezoek van de Britse VORSTIN aan Nieuw- Zeeland blijft protesten uitlokken. Een demonsterende MAORI is erin geslaagd met zijn vrachtauto door te dringen in de Koninklijke stoet, toen deze zich in de buurt van Wellington bevond. De Maori, die lid is van een organisatie die actie voert voor het teruggeven van Nieuw- Zeeland aan de Maori's, wist met zijn van anti-Britse leuzen voorziene voertuig naast de auto te komen waarin Prins Philip zat. Daarvoor reed de auto met Koningin Elisabeth. De man, die gearresteerd is op beschuldiging van gevaarlijk weggedrag, verklaarde dat hij "op weg naar huis" was. In 1983 trok hij de aandacht toen hij prins Charles zijn achterste liet zien, wat in de Maoricultuur een uiting van diepe minachting is. Een andere Maori deed begin van de week hetzelfde jegens de Britse Koningin, maar men denkt dat ze er niets van gemerkt heeft. Ook is Elizabeth tijdens haar rondreis door Nieuw- Zeeland, dat lid is van het Gemenebest en haar formeel als staatshoofd erkent, met eieren bekogeld.

*****

Op Aruba is EDWIN OSCAR LAMPE overleden. De overledene is ruim veertig jaar directeur geweest van Aruba Gassupply. Edwin Lampe, broer van Padu Lampe heeft veel werk verricht binnen de Protestantse Gemeente, waarin hij diende als diaken en ouderling. Zijn verdiensten zijn met het ridderschap in de Orde van Oranje Nassau erkent.

*****

In Nederland zullen in de toekomst buitenlandse poststukken twee dagen eerder bezorgd worden door de PTT dan nu het geval is. Deze winsttijd wordt bereikt doordat de posterijen voortaan de inklaring zelf zal verzorgen. Nu klaart de PTT in weliswaar de meeste gevallen de poststukken zelf in, maar formeel kan de geadresseerde het poststuk zelf invoeren. De PTT stuurt hem of haar een kaartje, waarin gevraagd wordt wie de inklaring ter hand zal nemen. Over enige maanden vervalt deze keuzemogelijkheid. Hiervan werd zo incidenteel gebruik gemaakt dat er gekozen is voor tijdwinst: het heen en weer schrijven tussen klant en post kost minimaal twee dagen.

*****

PRINSES STEPHANIE van Monaco gokt op een carrière als zangeres. "Orkaan" is de titel van haar eerste plaatje dat gisteren in een showprogramma van een radiostation in Parijs werd gedraaid. Tijdens de uitzending werd Stephanie geïnterviewd door de Franse journalist Michel Drucker.

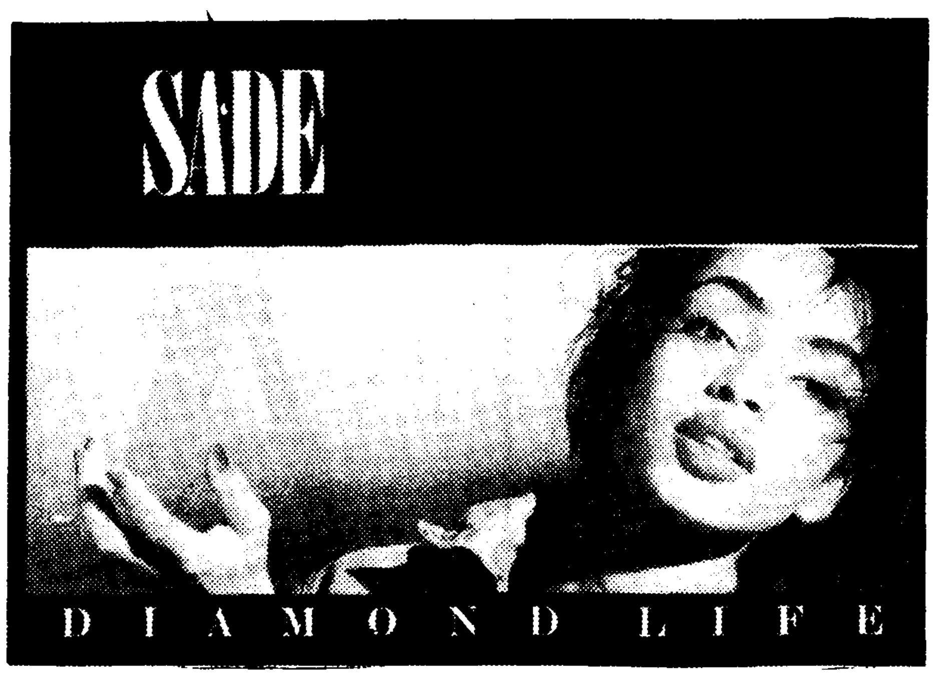

Drie Amerikaanse burgers hebben namens alle FRISDRANKDRINKERS in de VS een gezamenlijke klacht ingediend tegen de Amerikaanse frisdrankconcerns Coca Cola Company en Pepsico. Ze hopen met hun procedure te bereiken dat de overneming door Coca Cola van dr Pepper Company en de aankoop van Seven Up Company door Pepsico wordt verboden door de rechtbank. Volgens de drie burgers hebben de beide ondernemingen een ongeoorloofde beperking van de handel tot gevolg en proberen Coca Cola en Pepsico met het kopen van de twee kleinere frisdrankconcerns een monopolie te verkrijgen op de Amerikaanse frisdrankmarkt en zo mogelijk zelf op de wereldmarkt.

*****

Kroonprins WILLEM-ALEXANDER wordt op drie maart geïnstalleerd als officier van de wacht op het Standaardfregat "Abraham Crijnssen". De Prins wordt daarbij gelijktijdig bevorderd tot luitenant ter zee. Willem Alexander zal deze functie in eerste instantie onder toezicht van een oudere officier uitoefenen. Volgens collega's van bemanningsleden van de Abraham Crijnssen heerst er op het fregat onvrede, omdat met het oog op de komst van de Prins pikante foto's uit de manschapsverblijven zouden moeten worden verwijderd. Ook zouden de soft- pornofilms van het programma zijn geschrapt. De commandant van elk marineschip heeft het recht verwijdering van aanstootgevende foto's te gelasten zonder opgaaf van reden. Ook de marineleiding kan dat opdragen.

*****

"We are the world" heeft in Los Angeles VIER GRAMMY'S gekregen, de belangrijkste Amerikaanse prijs op muziekgebied. Het nummer werd onder andere uitgeroepen tot de "beste song van 1985" en de beste plaat van 1985. De Britse zanger Phil Collins kreeg drie grammy's, waaronder die van de beste l.p voor "No jacket required". Hij kreeg ook een grammy als beste mannelijke zanger. Van "We are the world" zijn als single meer dan vier miljoen stuks verkocht. Het nummer op de plaat gezet door meer dan 45 artiesten, bracht miljoenen op voor de slachtoffers van de droogte in Afrika. Lionel Richie en Michael Jackson kregen een grammy voor het schrijven van de tekst van "We are the world". Richie zei bij het in ontvangst nemen van de onderscheiding dat het belangrijkste was dat het publiek ook heeft gereageerd op de oproep van "We are the world". Sade, de zangeres van Nigeriaanse afkomst kreeg een grammy als "beste beginnende zangeres". In de catergorie rock ging een onderscheiding naar de Britse groep "Dire Straits". In de in totaal 71 categorieën gingen ook prijzen naar Stevie Wonder, Aretha Franklin en Tina Turner. De grammy is op muziekgebied wat de oscar is in de filmwereld.

*****

Amerikaanse ANTROPOLOGEN hebben in Zaïre stenen werktuigen gevonden die naar schatting 2,5 miljoen jaar oud zijn. Volgens de antropologen gaat het om werktuigen van de vroegste voorzaten van de mens. De stenen werktuigen werden gevonden in een bergplaats in de oerwouden van het bekken van de rivier de Congo in het oosten van Zaire. Tot nog toe was in deze streek slechts weinig onderzoek gedaan. De werktuigen zijn beslist door mensen handen gemaakt. Dit is te zien aan de herhaling van technologische kenmerken die je altijd bij werktuigen aantreft. Door bestudering van deze werktuigen is het mogelijk inzicht te krijgen in het gedrag van de vroegste mens. Vermoed wordt dat de kwartstenen werktuigen dienden voor het doden van dieren. Zij werden aangetroffen temidden van een aantal dierenbeenderen. Daaronder waren ook beenderen van een prehistorisch drietenig hipparion- paard. Uit het feit dat alleen botten van het hipparionpaard gevonden werden en geen beenderen van het minder oude Equus- paard leiden de antropologen af dat het gaat om werktuigen die 2,3 tot 2,5 miljoen jaar oud zijn. De eerste sporen van het Equus- paard zijn gevonden in fossielen van 2,3 miljoen jaar geleden. Tot nog toe zijn slechts twee keer werktuigen uit ongeveer dezelfde periode gevonden. Deze vondsten werden gedaan in Etiopië.

*****

SAM EN MARY ALEA, een Amerikaans echtpaar, bezoeken Aruba momenteel voor de 21ste achtereenvolgende keer. Ditmaal vieren ze op Aruba hun gouden huwelijksfeest. Verleden jaar werd het echtpaar benoemd tot Goodwill Ambassadeurs van Aruba. Voor Sam en Mary is Aruba hun tweede thuis geworden.

*****

De "Cape Herald", een weekblad voor kleurlingen, kan het financieel niet meer bolwerken en verschijnt eind maart voor het laatst. Het politiek gematigde, Engelstalige blad, met een oplage van circa 26.500 lijdt grote verliezen. Hoe groot wilden de uitgevers niet zeggen. In plaats van het weekblad komen nu in Kaapstad en omgeving twee nieuwe bladen voor het plaatselijke nieuws. Zij worden gratis verspreid. De afgelopen tijd hebben verscheidene Zuidafrikaanse kranten moeten sluiten wegens financiële problemen.

*****

Een brand heeft zware schade veroorzaakt aan het oude CIRCUSGEBOUW van Moskou. Bij de brand in het honderd jaar oude gebouw vielen geen slachtoffers. De brand in het pastelgele gebouw aan de fraaie Isvetnoi-Boulevard werd bestreden door een zestal brandweer- auto's. Het circusgebouw zou binnenkort gedeeltelijk gesloopt worden voor een verbouwing. Maar architecten hadden gehoopt de omtrekken van het gebouw in het nieuwe complex te verwerken. Moskou heeft ook een modern circus, maar dit heeft de plaatselijke bevolking nooit zo kunnen bekoren als het nu afgebrande gebouw.

*****

Fekoskan organiseert „Ban Topa"

WILLEMSTAD— FEKOSKAN, de coöperatieve spaar en krediet- federatie, organiseert op twee maart van twee tot acht uur 's avonds een coöperatieve "Ban Topa" bij het gebouw van de Credit Union San Pedro te Banda Bou. Op de "Ban Topa' zijn verscheidene coöperatieven aanwezig die informatie geven over hun organisatie. Verder is er een uitgebreide keuken en wordt er folkloristische muziek ten gehore gebracht. Toegang is gratis.

CURAÇAO AGENDA

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur, zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Pataca, tel.: 87342/79083 pageboy 027-360 en zuster Hailand, tel.: 87944 pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575.
Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

*****

DIVERSEN
KOPROKAMU **(vanaf heden en t/m 4 maart):** gelegenheid om te schrijven voor kinderen van 8 t/m 15 jaar voor het «Festival di Kantika Hubenil» t.g.v. Moederdag. Vragen naar mevr. Irma Antonia op tel.: 44695.

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxas achter Kooyman.

******

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Comando* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Jaguar Lives* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
DONDERDAG: 13.00-15.00 Take Two; 16.30 Harvey cartoons; 17.00 Kwes; 17.30 Filatelie/Purba ku keshi; 18.00 International hour; 19.00 KvK; 19.30 Benson; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Informe deportivo; 21.00 Telenovela: «Abandonada»; 21.30 Fame; 22.30 Tempo pa Dios; 22.45 Nos ke sa; 23.45 Sluiting.

VRIJDAG: 13.00-15.00 Take Two; 16.30 Terrahawks; 17.00 AGHUSA; 17.30 Focus/Agedres na plaka chiki; 18.00 International hour; 18.00 Americas top ten; 19.30 PR- eiland; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Informe deportivo; 21.00 Telenovela: «Abandonada»; 21.30 The A-team; 22.30 Tempo pa Dios; 22.45 Show di Job; 23.45 Sluiting.

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Curaçao Plaza Hotel
Drugstore Holiday Beach Hotel
Drugstore Concorde Hotel
Boekhandel Eddine, Hotel Las Palmas
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko La Palma, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Samson, Saliña
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Ritz Centrum, Mahaai
Cerrito Supermarket, Schottegatweg (O)
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Caracasbaaiweg
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Marlys Douglas- Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór elf uur.
Advertentie-afdeling: Ingrid de Maayer (acquisitie): Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.

Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.

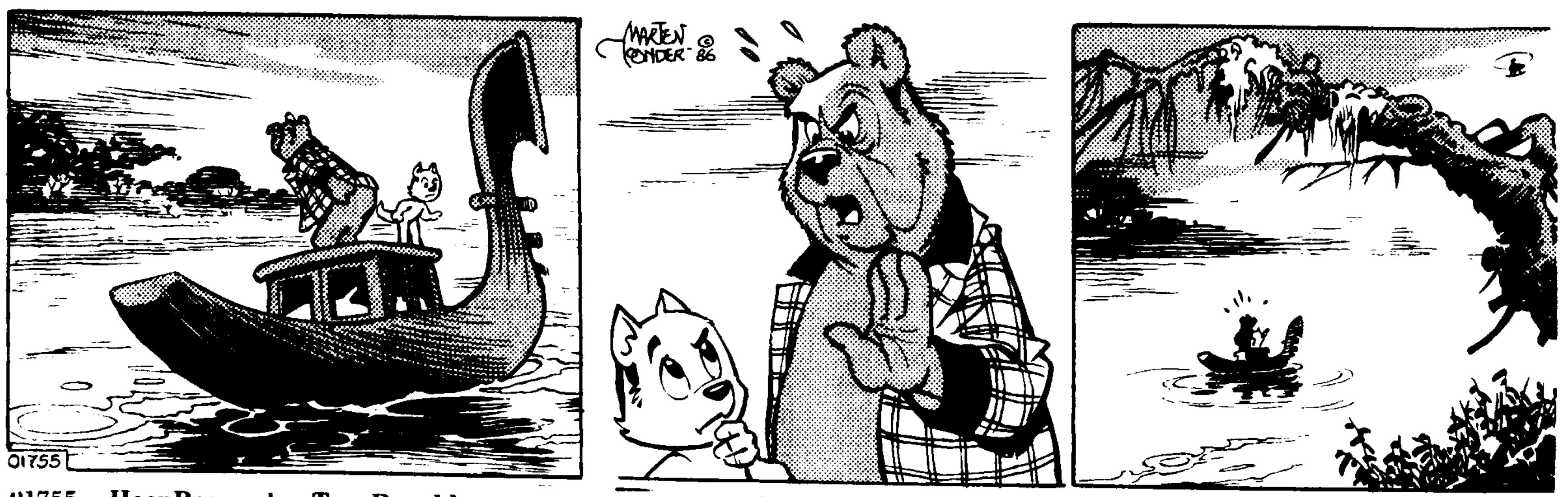
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het Donkerebomenbos

door: Marten Toonder

01755— Heer Bommel en Tom Poes klommen op het dak van het kajuitje en speurden de oevers af.

"Zie je wel?" riep heer Ollie smartelijk uit. "Er is nergens een uitgang! Of zou dit soms Parnas zijn?"

"Parnas ken ik niet", zei Tom Poes ongerust. "Het is trouwens etenstijd, en het vervelende is dat ik geen eten in dat kajuitje heb kunnen vinden".

Nu werd het heer Bommel te veel, en hij keerde zich toornig om.

"Was de vogel er nog maar!" sprak hij bitter. "Het is allemaal jouw schuld met dat tegen de stroom oproeien en het wegjagen van Ima. Was de jonge vriend er maar, dacht ik toen je er niet was. Die zou wel een list verzinnen, dacht ik., Nou; een mooie list is dit!"

"Hm", zei Tom Poes verontwaardigd. "Wie is in deze gondel gaan varen? En wie wilde er naar Parnas?"

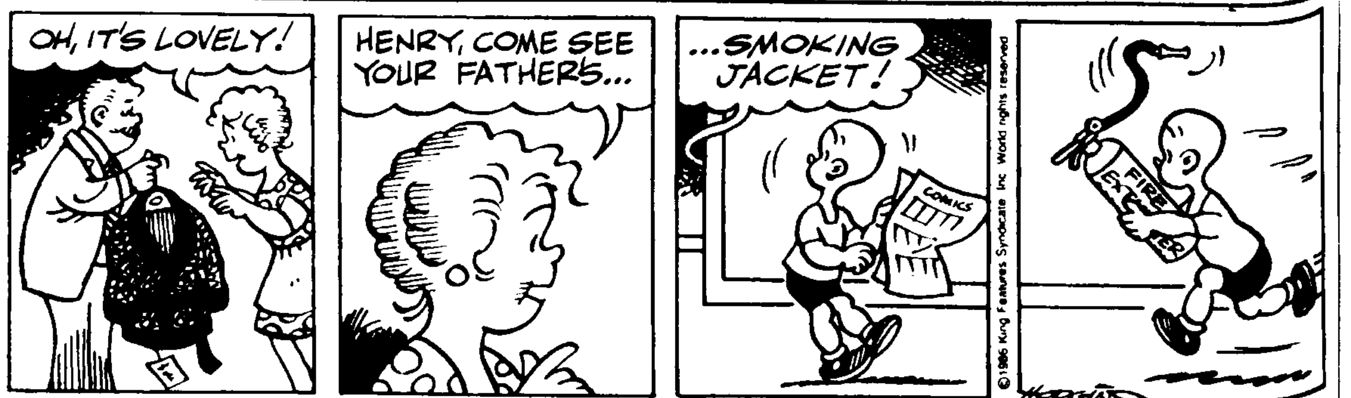
"Ik!" zei heer Ollie met grote waardigheid. "En waarom? Omdat de wereld om me heen in stukken viel. Omdat het regende in mijn oprijlaan; daarom! Niets bleef me bespaard, zodat ik eenzaam achterbleef in de Wethouder Kneepstraat, waar Bommelstein eens gestaan heeft. En toen Doddeltje... Mevrouw Doddeltje, bedoel ik..."

Zijn stem brak, en in de invallende stilte werd een vreemd geratel hoorbaar.

"Ze wilde me niet meer kennen", fluisterde heer Bommel. "Terwijl haar huis werd afgebroken, zodat ik..."

"Stil eens", zei Tom Poes. "Ik hoor wat. En daar in de verte zie ik iets vliegen!"

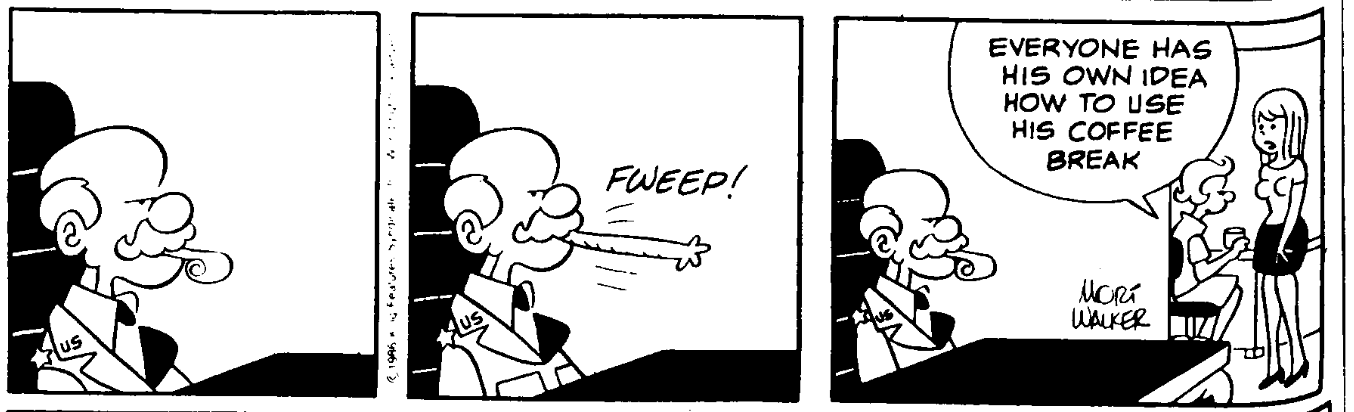
HENRY ® By Dick Hodgins

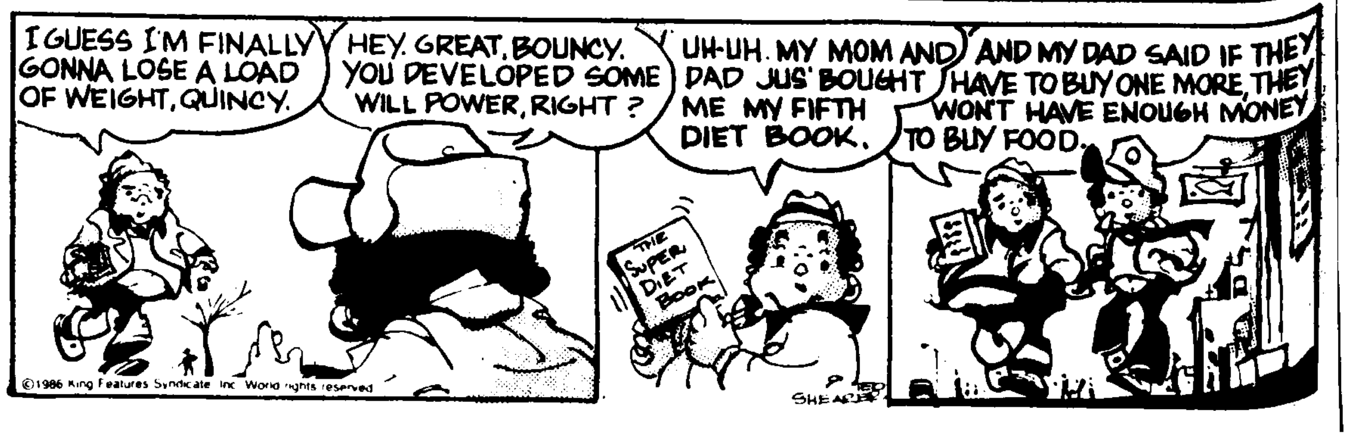

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

MINISTER ROZENDAL OOK TEGEN "MIDDELEEUWSE" SITUATIES

Nederlandse specialist dr Danner:

"Onzinnige isolatie" van AIDS- patiënt vermijden

WILLEMSTAD — Hoewel de prognose in Nederland wat het aantal AIDS- patiënten betreft buitengewoon slecht genoemd kan worden, zouden de betrokken patiënten geen uitzonderings- behandeling moeten krijgen. "Onzinnige isolatie" van AIDS- patiënten zou niet moeten plaats vinden, niet op de laatste plaats vanwege de geringe besmettingskansen van deze virusziekte. Dit verklaarde het hoofd van de afdeling AIDS van het akademisch medisch centrum van de Universiteit van Amsterdam, Prof Dr Danner, afgelopen dinsdag tijdens het seminar over de immuniteitsziekte AIDS. De Antilliaanse minister van Volksgezondheid, Frank Rozendal, had kort daarvoor al meegedeeld dat het beleid van de regering er niet op gericht zal zijn AIDS- patiënten te isoleren.

Het was minister Rozendal die op dinsdagavond de opening verrichte van een mini- seminar over AIDS. Organisatie van dit gebeuren is in handen van de AIDS- coördinatie- commissie, waarin diverse gezondheids- autoriteiten van het Landen het eilandgebied zitting hebben. Deze commissie is tot nu toe diverse keren in de publiciteit geweest met speciale voorlichtings- programma's, via radio en tv, over deze dodelijke virusziekte. Tijdens deze programma's, waarbij steeds artsen en medische specialisten aan het woord komen, wordt vooral het aspect van de eigen verantwoordelijkheid van de individuele burgers benadrukt. Daarnaast is ook toegezegd dat er voor — geestelijke — opvang gezorgd van AIDS- virus dragers en AIDS- patiënten zelf gezorgd zal worden.

Aan het seminar dat vanavond besloten wordt, nemen twee buitenlandse specialisten deel; naast de Nederlandse internist dr Danner is ook de uit Dominicaanse Republiek afkomstige internist, dr Echavarria, aanwezig. Ook verscheidene lokale specialisten hebben lezingen gehouden over ziekten die door het HTLV-3 (AIDS) virus veroorzaakt worden.

Tijdens zijn rede liet minister Rozendal weten dat de Antilliaanse regering van plan is extra aandacht te besteden aan de voorzorgsmaatregelen. Hoewel hierom kennelijk vanuit de gemeenschap verzocht wordt, zal deze regering er niet toe overgaan AIDS- patiënten of virus dragers van de buitenwereld te isoleren, zei hij. De minister meent dat dit soort "middeleeuwse situaties" in deze tijden niet meer mogen voorkomen. Rozendal sprak over maatregelen "die in strijd met de beginselen van de rechtsstaat." "Elke maatregel die zelfs in de verte verwant geacht moet worden aan dit soort maatregelen noem ik — en naar ik meen terecht — anachronismen en zijn hoe keurig verpakt ook onverteerbaar", aldus de bewindsman op dinsdagavond in Willemstad. Hij noemde anderzijds ook de "machteloosheid" waarmee men geconfronteerd wordt wanneer het om de behandeling van de ziekte gaat. Die doet, aldus Rozendal, vragen ontstaan of een maatschappij, met inachtneming van de geldende rechtsregels, zich toch niet moet gaan beschermen tegen de import van besmettelijke ziekten die onhandelbaar zijn. De minister kondigde aan dat het niet bij dit seminar zal blijven. Opdracht is gegeven om de mogelijkheid te bestuderen om op regelmatige basis symposia te organiseren waarin diverse — preventieve medische — aspecten van de infectieziekte aan de orde zouden moeten komen.

Preventie was een van de zaken waaraan dr Danner tijdens zijn speech veel aandacht aan heeft besteed. Hoewel hij er zelf voorstander van bleek publicaties en bekendmakingen hierover uit de "sensatiesfeer" te houden —"in Nederland kan men door de vele publiciteit door de bomen het bos niet meer zien" —, liet Danner anderzijds weten dat de situatie in Nederland niet rooskleurig genoemd kan worden: zo vindt daar ieder driekwart jaar verdubbeling van de gevallen met AIDS plaats. Naar hij meedeelde bestaat in Nederland de vrees dat de ziekte in de toekomst van de — nu hoofdzakelijk — homofiele groep naar de heterosexuelen overgebracht zal worden. Hij noemde in dit verband vooral de verwachte toename van AIDS onder heroïne spuitende prostituees.

Dr Danner wees er op dat voorzichtig omgegaan moet worden bij het stellen van de diagnose en de omgang met patiënten. Hij zei in dit verband dat termen zoals "een beetje AIDS" en "pre-AIDS" vermeden moeten worden. Ook deze Nederlandse specialist liet weten dat preventie het enige is waarover in dit stadium zekerheid bestaat. De screening van de bloed- donors en een wijziging van de leefstijl waren enkele van de voorzorgmaatregelen die de internist noemde. Veel aandacht besteedde hij ook aan het feit dat de kansen dat virus- dragers ook de ziekte krijgen relatief gering zijn, terwijl de kansen op besmetting — die alleen via bloed en zaad kan gebeuren — evenzo klein zijn. Zo noemde dr Danner niet- sexuele contacten ongevaarlijk. Op Volksgezondheidsautoriteiten deed hij een beroep het beleid ten aanzien van deze patiënten dusdanig te formuleren dat de betrokkenen niet als uitzonderings- vallen beschouwd worden. In plaats daarvan zou men zich, aldus Danner, vooral moeten richten op een gedegen voorlichting.

Kanttekeningen blijkt deze Nederlandse specialist te plaatsen bij de "AIDS- test" aan de hand waarvan aangetoond wordt of het lichaam over antistoffen beschikt. Danner blijkt vooral sceptisch over de vraag of de zekerheid die een eventuele negatieve uitslag met zich meebrengt opweegt tegen de vele nadelen. Hij sprak van een "tijdbomeffect", de onzekerheid van een positief resultaat, de somatisering van problemen en disoriëntatie van de betrokkene. Naar de AIDS- specialist meedeelde krijgt 5- 15% van degenen die een "positief" resultaat hadden bij de AIDS- test uiteindelijk AIDS. Hoeveel tijd hierover heen gaat is niet bekend.

WILLEMSTAD — Bij de universiteit van de Nederlandse Antillen begon op dinsdagavond een mini- symposium over de door het AIDS- virus veroorzaakte ziekten. De opening werd verricht door de Antilliaanse minister van Volksgezondheid Frank Rozendal (foto). Het symposium wordt vanavond, na een klinisch pathologische conferentie, besloten.

Amoroso

WILLEMSTAD — Zijn voordracht was soms grappig, soms niet. De Dominicaanse internist bij het AIDS- symposium op Curaçao, dr Echavarria, heeft in elk geval bewezen dat het mentaliteitsverschil tussen "koele" Europeanen en "warmbloedige" Latino's even groot, zo niet groter, is dan de zee die de gebieden geografisch scheidt. Bij de behandeling van een onderwerp als AIDS valt dit op. De Nederlander dr Danner had niet kunnen voorzien dat zijn Dominicaanse collega zo zou inspelen op zijn uitspraak dat AIDS zich uitstekend leent voor "smeuïge" verhalen: het gaat immers om sex en dood.

Dr Echavarria's speech toonde aan dat hij en Danner wat de "populaire aanpak" van het AIDS- vraagstuk betreft op een hele andere golflengte zitten: dood en sex blijven begrippen die in de Caribische regio kennelijk meer emoties oproepen dan dat in het verre Europa het geval is.

Wordt door Nederlanders met man en macht geprobeerd de hele AIDS- problematiek zo "eerlijk" maar tevens zo "sec" mogelijk te benaderen, in Santo Domingo is dat blijkbaar anders. Eerlijk is men er wel. Maar dan op een andere manier. Echavarria had het meer dan eens over de "menselijke degeneratie" en "sexuele uitspattingen" waarvoor nu "geboet" moet worden. Bi- sexualiteit werd door deze specialist op meer dan een manier beschreven: hij doelde iedere keer op het eten van twee walletjes. "In baseball heet dat tegelijkertijd op honk een en honk drie willen aankomen." Uitgebreid ging hij ook in op het liefdesleven en de promiscuïteit van sommige (homosexuele) mannen, waarbij "Maria, Juanita en Julia" of "Pedro, Juan en Pablo in een avond bezocht worden." De gevolgen voor frequente prostituee- bezoekers illustreerde Echavarria ook, alsook de gewijzigde "vida amorosa" van vele mannen "die hierna naar huis gaan waar hun onschuldigde vrouwen wachten." "Men kust momenteel zelfs niet op de manier zoals dat hoort; men kust wat men niet zou moeten kussen", aldus Echavarria tijdens zijn staaltje sexuele voorlichting.

De "buren" van Santo Domingo, de Verenigde Staten en Haïti, werden diverse malen genoemd. Politiek. De technologische vooruitgang had de gezondheids- situatie er in de VS niet beter op gemaakt. Integendeel, meent Echavarria. "De Amerikaanse toeristen laten nu niet alleen drugs achter op Santo Domingo,, maar ook AIDS." Wat Haïti betreft, bleek de Dominicaanse arts blij te zijn dat Duvalier vertrokken is. Een groot deel van de ellende op Haïti was immers toe te schrijven aan het Duvalier bewind.

Dat er op Santo Domingo — ruim 40 — AIDS- patiënten voorkomen vindt Echavarria eigenlijk toch wat merkwaardig: hoe heeft een vooral onder homosexuelen voorkomende ziekte zich kunnen verspreiden onder een bevolking met zoveel mooie vrouwen, vroeg hij zich af. Op Santo Domingo is de verhouding een (man) op 15 (vrouwen), liet hij weten.

De Dominicaanse arts besloot zijn praatje met een simpel advies: de mensen moeten weer "amoroso" worden, maar dan op de "normale" manier. Wees voorzichtig. Uiteindelijk is de mens de hoofdschuldige van alle ellende, niet het AIDS- virus...

Mr. Mezas in de bloemetjes

WILLEMSTAD — Mr Brian Mezas zal vrijdagmiddag op de Universiteit van de Nederlandse Antillen in de bloemetjes worden gezet. Dit naar aanleiding van de toekenning van de "H.D. Tjeenk Willink- prijs" die op 8 januari in Den Haag aan hem werd uitgereikt. Deze eer viel Mr Mezas te beurt voor zijn dissertatie "Eigendoms- voorbehoud naar Huidig en Komend Nederlands Recht" waarop hij op 10 mei promoveerde aan de Universiteit in Nijmegen.

Vrijdagmiddag 28 februari om half zes 's middags vindt er dan ook een korte plechtigheid plaats in de aula van de UNA waarbij het rapport van de jury zal worden bekend gemaakt en zijn promotor professor Van der Grinten een toespraak zal houden. Na afloop is er op de patio van de UNA gelegenheid om in een gezellige "ambiente" Mr Mezas met deze prijs te feliciteren.

Hoofdprijzen Landsloterij

WILLEMSTAD — De hoofdprijzen van de vijfde trekking van de Landsloterij zijn heden gevallen op de volgende nummers;
Eerste prijs (ƒ.60.000,-): nr. 21224;
tweede prijs (ƒ.25.000,-): nr. 30203 en
de derde prijs op nr. 16106 (ƒ.12.500,-).

Regering wil instelling Arbeidsgerecht

Arbeidskamer ondervangt Ontslagwet-problematiek

WILLEMSTAD — De regering meent door middel van de instelling van een zogeheten Arbeids- kamer, waarin door een rechter arbeidsrecht wordt uitgesproken, de haken en ogen, verbonden aan de Ontslagwet, te kunnen omzeilen. Toepassing van de ontslagwet zou, indien een Arbeids- gerecht van de grond kan komen, dan bijvoorbeeld tot gevallen van "massaal ontslag" beperkt kunnen worden, zo lichtte vanmorgen minister van Arbeid en Sociale Zaken Winston Lourens tegenover de Amigoe toe.

De bewindsman doelde in zijn verklaring op het concept- regeerprogramma, waarin deze week de samenwerkende partijen, zoals de Amigoe gisteren al berichtte, aankondigden het functioneren van de Ontslagwet te zullen evalueren in samenhang met een onderzoek naar een vereenvoudiging van de Rechtspraak in Arbeids- zaken. Zij maakten bekend in dit kader de instelling van hetzij een zogeheten "Arbeids- kamer", dan wel het instituut van een "Alleen rechtsprekende Arbeidsrechter" te overwegen.

Omtrent het functioneren van de Ontslagwet, waarop met name werkgevers- organisaties meermalen kritiek leverden, omwille van het, volgens hen, "investerings- belemmerende aspect dat daaraan zou kleven, werden in het verleden meermalen rapporten en adviezen opgesteld, erkende de bewindsman. De huidige regering echter, verklaarde hij, is voorstander van de instelling van een Arbeidsgerecht, waarin enerzijds de rechtszekerheid en anderzijds de arbeids- discipline belangrijke uitgangs- punten zullen zijn.

Een dergelijke Arbeids- kamer, zei minister Lourens, die er naar eigen zeggen de voorkeur aan gaf niet al te veel in details te treden omtrent dit regeringsvoornemen, zou ook ontslagzaken kunnen behartigen. Een rechterlijke uitspraak geeft dan immers niet alleen alle betrokkenen de waarborg dat er een zuiver op formele en objectieve gronden genomen beslissing uit de bus rolt, maar zal tevens een snellere afhandeling van zulke zaken met zich mee brengen, is Lourens van oordeel.

De Ontslagwet, zei de bewindsman nadrukkelijk, werd geïntroduceerd met als voornaamste doel het voorkomen van massale ontslagen. Onderhand echter is de naleving van de Ontslagwet- regeling een enorm tijdrovende factor geworden. Door de bestaande Ontslagwet in de toekomst mogelijk nog slechts bedoeld te laten zijn voor inderdaad "massale ontslagen" en daarbij ook de aanduiding "massaal" nader te omschrijven, wordt bovendien ook het bezwaar, dat de Ontslagwet potentiële investeerders alsmede lokale aannemers afschrikt om werknemers in dienst te nemen, opgeheven, voorzag de minister van Arbeid en Sociale Zaken. "Je werkt dan een meer «operational approach» in de hand", aldus de bewindsman. Hetgeen in ieder geval belangrijk is, beklemtoonde hij nogmaals, is dat de rechtszekerheid en de arbeidsdiscipline als uitgangs- punten worden genomen. "Men moet zich aan de wet houden. Iedereen heeft er de mond van vol rechten te hebben, maar men vergeet dan nog wel eens dat er ook plichten bestaan. Door een tekort aan arbeids- discipline wordt het gehele systeem ondergraven", zei Lourens. Door de instelling van een Arbeids- gerecht zal evenwel, verwacht hij, die discipline in hoge mate kunnen worden hersteld.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Halfbewolkt, tijdelijk zwaar bewolkt met kans op een enkele plaatselijke bui. Overwegend matige oostelijke wind. OVERZICHT: Door aanvoer van vochtige lucht zal in de komende 24 uur nog vrijveel bewolking op de Benedenwindse eilanden voorkomen. De lucht wordt evenwel, geleidelijk wat minder stabiel waardoor de plaatselijke buienactiviteit verder onderdrukt zal worden.

Poging tot beroving

WILLEMSTAD— Een 61- jarige man werd in de buurt van de Scharlooweg door een onbekende man van achteren aangevallen, met de bedoeling hem van zijn geld te beroven. Doordat de bejaarde man het op een schreeuwen zette, waarop mensen in de richting van de plaats des onheils verschenen, liet de dader de man los en rende weg.

Nummerkantoor overvallen

WILLEMSTAD— Een nummerkantoor aan de Schottegatweg- West kreeg bezoek van een overvaller. De man eiste al het geld dat zich in de kassa bevond. De verkoopster die niet onmiddellijk op zijn verzoek inging kreeg een klap in haar gezicht toegediend, waarop zij de overvaller tachtig gulden overhandigde.

Prinses Wilhelminafonds organiseert bazaar

WILLEMSTAD— Het Prinses Wilhelminafonds, houdt op 1 maart een bazaar, waarbij zelfgemaakt handwerk, planten, boeken, zelfgemaakte koekjes, gebak en allerhande nuttige artikelen worden verkocht. De zelfgemaakte voorwerpen komen van de hand van een groep kankerpatiënten die een keer per week in het voorlichtingscentrum bij elkaar komen. De opbrengst van de bazaar wordt gebruikt voor een uitstapje naar Bonaire. De toegangsprijs bedraagt een gulden per persoon inclusief koffie en gebak. De bazaar die 's morgens om negen uur begint vindt plaats in het voorlichtingscentrum van het Prinses Wilhelminafonds aan de Scharlooweg 52.

Celsio Rivers vestigt jeugd-gewichthef-records

ORANJESTAD — Tijdens de Arubaanse gewichthef-kampioenschappen vestigde de negentien-jarige Celsio Rivers twee nieuwe records in de jeugd- categorie. Hij zorgde voor een totaal van 92½ kilo bij snatch en een totaal van 120 kilo bij clean and jerk.

Van deze jongeman wordt veel voor de toekomst verwacht. Hij wordt namelijk getraind door zijn vader, Kenneth Rivers, die in het verleden zowel Aruba als de Nederlandse Antillen op wedstrijden in het buitenland vertegenwoordigde.

De uitslagen in de verschillende categorieën waren als volgt:

56 kg klasse
1. Francis Jaccopucci 122½ kilo, 2. George Lopez 120 k., 3. Gino Henricus 100 k.

67,5 kg klasse
1. Hubert Dania 205 k., 2. Clyde Hassel 155 k., 3. Julio Kelly 120 k.

75 kg klasse
1. Boeis Silvania 145 k.

82,5 kg klasse
1. Wendell Wilson 217½ k., 2. Celsio Rivers 212½ k., 3. Lucien Kaarsbaan 165 k.

90 kg klasse
1. Ronny Everon 100 k.

Akkoord met land en Idefre

Avanse weer in actie

ORANJESTAD — Nadat gedurende anderhalf jaar de turnlessen van de CGA Avanse geen doorgang konden vinden, werd afgelopen week overeenstemming bereikt met de minister van Sportzaken mr. Mito Croes en het nieuwe waarnemend hoofd van IDEFRE, Jerry Gomez, wat betreft het gebruik van het turn-materiaal dat eigendom van het land Aruba is.

In een gesprek met sportleraar Armand Heesels vertelde deze de Amigoe dat Avanse [illegible] vrijdag 1 maart zal er gelegenheid bestaan tot inschrijving, [illegible] uiteraard open staat voor iedereen, die tot de [illegible] van Aruba behoort. [illegible] af [illegible] in de [illegible] van het Colegio Arubano, waar ook meer inlichtingen kunnen worden verkregen.

Zaterdag 8 maart zal begonnen worden met de turnlessen onder leiding van Glenn Lande en Armand Heesels. Gezien het enthousiasme dat steeds bij de leden van Avanse heeft bestaan, verwacht [illegible] dat het peil van voor de onderbreking van anderhalf jaar geleden weer spoedig bereikt zal zijn. Door het aanbieden van de turnsport voorziet Avanse zeker in een grote behoefte op sportgebied in de Arubaanse gemeenschap.

Feest voor Brazil

BRAZIL — In het Buurtcentrum Brazil organiseert de baseballclub Brazil Lucor Jewlers (ex-Nevada) zaterdagavond een feestavond om gelden bijeen te krijgen voor deze baseballclub. De muzikale omlijsting is in handen van [illegible]

Koninklijke munt

ORANJESTAD — Het Bureau Voorlichting meldde gisteren dat in buitenlandse numismatica- tijdschriften enorme promotie wordt gemaakt voor de Arubaanse munststukken. Volgens «World Coin News», met een circulatie in 85 landen, werd bij de Rijksmunt in Nederland een nieuw metaal, te weten «nickel-bonded steel», gebruikt bij het slaan van de Arubaanse munten.

«Muntkoerier», voor de Benelux- landen, had veel lof voor de Arubaanse kunstenaar Evelino Fingal die de munten ontwierp. Op de florin- munt komt de naam van koningin Beatrix — aldus Muntkoerier — voor in een speciaal lettertype dat aanzien geeft aan het koninklijk karakter van het muntstuk. Het blad stelt voor dat wanneer overgegaan wordt tot het slaan van een nieuwe serie Nederlandse munten, het goed zal zijn de heer Fingal een ontwerp voor Nederland te laten maken.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Pie Soda Fountain en Supermercado Pueblo..

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore vertrekhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I + II: 20.15 + 21.15 uur *Comando* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *A view to a kill* (18 jr.).
* * * * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Sta. Anna, tel.: 28181.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.
* * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A.J. Croes, Paradijswijk 23, tel.: 34482.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Boderie, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)
* * * * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61 / 62.

ARUBAANSE PEDAGOGISCHE ACADEMIE (APA): 19.00 uur informatie- college (ond.: « De rekenmethode: Schets van de ontwikkelingen in het rekenonderwijs»; spreker: J. Thonissen).

TELEARUBA: 20.30 uur speciale programma over project: Renovatie landingsbaan Aeropuerto Reina Beatrix.

PROTESTANTSE GEMEENTE (**Twijfelende Thomasclub**): 20.00 uur bijeenkomst bij ds Van den doel.

SPORT
VOETBAL (**voorkamp. 1986**): 19.45 uur Dakota vs SLD - RCA.

CENTRO DI BARRIO NOORD: 20.00 uur algemene vergadering voor spelers en belangstellenden van de volleyballclubs.
* * * * *

VRIJDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 13.30-20.00 uur «Regent Sea» - vert. SELMA.

«PROMOTION DOWN TOWN AREA»: 18.00 uur bijeenkomst in De Dissel.

SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag)**: 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
(zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur training gewichtheffen - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 15.30-17.30 uur zwemlessen (voor dipl. A) - Surfside (ook crèche zwemmen voor peuters vanaf 3 jaar).

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training)**: 17.00-19.30 uur Americana Hotel.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.
* * * * *

TELEARUBA

DONDERDAG: 13.00-15.00 Take two; 18.00 Fraggle Rock (Red's club); 18.30 Kiko ta saludable; 18.45 Telenovela: «Abandonada»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Benson (The inheritance); 21.00 Hill Street Blues (The law of the arm); 22.00 CNN international news; 23.00 Showbiz today, 23.30 Sluiting.

VRIJDAG: 13.00-15.00 Take two; 18.00 Suske en Wiske; 18.30 Body fitness workout; 18.45 Telenovela: «Abandonada»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Benny Hill show; 21.00 Wrestling; 22.00 CNN International news; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

Softbal-sterren-ontmoeting

ORANJESTAD — Volgende week woensdag om acht uur wordt in Centro IDEFRE (het oude hospitaal) een vergadering georganiseerd door het bestuur van de Arubaanse Softball Bond met managers of een vertegenwoordiger van de aangesloten teams. Het doel van de vergadering is om op 18 maart de sterren uit de Arubaanse softball- wereld te laten aantreden. De aangesloten teams is reeds verzocht om zelf een voorselectie te maken door zes spelers van boven de brug en zes spelers van beneden de brug uit te zoeken. Tot 13 maart kunnen de aangesloten verenigingen hun lijst met kandidaten voor de softball- sterrenstrijd indienen.

ORANJESTAD — Een Arubaanse delegatie is gisteren naar de Dominicaanse Republiek vertrokken om tot 4 maart deel te nemen aan het carnaval in Santo Domingo. Dit geschiedt op uitnodiging van het secretariaat van het toerisme in Santo Domingo. De delegatie bestaat uit carnavals- koningin 1986 Wendy Geerman, tumbakoning Ito Dania, roadmarch king Juancho Ignacio en de muziekgroep Papito y su Doble Sabor, en de voorzitter van de Stichting Arubaans Carnaval, Milo Croes.

Na gesprek met Exxon over Lago:

Exxon geen substantiële afnemer geraffineerde olie

ORANJESTAD — De eerste bespreking van de Arubaanse regering met de Exxon verliep in een moeilijke sfeer. De Arubaanse verwachting dat de Exxon zich zou binden aan een substantieel deel van de dagelijkse raffinage — indien Lago weer opengaat — is op niet veel uitgelopen.

Exxon is bereid 20 tot 25 duizend barrels per dag te raffineren. Dit kan niet een substantieel deel worden genoemd van de dagelijkse raffinage. Zo liet premier mr. Henny Eman zich gisteren tegenover de pers uit.

Hij zei dat na deze eerste ontmoeting met Exxon de regering nu met Venezuela gaat praten, niet op politiek niveau maar met PDVSA, de Venezolaanse staatsolie- maatschappij. De hoop bestaat nog dat als gevolg van laatstgenoemde bespreking het grote gesprek Exxon- Venezuela alsnog zou kunnen plaatsvinden.

Op de vraag of er niet een dagelijkse raffinage van 200.000 barrels nodig is om de Lago efficiënt te laten draaien, zei de premier van de Exxon te hebben gehoord dat deze multi- nationaal een berekening heeft gemaakt dat de Lago efficiënt kan draaien op een dagelijkse raffinage van 80.000 vaten.

De premier benadrukte nogmaals dat in deze Lago- kwestie in een paar weken tijd een eindbeslissing bekend moet zijn omdat zijn regering deze kwestie beslist niet enkele maanden wil laten voortslepen.

Tijdens bezoek aan Nederland

Nisbet brengt ook havenproblematiek ter sprake

ORANJESTAD — Minister van Verkeer en Vervoer Benny Nisbet reist morgen naar Nederland om aangelegenheden die onder zijn beleid vallen aldaar te bespreken. Onder meer zal de situatie in de Arubaanse haven onderwerp van gesprek uitmaken. De minister herhaalde gisteren tijdens de persconferentie van de regering nog eens dat de situatie van de haven en alles wat daarmee samenhangt de volle aandacht van de regering heeft. Niet vergeten moet worden dat de regering de haven in de huidige situatie zo heeft moeten overnemen. Met de minister reist onder meer mee de directeur van ASTEC, M.J. Schoon, terwijl thans de vakbond UPA erop staat ook iemand naar Nederland te laten reizen om deze besprekingen bij te wonen.

Minister Nisbet zette uiteen dat hij na overname reeds tweemaal een gesprek heeft gehad met het bestuur van de vakbond UPA, die met hem over de moeilijkheden in de haven kwamen spreken. Toen heeft de bewindsman de nodige adviezen gegeven. Voorts heeft hij de UPA er toen op gewezen dat wat afvloeiing van personeel en de arbeidsrust betreft — ofschoon dit natuurlijk ook hem ter harte gaat — de UPA beter met de minister van Arbeid zou kunnen spreken.

Minister Nisbet vond het maar een vreemde zaak dat de UPA nu ineens met kritiek tegen de regering komt, terwijl de regering reeds direct na overname alle aandacht op het havenbeleid richtte, mede vanwege de precaire situatie in de haven. Van de vorige regering heeft men geërfd dat er te weinig activiteit in de haven is en daardoor onvoldoende werk. Getracht wordt weer vertrouwen in het havenbedrijf te brengen waarvoor onlangs een commissie van overheid, ASTEC en UPA werd gevormd om de mogelijkheden daar toe te bestuderen.

Minister Nisbet vertelde nog dat hij tijdens zijn verblijf in Nederland onder meer gesprekken wil hebben met de mensen die destijds advies bij de bouw en opzet van de haven hebben gegeven. Tenslotte stelde de bewindsman dat men alle waardering heeft voor het werk van het personeel in de haven maar dat de problemen die er bestonden bij de overname vanwege de verantwoordelijkheid door de regering zo maar niet in enige weken kunnen worden opgelost.

In Den Haag wil minister Nisbet onder meer nog spreken over de werkzaamheden aan de landingsbaan op Aruba, een project van 11.2 miljoen, of er mogelijk besparingen kunnen worden aangebracht.

Snoep-reisje

ORANJESTAD — Nadat minister voor Toerisme dr. Leonard Berlinski tijdens de gister gehouden persconferentie nogal de nadruk had gelegd op het belang dat hij persoonlijk in Berlijn aanwezig zou zijn op de Toeristenbeurs, viel uit kringen van de pers- vertegenwoordigers het woord "snoepreisje" te horen. Men hoopte dat de regering niet dezelfde weg zou opgaan als de vorige bestuurders. Minister Berlinski, die inmiddels al naar de luchthaven was vertrokken op weg naar Berlijn, werd door premier mr. Henny Eman verdedigd, die de pers erop wees dat zijn collega Berlinski niet alleen een "snoepreisje" naar Berlijn maakte — zoals de pers stelde — maar dat ook in Den Haag besprekingen worden gevoerd.

Vos: ook bezig met Afkondigingsblad en landscourant

Voorbereiding nieuwbouw Huis Bewaring in eindfase

ORANJESTAD — Minister van Justitie Watty Vos gaf te kennen dat vorige week Dan Oduber, van Associated Architects, namens de Arubaanse regering in Nederland een laatste hand gelegd heeft aan de voorbereidingen voor de nieuwbouw van het Huis van Bewaring voor Aruba.

De minister zei dat de regering momenteel bezig is met de eindfase van de voorbereidingen voor dit project, waarna tot de volgende fase kan worden overgegaan.

Ten aanzien van introductie van het nieuwe opleidings- systeem bij de politie- opleidingschool verklaarde minister Vos dat na de komst van de deskundige Lieburg, thans ook twee politie- inspecteurs uit Nedeland verwacht worden.

Bij het parket van het Openbaar Ministerie zal een persoon worden belast met de taak om alle op Curaçao aanwezige strafbladen te verkrijgen en deze naar Aruba te brengen. Hierdoor zal voorkomen worden dat — zoals nog steeds het geval is — op Aruba zo'n twee weken moet worden gewacht voordat de strafbladen aangekomen zijn.

Minister Vos deelde nog mee dat momenteel in voorbereiding zijn een Afkondigingsblad alsmede een Landscourant, waarin de wetten ter kennis van het publiek gepubliceerd worden.

Snelheidscontroles door de politie

SANTA CRUZ — Op de weg van Oranjestad naar Santa Cruz — ter hoogte van Morgenster — hield de politie enige uren een controle op de snelheid van de automobilisten. Dat dit nodig is bleek uit het feit, dat in korte tijd 49 personen werden aangehouden die de ter plaatse maximum snelheid van zestig kilometer hadden overschreden. Een 23-jarige bestuurder behaalde met een snelheid van 98 kilometer per uur de hoogste score.

In de Nassaustraat hield de politie in de avonduren een algemene controle, waarbij in een uur tijd zes processen- verbaal werden gegeven. De onverwachte controles duren onverminderd voort.

Info- college APA over rekenmethode

ORANJESTAD — In de Biblioteca Nacional wordt vanavond om zeven uur de tweede informatie- collegeavond van de Arubaanse Pedagogische Academie (APA) gehouden. Het onderwerp ditmaal is het gebruik van de rekenmethode in het basisonderwijs. De heer Jacques Thonissen zal hierbij een schets geven van de gebruikte methodes in het onderwijs. Hij tracht daarbij de historische achtergronden van de verschillende methodes aan te geven. Aan de hand van deze schets zal concreet worden ingegaan op de aanpak van het reken- onderwijs volgens nieuwe inzichten, waarbij een der rekengebieden nader uitgewerkt wordt. De APA rekent ook ditmaal op een grote opkomst van de zijde van leerkrachten en belangstellenden.

Tawa Irausquin:

Geen wijziging verwacht in beleid bij Eastern Airlines

AEROPUERTO REINA BEATRIX — De directeur van het Arubaanse departement voor Luchtvaart, Tawa Irausquin, verwacht niet dat de overname van Eastern Airlines door Texas Air voor Aruba negatief zal uitvallen.

In Telenoticias liet de heer Irausquin horen eerder te verwachten dat een en ander positief zal kunnen zijn. In dit verband wees hij erop dat Texas Air ook eigenaar is van Continental, een luchtvaart- maatschappij die vooral aansluitingen zoekt in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Hij verwacht wel dat wanneer Texas Air doorgaat op deze wijze men spoedig de grootste luchtvaart- maatschappij van de VS zal worden. Belangrijk noemde de heer Irausquin het ook dat de Eastern blijft doorvliegen onder dezelfde directie, omdat er alleen een verwisseling van eigenaars was. Hij verwachtte dan ook geen verandering in het Eastern- beleid.

Si bo sabi cu
Cristo a muri
pa pordon di bo picarnan,
con bo por keda tranquil
ora bo comete pica
intencionalmente

**Accion Catolico
pa Cuaresma**

Bij basketbal:

Zege voor Philips, Concord en Gold Crown

SANTA CRUZ — In de Sporthal te Santa Cruz werd woensdagavond de competitiestrijd van de Arubaanse Basketball Bond voortgezet. In de eerste wedstrijd behaalden de dames van Philips Angels een 41-32 overwinning op Connie Francis, nadat Connie Francis bij de rust nog een lichte voorsprong van 21-17 had. Voor Philips Angels scoorde Irena Banijn 20 punten en voor Connie Francis Rita Groder 14 punten.

In de daarop volgende veteranen- wedstrijd bleef Concorde Express met 49-37 de meerdere van RCA El Faquir, nadat Concorde met de rust reeds met 20-10 voorstond. Topscorers van deze wedstrijd waren: Dorne Edwards (RCA) met 9 en Philip Craig (Concorde) met 14 punten.

In de laatste wedstrijd — een heren A-klasse wedstrijd — behaalde Gold Crown met 72-52 de overwinning op Don Bosco. Bij de rust was de stand nog bijna gelijk met 31-29 voor Gold Crown. Igmar Davelaar scoorde voor Gold Crown 23 punten en Norman Sylvania voor de tegenpartij 17 punten.

Minister Berlinski naar Europa

Bezoek Berlijnse beurs en overleg in Den Haag

ORANJESTAD — Minister van Economische Zaken / Toerisme, dr. Lenny Berlinski, is gisteren samen met de Arubaanse delegatie naar de jaarlijkse Toeristenbeurs in Berlijn vertrokken.

Hij zei voor zijn vertrek van de gelegenheid gebruik te maken met regerings- vertegenwoordigers van Duitsland en andere landen die aanwezig zullen zijn, besprekingen te voeren over economische mogelijkheden voor Aruba. Na het bezoek aan de Toeristenbeurs reist minister Berlinksi door naar Den Haag.

Met het Nederlandse departement van Economische Zaken zal onderhandeld worden over bijstand in het kader van de organisatie van de Arubaanse Ontwikkelingsbank (AOB) alsmede over verkrijging van fondsen voor verdere ontwikkeling van de AOB. De minister zal ook een gesprek aangaan met de heer Lamers van de Nederlandse Crediet Maatschappij (NCM), een expert met dertig jaar ervaring in het vak van wie minister Berlinski advies en nadere gegevens over kredieten wenst te krijgen.

De minister zal tevens uitgebreider ingaan op het tot stand brengen van een computer- verbinding tussen Economische Zaken in Nederland en Economische Zaken op Aruba, waardoor laatstgenoemd departement sneller op de hoogte kan komen van ontwikkelingen op economisch gebied. Alternatieve energie is ook iets waarover minister Berlinski in Nederland besprekingen zal voeren. Bij Economische Zaken zal de minister tevens de mogelijkheid nagaan dat ambtenaren van Economische Zaken op Aruba stage kunnen lopen bij het departement in Nederland. Bij onze Economische Zaken — aldus de minister — hebben we bekwame mensen, maar zij hebben in het verleden niet de gelegenheid gekregen zich verder te ontwikkelen.

Bridge competitie-ronde voor Hans Somers, Henk Vocks

ORANJESTAD — Hans Somers/Henk Vocks hebben de vierde avond van de eerste competitie- ronde gewonnen en daarmee ook de eerste competitie-ronde van bridgeclub Aruba.

De uitslagen waren als volgt: 1. Somers / Vocks 59.82%; 2. echtpaar Harris 59.38; 3. echtpaar Dekker 56.77; 4. Bermudez / Marapin 56.25; 5. echtpaar Bilderbeek 53.91; 6. echtpaar Breukelman 53.57; 7. Timmer / Gottfried 52.68; 8. echtpaar Bergen 52.68; 9. echtpaar Berghuizen 52.68; 10. Timmer/Hermelijn 51.79.

Tijdens slaap bestolen

ORANJESTAD — De uit de Dominicaanse Republiek afkomstige man L.A. (27) deed bij de politie aangifte dat een bedrag van 1300 dollar uit zijn woning was gestolen. Hij had het geld onder een matras, waarop hij sliep, verstopt. De diefstal moet hebben plaats gehad in de nachtelijke uren terwijl hij op bedoelde matras lag te slapen. Er was geen teken van braak.

AVA-vergadering

ORANJESTAD — In de vergaderzaal van het Wilhelminastadion wordt maandagavond om half acht een algemene ledenvergadering van de Aruba Volleyball Association (AVA) gehouden. Begonnen wordt met een leden- vergadering waarin de veranderde statuten aan de leden ter goedkeuring worden voorgelegd. Direct daarop volgt dan de jaarlijkse algemene leden- vergadering, waarin de jaarstukken van secretaris en penningmeester worden goedgekeurd. Voorts is er een bestuursverkiezing.

ORANJESTAD — Minister van Justie, Watty Vos, installeerde gisteren de eerste centrale reclasseringsraad van het land Aruba. Volgens de bepalingen in het strafrecht moet — voor een beslissing valt over gratie of voorlopige vrijheid voor een gedetineerde — deze raad zijn aanbevelingen hebben gedaan. Voorheen geschiedde dit via de Centrale raad van de Nederlandse Antillen. Bij de foto: minister Vos (midden met de leden van de Reclasseringsraad vlnr: toekomstig procureur generaal mr. F. Wernet (vice- voorzitter), rechter mr. H. van der Griendt (voorzitter), hoofd van de Voogdijraad mevrouw Yvonne Spellen (lid en griffier mr. ing. Hubert Maduro (lid).

...SALVADOR LAUREL...

...JUAN ENRILE...

Samenstelling regering Aquino

MANILA — De nieuwe president van de Filipijnen, Corazon Aquino, heeft gisteren haar regering geformuleerd. Zij maakte de samenstelling tijdens een persconferentie bekend.

De regering zal worden geleid door vice-president Salvador Laurel, die tevens minister van Buitenlandse Zaken wordt. Juan Ponce Enrile behoudt de portefeuille van Defensie. Neptali Gonzales is benoemd tot minister van Justitie en de leider van de oppositie in het parlement Aquilino Pimentel bezet het ministerie van Lokaal Bestuur. Jaime Ongpin, een van de belangrijkste adviseurs van Aquino, krijgt het ministerie van Financiën en de president van de Centrale Bank, Jose Fernandez, behoudt zijn functie.

Aquino's woordvoerder tijdens haar verkiezingscampagne, Rene Saguisag, wordt de officiële woordvoerder van de president. Ramon Mitra, plaatsvervangend leider van de parlementaire oppositie, krijgt de post landbouw en mevrouw Lourdes Quisumbing de portefeuille onderwijs.

De zakenman Jose Concepcion wordt minister van Handel en Industrie. Hij was het hoofd van de Namfrel, het orgaan dat toezicht hield op een eerlijk verloop van de presidents- verkiezingen.

Mevrouw Aquino benoemde haar advocaat, Joker Arroyo tot chef van haar kabinet. Een presidentiële commissie die zal toezien op eerlijk bestuur, zal worden geleid door de voormalige senator Jovito Salonga. Zijn taak is onder andere om de verborgen buitenlandse bezittingen van de familie Marcos terug te krijgen. Daarnaast zal hij zich bezighouden met de vrijlating van politieke gevangenen. Hun aantal wordt op 500 geschat, waaronder de vermeende leider van het communistische Nationale Democratische Front, de ex-leider van de verboden communistische partijen de vermeende voormalige leider van het NPA.

VS- huip wordt hervat

Avondklok in Haïti na klopjacht op Duvalier-aanhang

PORT AU PRINCE — In Haïti is de avondklok weer ingesteld om het plunderen en de gewelddadigheden tegen te gaan. Dit in verband met klopjacht op aanhangers van de verdreven dictator Jean Claude Duvalier. Daarbij zou een van hen vermoord zijn. Ondertussen hebben de Verenigde Staten besloten hun hulpverlening aan Haïti te hervatten.

De avondklok geldt van zeven uur 's avonds tot vijf uur 's morgens. Dit gebeurde op de dag dat de spanning overal hoog was opgelopen nadat de door Baptisten beheerde radiozender Lumiere het bericht had omgeroepen dat in Port de Paix 29 mensen waren omgekomen door vergiftigd water. De vergiftiging was het werk geweest van Ton Ton Macoutes. Het bericht is nog niet geverifieerd. Het Rode Kruis heeft vanuit Port au Prince functionarissen naar het betrokken gebied gestuurd om de zaak te onderzoeken. Uit deze bron werd vernomen dat men nog geen bevestiging had kunnen krijgen dat er iemand was omgekomen. Men vreest dat er bij de Ton Ton Macoutes een stemming bestaat tot wraakneming. Een lid van deze onder de Duvaliers tot een staat binnen de staat uitgegroeid machtsorgaan zou gisteren door een woedende menigte in stukken zijn gehakt. Gisteren werden zeker ook tien woningen van voormeende aanhangers van ex- -dictator Baby Doc geplunderd en vernield. Dit gebeurde onder meer met de woning van Luc Desir, het hoofd van de voormalige geheime politie.

In de namiddag en avond was er in de hoofdstad nog sporadisch geweervuur te horen. Met schoten in de lucht probeerde de oproerpolitie de jongeren uiteen te jagen die met stokken gewapend of met ijzeren staven, kettingen en bijlen op jacht waren naar aanhangers van Baby Doc. Twee Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hebben hun vluchten op Haïti geannuleerd nadat duizenden demonstranten het vliegveld van Port au Prince hadden geblokkeerd om te voorkomen dat Duvalier- aanhangers het land verlaten.

De VS hebben besloten hun hulp aan Haïti te hervatten. Minister George Shultz van Buitenlandse zaken deelde dit mee in het congres. Het gaat om 25 miljoen dollar aan ontwikkelings- en economische hulp in 1986, welke was opgeschort wegens het schenden van de mensenrechten onder Duvalier. Haïti is het armste land van het Westelijk halfrond en een van de armste landen van de hele wereld.

Van Chinese communistische partij

Loftrompet voor filosoof Confucius

PEKING — Een hooggeplaatste functionaris van de Chinese communistische partij heeft de loftrompet gestoken van de vijfde- eeuwse episode Confucius, "een groot denker", zei hij, "wiens verzameld werk landelijke bestudering verdient".

Het lid van het Centraal Comite van de Communistische Partij, Gu Mu, prees Confucius, die leefde van 551-479 voor Christus, niet alleen als groot denker, maar ook als "staatsman en opvoeder" en "reus in de cultuur- geschiedenis van de wereld", aldus het persbureau Nieuw- China. Gu, erevoorzitter van de Chinese Confuciusstichting, deed een beroep op geleerden om de studie van het Confucianisme te bevorderen "om de waardevolle tradities van China's antieke cultuur door te geven".

De zeldzame lof op zo hoog niveau voor Confucius stond in een artikel dat Gu heeft geschreven voor het eerste nummer van een kwartaalblad van de Confucius- stichting dat in maart uitkomt in de provincie Shandong, waar de filosoof het levenlicht aanschouwde. Gu, die ook in Shandong is geboren, zei dat het blad "onderzoek naar Confucius", "noch confucius en de Chinese traditionele cultuur blindelings prijst, noch een nihilistische houding jegens hem inneemt. Het zal beide bezien als onderwerpen van wetenschappelijke, diepgaande en systematische studie".

Confucius, wiens 2.536e geboortedag vorig jaar in China werd gevierd, formuleerde een theorie van ethiek en staatskunde die de Chinese cultuur eeuwenlang heeft gedomineerd. Tijdens de culturele revolutie van 1966-76 plunderden Rode gardisten Confuciaanse tempels en wierpen de marmeren grafsteen van de filosoof omver. Kenners van Confucius werden aan de kaak gesteld als "contrarevolutionaren". Sindsdien heeft een pragmatischer bewind een herleving van de Confuciuscultuur getolereerd.

WILLEMSTAD— Toastmasters Club Simadan heeft een nieuw bestuur. Op de foto vlnr: Frank Louisa vice- voorzitter, Jossy Martina aftredend voorzitter, Darcy Lopes, voorzitter, Rudy Rooi vice- voorzitter, Antonio Allen, commissaris, Ruthmila Mattheeuw, penningmeesteres. Niet op de foto Aishel Wanga secretaresse.

Nadruk op platteland- en industriele ontwikkeling

Schoo bezoekt Peru Colombia en Bolivia

SCHIPHOL — Na een veertiendaagse reis langs Colombia, Peru en Bolivia is minister voor Ontwikkelingssamenwerking Schoo in Nederland aangekomen.

In Colombia, Peru en Bolivia heeft Schoo bestaande projecten en programma's bekeken, die zijn voortgekomen uit het oude ontwikkelings- beleid. Ook heeft zij met regeringen en ontwikkelings- werkers gesproken over het nieuwe beleid dat nadruk legt op de plattelands- en industriele ontwikkelingen plus onderwijs. Bolivia kreeg 35 miljoen gulden betalings- balanssteun toegezegd, tegen Peru 15 miljoen gulden.

De minister van Ontwikkelings- samenwerking heeft bewondering voor de politieke moed van een regering zoals die in Bolivia, die nu voor het eerst in zestig jaar de nadruk durft te leggen op plattelands- ontwikkelingen.

In alle drie de Andeslanden moeten Nederlandse ontwikkelings- programma's leiden tot inkomens- generering en werkgelegenheid. Er dient bij komende onderhandelingen over het multivezel- akkoord en GATT ruimte te worden geschapen voor export van deze landen.

„Het is een van de meest dramatische en onrechtvaardige zaken dat we geholpen hebben de produktie- capaciteiten van deze landen te vergroten en hun export- mogelijkheden beperken", aldus mevrouw Schoo.

Zij noemde dit onaanvaardbaar en sprak haar zorg uit over de ontwrichtende gevolgen van de cocaineproduktie die noodgedwongen de officiele export dreigt te vervangen.

In Colombia bleek belangstelling te bestaan voor vergroting van de bloemenexport naar Europa, terwijl men tevens belangstelling heeft voor samenwerking met Nederland op het gebied van kweektechnologie. Het Nederlandse bedrijfsleven zou hiervan kunnen profiteren door een gezamenlijke penetratie met Colombia op de Amerikaanse bloemenmarkt.

De minister heeft verder de mogelijkheid tot opleiding van Zuidamerikanen in Nederland en Spanje besproken. Ze vindt het tijdstip van haar reis goed bepaald nu dit laatste land tot de EG is toegetreden. Kwijtschelding van schulden van Latijns-Amerikaanse landen is volgens mevrouw Schoo pas mogelijk na dat deze landen met het IMF overeenstemming hebben bereikt over herstructurering.

Executies vier campesinos in Peru

AYACUCHO — Vier Peruaanse campesinos zijn door twee afzonderlijke guerrillagroepen geexecuteerd in het departement Ayacucho. In het ene geval werd een dorpje overvallen door vijftien guerrillastrijders van Sendero Luminoso, welke groep vooral uit jongelui bestond die gewapend waren met mitrailleurs. Er werden twee campesinos opgepakt die onderworpen werden aan een „kort volksproces" wegens verraad omdat zij geweigerd hadden met de guerrilla samen te werken. Zij werden standrechtelijk ter dood gebracht. In het andere geval werd een dorpje overvallen door twintig guerrillastrijders, waarbij eveneens twee campesinos werden geexecuteerd. Dit omdat zij als informanten zouden hebben dienst gedaan voor het leger.

Geweld in El Salvador:

In 85 tol van 3.036 doden

SAN SALVADOR — In 1985 zijn als gevolg van politiek geweld in El Salvador 3.036 mensen omgekomen. Het aantal burgers dat door toedoen van het leger omkwam nam af in vergelijking met 1984 maar het aantal burgers dat onder de handen van de guerrilla de dood vond nam toe. Ook de doodseskaders blijven toeslaan. Deze trieste cijfers en gegevens werden opgetekend door Tutela Legal in zijn jaaroverzicht. Tutela Legal (Reehtshulp) opereert onder de schutse van het aartsbisdom San Salvador.

De gevreesde doodseskaders zijn onverminderd actief en tekenden voor 240 executies, dertien meer dan in 1984. De regeringstroepen martelen nog steeds gevangenen en zijn verantwoordelijk voor de meeste schendingen van de mensenrechten. Veiligheidstroepen en militairen arresteerden 581 mensen, die daarna vaak werden gemarteld. Ook ontvoerden officiele instanties zestig mensen, die eveneens onderworpen werden aan folteringen voordat men hen overdroeg aan de gerechtelijke instanties voor een proces, dat in de meeste gevallen gewoon achterwege bleef.

Volgens Tutela Legal is er een scherpe daling van het aantal burgers dat door de militairen werd gedood. In 1985 waren dat er 371, maar in 1984 waren het er nog elfhonderd. In de meeste gevallen kwamen deze burgers om bij bombardementen door de luchtmacht. De rapporteurs laten de mogelijkheid open dat hun aantal toch groter is dan men nu heeft aangegeven. De guerrilla doodde verleden jaar 66 mensen. In 1984 waren dat er 26. In totaal zijn in de zes jaar oude burgeroorlog ongeveer zestigduizend mensen omgekomen. Tutela Legal doet een dringend beroep op alle partijen zich rekenschap te geven van hun zware morele verantwoordelijkheid op het gebied van de mensenrechten.

Regering: algemeen belang één recht arbeiders

Bolivia vakbonden weer actief: stakingen

LA PAZ — Het personeel uit de wegenbouw- sector in Bolivia is een staking begonnen als onderdeel van een protestbeweging tegen het economisch beleid van de regering. Deze stelt zich op het standpunt dat het algemeen belang de doorslag moet geven, ook al lijken de eisen van de arbeiders soms rechtvaardig.

Na een periode van betrekkelijke rust aan het arbeidsfront in Bolivia lijkt nu weer een tijdperk van stakingen en werkonderbrekingen aangebroken, welke tot voor kort een kenmerk leken te zijn van de Boliviaanse maatschappij. Zo gingen vijftigduizend fabrieks- arbeiders in staking uit protest tegen een beslissing van het ministerie van Arbeid waarbij het de betrokken vakbond onmogelijk wordt gemaakt cao- overleg te beginnen met de werkgevers, wat betreft de salariering. Een arbeidstribunaal kwam tot de conclusie dat de Nationale kamer van industrieen niet bevoegd is en ook geen rechtspersoonlijkheid bezit om zijn aangesloten leden te vertegenwoordigen bij een collectief overleg met de Federatie van fabrieksarbeiders. De uitspraak liet de vraag open of de vakbond wel met de afzonderlijke werkgevers zou kunnen onderhandelen over cao- kwesties, met uitzondering echter van het salarisbeleid. Volgens het bestuurslid van de vakbeweging Toribio Hinojosa, gaat het tribunaal hiermee volkomen voorbij aan het feit dat de bond met genoemde organisatie al sedert november aan het onderhandelen was over een salarisverbetering. Het salaris dat we nu ontvangen is niet toereikend voor vijf dagen, aldus de vakbondsleider. De ondernemers ondersteunen echter het regeringsbeleid om de salarissen te bevriezen. Het meest verbazingwekkende echter, aldus de vakbondsleider, is dat het tribunaal het eens is met de particuliere sector waarbij men ontkent dat de organisatie rechtspersoonlijkheid heeft.

De arbeiders in de wegenbouw zijn ook aan het staken in het binnenland. Het zit er in dat deze staking binnen een week een nationaal karakter heeft. Ook hierbij protesteert men tegen het overheidsverbod om over een salarisverbetering te mogen praten. Ook zijn de arbeiders bozen over een vertraging bij het betalen van achterstallige salarissen en het gebrek aan financiele middelen voor het op peil brengen en moderniseren van het staatsbedrijf.

Daarnaast houden de leerkrachten voet bij stuk en weigeren zij nieuwe leerlingen in te schrijven op hun scholen, terwijl volgende week het nieuwe schooljaar moet beginnen. De leerkrachten hebben ook nog salariseisen achter de hand. Ondertussen heeft president Victor Paz Estenssoro gezegd dat degenen die zich niet neerleggen bij een presidentieel decreet tot inschrijving van leerlingen de kans lopen op ontslag. De president erkent dat de salariering inderdaad laag is en dat de eisen der werknemers rechtvaardig aandoen, maar het algemeen belang eist dat de huidige salarispolitiek wordt gecontinueerd en dat de lonen bevroren blijven tot 21 mei van dit jaar.

WILLEMSTAD— Rafaël Noriega van het Venezolaanse Nationale Sport Instituut bracht onlangs een bezoek aan Hubert Jansen van SEDREKO. Op uitnodiging van Groot Kwartier Stars en in samenwerking met de consul-generaal van Venezuela verblijft Noriega, die baseball- trainer is op Curaçao. Op de foto vlnr: Noriega, Jansen en Jean Luis, voorzitter van Groot Kwartier Stars.

Crisis verscherpt in Andespact

BOGOTA — Colombia heeft besloten tot beperkende maatregelen in zijn handel met Venezuela en Ecuador, zijn naaste oliebureń, welke in problemen zitten als gevolg van de crisis op de wereldmarkt. De crisis waarin het Andespact zich al bevindt wordt hierdoor slechts groter. Tot het Andespact behoren verder nog Peru en Bolivia. Bogota motiveert zijn besluit met verwijzing naar noodzakelijk geachte bescherming tegen de devaluaties welke in Venezuela en Ecuador zijn doorgevoerd. Daardoor is een situatie van oneerlijke concurrentie ontstaan, zo meent Bogota.

Vrouwelijke generaals

WASHINGTON — Mildred E. Hedberg gaat met pensioen. Dit werd bij Defensie in Washington meegedeeld. Zij was de vrouw met de hoogste rang in het Amerikaanse leger, namelijk brigade- generaal. Voortaan is Mary A. Marsh de hoogste vrouwelijke leger- officier. Zij is brigade- generaal bij de luchtmacht en is adjunct- directeur van de inlichtingendienst van Defensie. Generaal Hedberg had er bij haar vertrek dertig dienstjaren bij het leger op zitten. Zij kreeg haar eerste ster in maart 1982. Mevrouw Marsh werd in oktober 1982 tot de generaalseer bevorderd, een jaar eerder dan het geval was met Connie Slewitzke, het hoofd van de verpleegkundige troepen die de hoogste vrouwelijke generaal is bij het leger. Bij de marine heeft Mary J. Nielubowicz de hoogste rang als vrouw en wel die van vice- admiraal.

DE VCVF-COMPETITIE IS WEER VOLLEDIG GESTART

SDM na niet verschijnen meteen uit competitie gehaald

Verrassende zege van Abrahamsz HCCC op het sterke team van MSV Zeemacht

WILLEMSTAD — Na de openingswedstrijd tussen Willemstad en Quick '60, hebben in het afgelopen weekeinde bijna alle deelnemers aan de VCVF-competitie weer voor de competitiepunten tegen een bal kunnen trappen. Van de vier nieuwkomers in de VCVF-gelederen heeft slechts Bandolino geen punten kunnen pakken. De andere drie ploegen deden dat wel. Sithoc won met 2-0 van Angua, dat zelf nog een paar weken geleden oppermachtig het Badelino Valentino toernooi op zijn naam schreef. Scherpenheuvel en DROV wonnen respectievelijk van Amareira en Quick '60 4.

In de A-klasse heeft Abrahamsz HCCC enigszins verrassend op Suffisant van MSV Zeemacht gewonnen. Bij rust leidden de groenwitten met 0-1. Rechtsbuiten Quincy Maduro zag een voorzet van rechts te scherp op het doel afgaan en tussen de palen belanden. Na rust werden er een paar wissels toegepast bij AHCCC. Zo kwam Mau Maria de achterhoede versterken en werd er een nieuwe linksbuiten opgesteld.

Pas nadat AHCCC na een scrimmage voor het doel van MSV op 0-2 was gekomen, wisten de MSV-ers wat terug te doen. Vele kansen waren om zeep geholpen of door pech niet gemaakt. Zo belandde een kopbal vanuit een genomen corner tegen de paal. Tergend langzaam rolde de bal over de lijn, alvorens een AHCCC-verdediger hem weer het veld in kon schoppen. Michielsen was het die een simpele aanval eenvoudig met een strak laag schot kon afronden: 1-2.

Willemstad heeft na het verlies van vorige week tegen regerend VCVF-kampioen Quick '60 (2-5) ook afgelopen weekeinde het niet waar kunnen maken. Bandi Kas, voor het eerst in de A-klasse uitkomend wist met 2-1 te zegevieren. Hierdoor staat Willemstad nu op een plaats (de laatste) waar het beslist niet thuis hoort.

Unidos heeft met 2-0 van TES gewonnen.

DTS en Quick '60 hebben de punten broederlijk verdeeld. Het was Quick '60 die de leiding nam. Goed opbouwend vanuit een sterk middenveld werd aanval op aanval op het DTS-doel gelanceerd. Een zo'n aanval werd op rand van buitenspel doeltreffend afgerond: 0-1. Na rust waren beide partijen nog steeds aan elkaar gewaagd. Aan beide kanten werden aanvallen echter niet goed afgewerkt. DTS had de hulp van een Quick-verdediger nodig om de stand weer gelijk te trekken. Na hands in het strafschopgebied werd de toegekende penalty eenvoudig door Drommond ingeschoten. Beide partijen kwamen daarna niet meer tot scoren.

B-klasse

In de B-klasse is door het VCVF-bestuur onmiddellijk handelend opgetreden. De ploeg van CDM kwam reeds bij zijn eerste wedstrijd niet opdagen en liet tegenstander UNA tevergeefs wachten. Wedstrijdleider Joop van Sikkelerus nam in overleg met zijn overige bestuursleden CDM meteen uit de competitie. Dit houdt in dat er nu zeven ploegen in de B-klasse uitkomen. De andere zes ploegen kwamen wel in actie.

DTS 2 wist het tweede van Unidos met een flinke 3-0 nederlaag te verslaan. Debutant Sithoc presenteerde zijn visitekaartje. Tegenstander Angua, veertien dagen geleden nog de trotse winnaar van het Bandolino toernooi, werd met 2-0 verslagen.

Het duel tussen Willemstad 2 en Quick '60 2 werd door een doelpunt van de laatste in hun voordeel beslist.

C-klasse

De C-klasse is de grootste klasse. Zo groot zelfs dat deze klasse in twee afdelingen is verdeeld: C-klasse I en II. In afdeling I zijn de wat sterker geachte teams ingedeeld, terwijl in de C-klasse II de ietwat zwakkere broeders voetballen.

De grootste overwinning van het weekeinde komt op naam van Abrahamsz HCCC. Met niet minder dan 9-0 werd het enthousiast blijvend Willemstad 3 weer terug gestuurd naar Kintjan. De doelpuntenmakers voor AHCCC waren Does (3), Van Scharenburg (2) en Keijers (2). Eigenlijk zou de ploeg die nu in de afdeling II voetbalt, Willemstad 4, moeten ruilen met deze Willemstadploeg. Ze zijn hoogstwaarschijnlijk niet in staat om ook maar een wedstrijd te winnen.

Jan Thiel Boys wist op Semikok Quick '60 3 op nul te houden terwijl ze zelf eenmaal wisten te scoren. Kampioenskandidaat Amareira is zijn zegetocht naar het kampioenschap in ieder geval met een nederlaag begonnen. Op het veld van Scherpenheuvel tegen de club van die naam werd met 3-1 verloren.

Abrahamsz HCCC 2 heeft het minder gedaan dan zijn clubgenoten uit het derde. Het sterke Willemstad 4 won verdiend met 6-1. Slordigheid was er de oorzaak van dat de score nog niet hoger uitviel.

Het debuut in de VCVF van de DROV mag succesvol worden genoemd. Het toch niet te verontachtzamen Quick '60 4 werd met minimaal verschil verslagen. Slechts Bandolino, de club die de opstelling maakt via een computer, wist niet tot winst te komen. Quick '60 5 bleef ze met 3-2 de baas. Dit was een duidelijke teleurstelling voor de boys van Maarten Maartense. Ze hadden namelijk tot twee keer toe de leiding genomen.

Topscoorders

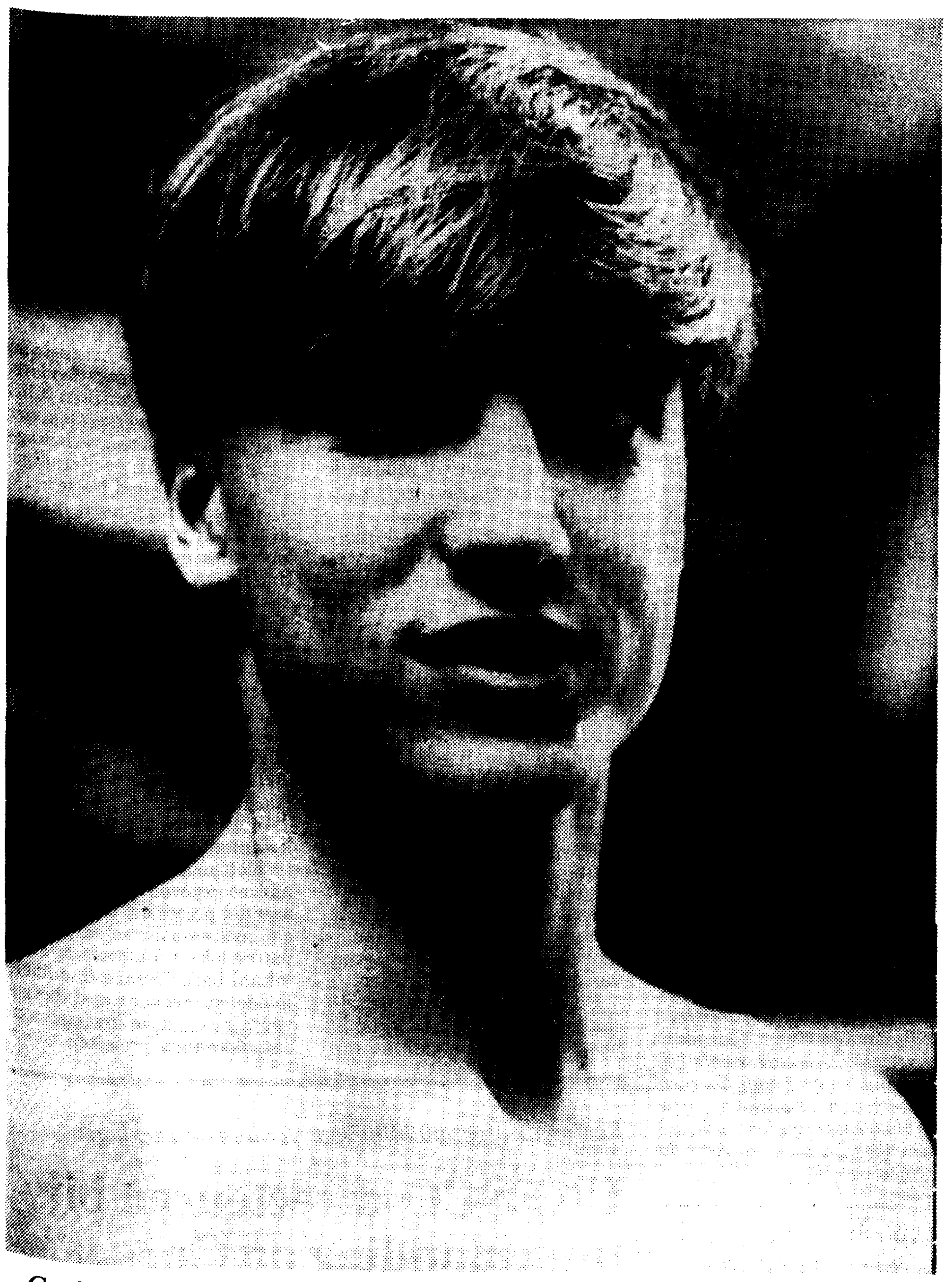
Daar het na een wedstrijd nog niet interessant is een standenlijst te produceren, volstaan we met het brengen van een over-all topscoorderslijst.

1. H. de Wit (WSD 4)	3
2. H. Does (AHCCC 3)	3
3. R. Salas (WSD 1)	2
4. E. Refos (Quick 1)	2
5. N. Josefina (DTS †)	2
6. Q. Maduro (AHCCC 1)	2
7. H. van Scharrenburg (AHCCC 3)	2
8. P. Keijers (AHCCC 3)	2
9. S. de Sousa (WSD 4)	2

Het programma voor komend weekeinde:

Zaterdag 1 maart-aanvang 16.30 uur:
A-klasse: Quick '60 - MSV (QCK); AHCCC - DTS (AHCCC).
B-klasse: UNA - DTS 2 (DTS).
C-klasse: Willemstad 3 - Scherpenheuvel (WSD).
(aanvang 17.00 uur):
Amareira - AHCCC 3 (AMA)

Zondag 2 maart-aanvang 15.30 uur:
A-klasse: Unidos - Bandi Kas (AHCCC).
B-klasse: Willemstad 2 - Angua (WSD).
C-klasse: Quick '60 3 - De Juristen (QCK).
Aanvang 17.00 uur:
A-klasse: Willemstad - TES (WSD).
C-klasse: AHCCC 2 - Bandolino (AHCCC) en Quick '60 4 - DTS 3 (DTS).

... *Jens-Peter Berndt: binnen een jaar kiezen tussen Westduitse of Amerikaanse nationaliteit om te kunnen deelnemen aan de Olympische Spelen van Seoel ...*

Gevluchte Oostduitse zwemmer wil naar O.S.:

Jens-Peter Berndt: de BRD en de VS bieden hem een nationaliteit aan

TUSCALOOSA — Voor Jens-Peter Berndt is Tuscaloosa, een universiteitsstad in Alabama, een thuis geworden waar hij zich voorlopig kan gaan voorbereiden op de Olympische Spelen van 1988. Sinds zijn asielaanvrage in 1985 - hij dook onder tijdens een tussenstop van het Oostduitse zwemteam in Oklahoma City - is hij in training op de universiteit van Alabama onder coach Don Gambril.

Hij zou graag als Amerikaan deelnemen aan de wedstrijden, mar de bureaucratie staat hem hierin in de weg. Het is voor hem op dit moment veel gemakkelijker om de Westduitse nationaliteit te verkrijgen, alhoewel hij ook daarvoor snel een beslissing zal moeten nemen.

Berndt weet op dit moment niet voor welk land hij zal uitkomen. De 22-jarige Oostduitser is houder geweest van het wereldrecord op de 400 meter wisselslag. Beide zwembonden zouden graag zien dat Berndt in hun selectie werd opgenomen, en doen er alles aan om dit zo snel mogelijk te realiseren. De mogelijkkheden in de Verenigde Staten zijn het minst rooskleurig.

Daar is een periode van tenminste vijf jaar vereist voordat men het Amerikaanse paspoort mag aanvragen. Dit wordt verkort tot drie jaar als je met een Amerikaan(se) trouwt. De enige andere, snelle manier is via een zelden gegeven toestemming van het Congres, die dit nog nooit voor een atleet deed.

Bonn daarentegen geeft aan Oostduitsers automatisch het Westduits staatsburgerschap. Maar om voor de Bondsrepubliek uit te mogen komen op de Olympische Spelen van Seoel moet men reglementair tenminste een jaar in het land, waarvoor men uitkomt, woonachtig zijn. Maar als hij het Westduits staatsburgerschap aanvraagt, verliest hij automatisch zijn werkvergunning voor de Verenigde Staten.

Hij heeft dus nog ruim een jaar de tijd om voor zichzelf te bepalen wat hij nu eigenlijk wil.

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

VOETBAL («Frisiana Cup»)
17.00 uur halve finale penalty-schieten Bandariba - Suffisant.

.....

Scheidsrechterscursus:

NAHA wil het hockey op een hoger plan brengen

WILLEMSTAD — Afgelopen donderdag is door de NAHA (Nederlands-Antilliaanse Hockey Associatie) georganiseerde scheidsrechterscursus van start gegaan. Deze cursus maakt deel uit van een breed opgezet programma van de NAHA on het niveau van het technische- en officials-kader te verhogen. Aan de cursus nemen een twintigtal personen, waaronder veel jeugdleden, deel.

De cursus bestaat uit een zestal instructie-avonden en zal worden afgesloten met een examen. De cursus wordt gegeven door de heer Poncia, die internationaal scheidsrechter in Nederland is en tijdelijk hier op het eiland verblijft en is voorts mogelijk gemaakt door de medewerking van het Bureau Sportzaken van het Eilandgebied curaçao.

Nadat in december twee internationals uit Nederland hier mee gespeeld hebben met Curaçaose selectie-teams en trainingen aan de jeugd hebben gegeven, is dit een verdere stap van de NAHA om het hockey op een hoger plan te brengen. In dat licht moet ook de trip die een Curaçaos selectie-team recentelijk naar Venezuela en Brazilië heeft gemaakt, gezien worden. Hierbij is de nodige internationale ervaring opgedaan.

Jan Boersman het behendigst bij het slalom windsurfen

WILLEMSTAD — Afgelopen zaterdag organiseerde de AWA de eerste fun-wedstrijd van dit seizoen bij de Curaçao Yacht Club. Deze lokatie werd voor het eerst door de AWA gebruikt en is als zodanig goed bevallen. Het publiek had vanaf de pier een prachtige gelegenheid de wedstrijden van betrekkelijk korte afstand te volgen. Helaas was er te weinig wind. Dit beïnvloedde de prestaties duidelijk. Voor funwedstrijden moet het flink hard waaien.

De meeste windsurfers hadden dit in de gaten en waren met hun lange all-round plank gekomen en hadden hun korte boards (minder dan 3 meter) thuis gelaten.

De ingeschreven deelnemers werden verdeeld in twee groepen. De te varen baan was een slalombaan. Hierdoor moest de surfer al zijn vaardigheid tonen in het gijpen (het zeil voor de wind van de ene kant van de board naar de andere kant verplaatsen). Om beurten moesten de groepen driemaal de baan varen. Hieruit werd een winnaarsgroep en een verliezersgroep geselecteerd.

De verliezersgroep moest de baan nog eens tweemaal varen. De eerste twee van die groep werden alsnog bij de winnaarsgroep gevoegd. Het aantal van die groep werd hierdoor op acht gebracht. De vier beste surfers uit deze groep werden in de finaleronde geplaatst: Mike de Vries, Rene Fricke, Jan Boersma en Richard Majoor.

De stand na de finale-ronde was: 1. Jan Boersma (0 strafpntn); 2. Rene Fricke (3); 3. Mike de Vries (5,7).

Op 15 maart zal de volgende wedstrijd voor het Curaçaos kampioenschap worden gehouden. Tijd en plaats zal later worden bekend gemaakt via de media en het AWA-clubblad Rukwind.

Inschrijven voor de Waaigat-estafetteloop

WILLEMSTAD — De Curaçaose Atletiek Bond organiseert op zondag 2 maart de Waaigat-estafetteloop en de mijl van het Waaigat. Deze wedstrijd vangt om 07.00 uur aan. Voor het winnende team van de estafetteloop is door Z-86 een wisselbeker beschikbaar gesteld. Voor de mijlloop rond het Waaigat is door Super Sport Shop een wisselbeker beschikbaar gesteld.

Men kan zich voor deze wedstrijden uitsluitend tot en met zaterdag inschrijven via de heer Aubrey Linzey (tel. 77362). Na zaterdag worden geen inschrijvingen meer geaccepteerd.

Basketballer betrapt op gebruik cocaïne

NEW YORK — Michael Ray Richardson, de guard van de Amerikaanse basketbalclub New Yersey Mets, is woensdag voor twee jaar uitgesloten wegens het gebruik van cocaïne. De 30-jarige Richardson, een all-star speler, die gemiddeld 20,3 punten per wedstrijd maakt, reageerde donderdag positief bij een dopingcontrole.

Het was de vierde maal dat Richardson betrapt werd op het gebruik van verboden middelen. De spelersbond en de NBA (Nationale Basketball Associatie) hebben een overeenkomst dat een speler bij een derde positieve reactie automatisch voor twee jaar wordt uitgesloten. Richardson reageerde voor de eerste maal positief voordat de afspraak van de automatische schorsing bij drie overtredingen was gemaakt.

De ruim 1,90 meter lange Richardson, die eerder voor de New York Knickerbockers en de Golden State Warriors speelde, onderging vorige week in een ziekenhuis in Californië een ontwenningskuur.

Umpire cursus van de Volleybalbond

WILLEMSTAD — Zaterdag 1 maart zal de eerste scheidsrechterscursus volleybal van dit jaar worden gegeven. In de reglementen van de volleybalbond (FeVoKo) staat (art. 147) dat elke vereniging ten minste één scheidrechter beschikbaar moet hebben onder zijn leden. De oproep is dan ook vooral voor die verenigingen bedoeld die nog geen scheidsrechter in hun midden hebben.

Belangstellenden kunnen zich laten inschrijven bij: Eric Ogenia (tel. 624900(w) of 43848(h)); Rudsel Cork (663561 of 44028); Melitza Daal (616555 of 43055) of bij de heer Frank Mathilda van het C.S.F. Het inschrijfgeld bedraagt *fl.* 20,-- per cursist.

Dames Asiento aan het bridgen

WILLEMSTAD — De Dames van bridgeclub Asiento zijn weer aan het bridgen geslagen. Men houdt nu een paastoernooi waarvan vorige week en deze week alweer twee ronden zijn verspeeld. In de eerste ronde (18 februari) waren 17 paren actief, terwijl in de tweede ronde (25 februari) zelfs twee paren meer aanwezig waren.

De resultaten waren als volgt:

Dinsdag 18 februari:

1. Dames Winkel - De Vries	70,07%
2. Dames Senior - Sprockel	65,87%
3. Dames Nebbeling - De Paus	59,18%
4. Dames Breusers - Mesker	58,16%
5. Dames Eijkelboom - Huiskens	55,10%
6. Dames Maas - Geenen	53,97%
7. Dames Henriquez- Henriquez	52,04%
8. Dames Schouten - Sheeser	51,98%
9. Dames Brans - Zeinstra	50,40%

Dinsdag 25 februari:

1. McNamara - van Henegouwen	69,35%
2. Dames Craane - Van der Jagt	64,58%
3. Dames Schnitger - De Vries	62,50%
4. Dames Maas - Geenen	61,31%
5. Dames Voskamp - Bustraan	55,95%
6. Dames Henriquez - Henriquez	55,36%
7. Dames Van de Velde - Das	50,00%

VOETBAL/AVELLINO — De Joegoslavische trainer Tomislav Ivic is begin deze week bij de Italiaanse eerste divisieclub US Avellino op staande voet ontslagen. Onder leiding van de 53-jarige Ivic, die in zijn loopbaan ook Ajax en Anderlecht onder zijn hoede had, was de club afgegleden naar de vierde plaats van onderen. De oud-international Enzo Robotti zal voorlopig de trainingen bij Avellino waarnemen. Ivic is de vierde trainer, die dit seizoen uit de hoogste Italiaanse divisie voortijdig vertrekt.

Volgens Barcelona:

Bernd Schuster veinsde blessure om vertrek af te dwingen

BARCELONA — Bernd Schuster zal FC Barcelona waarschijnlijk aan het einde van dit seizoen verlaten. Hoewel de Westduitser een contract tot medio 1988 heeft, staat niets meer een transfer van de middenvelder in de weg. Voorzitter Nunez van Barcelona maakte dat dinsdag in de Catalaanse hoofdstad bekend.

Schuster had dinsdag een onderhoud met trainer Terry Venables. De Brit ontnam de Westduitser de aanvoerdersband, omdat Schuster de belangen van zijn medespelers naar inzichten van de trainer niet correct behartigde. Bovendien was Schuster twee eerdere afspraken voor een gesprek niet nagekomen. Dinsdag verscheen hij in het stadion met zijn vrouw Gaby. Hij deelde mee woensdag niet te zullen spelen in het bekerduel tegen Altletico Madrid wegens letsel aan de rechterknie. De medische staf van Barcelona twijfelt aan de blessure. Clubarts Bestit verklaarde dat Schuster veinst en niets mankeert.

Bestit heeft al langer zijn bedenkingen over de blessures van de sterspeler. Schuster miste de laatste zeven competitiewedstrijden door blessures en ziekte (angina). Bestit meent dat Schuster pas weer bereid is mee te spelen indien hij zwart op wit krijgt dat hij aan het eind van dit seizoen mag vertrekken. Die zekerheid heeft voorzitter Nunez hem gegeven. Olympique Marseille, de club van Tapie en Hidalgo, heeft belangstelling voor de middenvelder. Barcelona heeft de opvolger van Schuster al aangetrokken. Het nam van Manchester United de international van Wales, Mark Hughes, over voor ruim zeven miljoen Hfls.

Motie van wantrouwen tegen bestuur

Anoniem communique geeft onrust binnen de CBHOVP

WILLEMSTAD — Voorzitter Marchena van de Christelijke Bond van Haven en Overige Vervoers Personeel (CBHOVP) hoopt dat het niet-getekende communique dat gisteren onder de leden werd verspreid en waarin wordt opgeroepen tot een vergadering waarbij door een motie van wantrouwen het huidige bestuur gedwongen moet worden om af te treden, geen invloed zal hebben op de cao-onderhandelingen die momenteel plaats vinden.

Onder de 140 leden van de CBHOVP werd gisteren een niet- ondertekend communique verspreid waarin de leden worden opgeroepen voor een algemene leden- vergadering op zes maart. Als agendapunten voor deze vergadering worden genoemd: het beleid van het bestuur waarbij een motie van wantrouwen wordt ingediend; het persoonlijk aansprakelijk stellen van elk bonds- bestuurslid en directie- lid van de CPS voor alle beslissingen die zij genomen hebben zonder toestemming van de leden; de kwestie van pensioen- en ziekte- verzekering en de aanstelling van een nieuw bestuur.

Voorzitter Marchena verklaarde desgevraagd tegenover de Amigoe het communique in- derdaad te hebben gezien. Hij wist echter niet, alhoewel het bestuur wel een vermoeden heeft, van wie het communique afkomstig is. "Het is niet de eerste keer dat er zo iets dergelijks gebeurd", aldus Marchena die stelde te vermoeden dat het hier gaat om een klein groepje leden dat door de huidige sociaal- economische crisis zodanige gefrustreerd is dat zij tot zulke daden overgaan.

In principe wil het bestuur er dan ook niet teveel aandacht aan besteden. De bond zal zelf trachten uit te vinden van wie het communique afkomstig is, terwijl ook de CPS, zij het om andere redenen, een onderzoek zal instellen. Het is namelijk verboden om pamfletten, die onrust en oproer kunnen veroorzaken onder de werknemers, op de werf te verspreiden.

Alhoewel de CBHOVP- voorzitter ontkende dat er problemen zijn en niet vreesde dat er een grote groep of zelfs de meerderheid van de leden achter het communique staan, stelde hij dat het bericht wel invloed zou kunnen hebben op de huidige cao- onderhandelingen met de CPS die juist naar alle tevredenheid verlopen. Vanmorgen al kreeg hij een telefoontje van de CPS die wilde weten of Marchena van het één en ander op de hoogte was.

De in het communique geuitte beschuldigingen als zou het bestuur in het verleden beslissingen hebben genomen zonder de leden hiervan in kennis te stellen, ontkende voorzitter Marchena met klem. Hij stelde dat het hier gaat om een pensioen- regeling bij een bepaald bedrijf waarvoor een bedrag was gestort van anderhalf miljoen gulden. Daar het bestuur geen vertrouwen meer had in het betrokken bedrijf, werd de pensioen- regeling overgeheveld naar een ander verzekerings- bedrijf. Dit is wel degelijk met de leden besproken tijdens een vorig jaar november gehouden leden- vergadering, aldus Marchena.

Dat het bestuur volgens de anonieme communique verstuurder(s) de statutaire verplichting negeert om regelmatig een ledenvergadering bijeen te roepen, werd eveneens door de voorzitter ontkend. Vorig jaar zijn de leden meerdere malen bijeen geweest en de vergaderingen waarbij geen quorum aanwezig was vonden op informatieve basis toch doorgang. Ook maandag zullen de leden middels een communique worden opgeroepen tot een algemeen- leden vergadering op 12 maart, aldus Marchena.

WILLEMSTAD— Anicela Regales en Elize van Leeuwen, bestuursleden van het Koningin Beatrix fonds brachten onlangs een bezoek aan gezaghebber Ronald Casseres. Tijdens het bezoek overhandigde de gezaghebber een donatie aan het Beatrix fonds, dat deze dagen haar jaarlijkse collecte houdt. Zoals bekend gaat het geld naar degenen die lijden aan longziekten. Op de foto vlnr: Elize van Leeuwen, gezaghebber Casseres en Anicela Regales.

Aan neergaande economische trend

Ontwikkelingssamenwerking dient te worden aangepast

WILLEMSTAD—Meer dan tot dusverre het geval is geweest, zal de tussen Nederland en de Antillen bestaande ontwikkelings- samenwerking, in de komende jaren gericht moeten zijn op ombuiging van de neergaande economische trend. Infra- structurele voorzieningen ten behoeve van de minder draagkrachtige eilanden zullen dan ook zoveel mogelijk met schenkingen gefinancierd moeten worden.

Dat is het oordeel van de regerings- partijen, zoals verwoord in het deze week uitgegeven concept regeer- programma. Die zeggen op het gebied van de ontwikkelings- samenwerking hun beleid in deze regeer- periode op twee sporen te zullen laten steunen. Enerzijds zal een zo efficiënt mogelijke synchronisatie met de eilanden gerealiseerd moeten worden, waarbij geprobeerd zal worden om een horizontale overleg- structuur op gang te stellen, terwijl anderzijds de samenwerkings- middelen zo effectief mogelijk dienen te worden aangewend ter bestrijding van de acute sociaal- economische en financieel- monetaire problemen van de Nederlandse Antillen.

De coalitie- partners in de centrale regering kondigen in het concept- programma ten aanzien van de samenwerking met de Europese Economische Gemeenschap tevens aan, dat er nog dit jaar een indicatief programma voor de komende vijfjaar onderhandeld zal worden teneinde vast te stellen op welke wijze de fondsen uit het zesde Europese Ontwikkelings- fonds ten behoeve van de Antillen zullen worden aangewend. Ook voor wat betreft het ontwikkelings- programma van de Verenigde Naties, het United Nations Development Programme, zal vanaf 1987 een nieuwe cyclus van samenwerking aanvangen, aldus de partijen. Die vermelden in het concept- programma ten aanzien van de samenwerking met de landen in de regio, met name voor wat betreft het gezamenlijke entameren van ontwikkelings- projecten die gemeenschappelijke voordelen bieden, dat aan zulk een samenwerking verder gestalte zal worden gegeven.

In de komende periode zal, kwamen de coalitie- partners tenslotte ook overeen, een eerste aanzet gegeven moeten worden aan het proces om te komen tot een systematische vergroting van de lokale financiering en de lokaal beschikbare financiële middelen, meer dan reeds het geval is geweest, te investeren in ontwikkelings- projecten.

Toezegging tot verbouwing Fort Nassau gedaan

Nieuwe problemen rond 2 seinmeesters-in wording

WILLEMSTAD — Waar het er met de uitspraak dat binnen enkele dagen van start wordt gegaan met de verbouwing van Seinpost Fort Nassau, op leek dat de rust binnen het Haven en Loods- wezen weer was terug gekeerd, blijkt dat de overplaatsing van twee seinmeesters- in wording wederom stof doet opwaaien.

Naar de Amigoe vanmorgen van zowel voorzitter Hart van de BHLP als voorzitter Born van de Loodsvereniging vernam, heeft havenmeester St Jago de toezegging gedaan dat inderdaad op zeer korte termijn aangevangen wordt met de noodzakelijke verbouwing van Seinpost Fort Nassau om te komen tot een "Vessel Traffic Service Centre" en de sluiting dus slechts tijdelijk is. Eén en ander kon de Amigoe vanmorgen niet officieel bevestigd krijgen.

Voor de BHLP betekende deze toezegging dat de geplande acties, te beginnen met een gesprek met gedeputeerde Agustin Diaz, geen doorgang hoeven te vinden. Zij waren, zoals de Amigoe al eerder berichtte, fel gekant tegen de sluiting van Seinpost Fort Nassau en vreesde dat, onder het mom van de modernisering, deze seinpost voorgoed gesloten zou worden.

Naar aanleiding van de sluiting is er echter een nieuw probleem ontstaan: twee seinmeesters in opleiding, die inmiddels al vier jaar in opleiding zijn en nooit officieel tot seinmeester werden benoemd, zijn nu overgeplaatst omdat in het moderne centrum, door de nieuwe apparatuur die daar geplaatst zal worden, geen plaats meer is voor vier seinmeesters. Eén van de seinmeesters- in wording is vrijwillig overgestapt naar de functie van stuurman- motorist, de andere echter die is overgeplaatst naar de afdeling Veiligheids- inspectie om daar tot stuurman- motorist te worden opgeleid, is daar niet gelukkig mee. De bond zal hem dan ook steunen, zo bleek vanmorgen uit verklaringen van voorzitter Hart van de BHLP. Die noemde het "niet juist" dat de betrokkene die al vier jaar als seinmeester dienst doet opeens aan de kant gezet wordt.

In het gesprek met de gedeputeerde, dat was uitgesteld in afwachting van de gisteravond gehouden algemene ledenvergadering van de Loodsvereniging, zal dit punt dan ook aan de orde komen. Hart stelde vanmorgen dat vandaag nog contact zal worden opgenomen met Diaz om een afspraak te maken. Die vergadering moet op zeer korte termijn plaatsvinden, zo eist de bond.

De Loodsvereniging die gisteravond haar statutaire ledenvergadering hield, heeft de problematiek rond de sluiting van Seinpost Fort Nassau eveneens besproken. Ook de loodsen waren niet erg gelukkig met de sluiting van deze seinpost, zo verklaarde voorzitter Peter Born eerder al tegenover de Amigoe. "Die kwestie is nu echter niet meer aan de orde", aldus stelde hij vanmorgen naar aanleiding van de bekendmaking van havenmeester St Jago dat de verbouwingen inderdaad op korte termijn van start gaan. Gisteravond besloten de leden echter al, dat zij geen actie zouden voeren: "een eventuele actie van de BHLP zou echter "niet gesteund worden", aldus Born. Of dit ook opgaat voor een eventuele actie naar aanleiding van de problemen omtrent de seinmeester- in wording, is een tweede omdat die kwestie de loodsenvereniging niet aangaat, zo bleek uit verklaringen van Born.

Expositie voor Armero slachtoffers

WILLEMSTAD— Voor de slachtoffers van Armero wordt op twee maart van tien tot twaalf uur 's middags in de Academia di Arte (naast het ziekenhuis) een expositie gehouden, waarop werken van lokale artiesten te koop zijn. De artiesten die aan dit project hun medewerking verlenen zijn: Ria Houwen, H. Isenia, Luigi Pinedo, Elis Juliana, Dineke van der Geest, May Henriquez, R. Schotborgh, Guillermo Rosario, Edwin Maria, Saida Hernandez, Jose Capricorne, Elizabeth Ernst, Richard Hooi, Jan Geerdink, E. Regales, Hortence Brown, Rita Cijntje, Morales, Tony Monsanto, Babs de Brabander, W. Snelders, Alan Hudson, Annie Willems, Wilson Garcia, Jean Girigorie, F. Regales, Filomena Wong en Sandra Leonora.

Tony Monsanto exposeert in Kas di Kultura

ORANJESTAD— De Curaçaose kunstenaar Tony Monsanto exposeert van acht tot en met vijftien maart met veertig nieuwe schilderijen in Kas di Kultura op Aruba. De opening wordt verricht door gouverneur Felipe Tromp. De expositie is samengesteld uit olieverf en acrylschilderijen uit 1985 en 1986 en een kleine hoeveelheid pentekeningen en akwarellen.

Regionale afgezant blijft voor verdere besprekingen

UNESCO-directeuren bij tussenlanding op Curaçao

WILLEMSTAD — Tijdens een tussenlanding op Curaçao werden Unesco- directeur Amadou Maktar M'Bow en adjunct- directeur Yemi Lyadu, gistermiddag ontvangen door de minister van Onderwijs, Linda Badejo, een delegatie van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen en MAN- voorzitter Jacques Veeris.

Na de korte kennismakingsbijeenkomst met beide heren, die eveneens vergezeld waren van regionaal directeur Mervin Claxton die ook vandaag nog op Curaçao zal verblijven voor verdere besprekingen met minister Badejo, werd de pers in de gelegenheid gesteld kennis te maken met de Unesco- directeuren. Zoals bekend hebben deze een bezoek gebracht aan Guyana en Suriname en maakten zij, op de terugweg naar Parijs, een tussenlanding op Curaçao.

Bijgestaan door adjunct- directeur Lyadu die als tolk fungeerde, stelde de Unesco- directeur zeer blij te zijn met het warme onthaal op de Dr Albert Plesman Luchthaven. Slechts zeer summier werden enkele punten besproken met de Curaçaose delegatie, zoals de invoering van de nationale talen in het onderwijs, een project waaraan Unesco bijstand zal verlenen.

Naar minister Badejo desgevraagd naar voren bracht, zullen deze punten echter verder uitgediept worden in besprekingen met regionaal directeur Mervin Claxton die vandaag nog op Curaçao zal verblijven. Voor de invoering van de Engelse taal in het onderwijs op Saba, zo vervolgde zij, zal er technische hulp door Unesco worden gegeven. Ook zal gesproken worden over de oprichting van een eigen boekdrukkerij terwijl reeds bestaande Antilliaanse literatuur, zowel Nederlands als Papiaments- talige, vertaald zullen worden in de meest gebruikte Caribische talen. Ook dit project moet echter verder uitgewerkt worden, Unesco heeft daarbij hulp toegezegd.

Een ander project dat minister Badejo van groot belang noemde voor de Nederlandse Antillen is het internationale Unesco- project ter behoud van wereld- monumenten. Omdat vooral de Curaçaose binnenstad over een aantal bijzondere historische gebouwen beschikt, zal de Nederlandse Antillen waarschijnlijk bij dit project worden betrokken, aldus de minister van Onderwijs.

Concrete beslissingen werden gistermiddag echter niet genomen: de tijd van tussenlanding gaf daar geen gelegenheid voor terwijl regionaal directeur Claxton daarvoor nog op Curaçao blijft.

Vakbonden reageren op tank-schandaal

"De beerput van de overheid is open"

WILLEMSTAD — De ontwikkelingen rond het tankproject op Seru Pretu houdt niet alleen journalisten, gezaghebber Casseres en de heer Hueck bezig: ook de Curaçaose vakbonden voelen zich erbij betrokken. De Sitek, Kamara Sindikal en metaalvakbond Cadmu hebben alle hun afkeuren uitgesproken over deze zaak. Het vakbondswezen meent dat op korte termijn duidelijkheid moet komen.

In hun radio- praatjes hebben deze vakbonden uitgebreid aandacht besteed aan het "tankschandaal." De overkoepelende vakbondsorganisatie Kamara Sindikal zegt daarover dat het een "illegale" en "bijzonder vreemde" beslissing betreft. "Geen wonder dat er over het hele eiland verhalen over corruptie en omkoperij de ronde doen", zei de Kamara Sindikal- woordvoerder. Men noemt namen van de ex PNP gedeputeerden "die dachten dat ze dit na de verkiezingen snel konden regelen." "Nu begrijpen we waarom de PNP zo boos is dat men niet in de regering is gekomen", vervolgde hij. Volgens de Kamera Sindikal roept deze zaak meer vraagtekens op: hoe staat het met het onderzoek naar de Holding en de Grand Prix vraagt men zich af.

De metaal- vakbond Cadmu, die leden heeft bij het NAC — dat het tankproject had moeten uitvoeren — is verbaasd dat men ondanks zo'n project en het ontslag van 120 meer offers vraagt. Wat de Cadmu kennelijk nog meer bezig houdt is de hele gang van zaken rond het beerput project. "Er zit hier een heel vreemd luchtje aan. Ze ruiken naar corruptie", aldus de Cadmu- woordvoerder, die zei dat men het niet zal toestaan dat Cadmuleden bij het NAC de dupe worden van de situatie.

De onderwijs- vakbond Sitek had het tijdens het praatje van de "beerput" van de overheid die open is gegaan. De rapheid waarmee de beslissing gevallen is, doet denken aan het geven van een medicijn aan een AIDS- patiënt, aldus de Sitek. Voor de Sitek is deze gang van zaken niet in de haak. Het zijn immers, zo zei de woorvoerder, dezelfde regeerders die de bevolking lieten inleveren; De Sitek- woordvoerder had het ook over "tanks met een gouden rand."

Cursus gebarentaal

WILLEMSTAD— Stichting Hulp aan Auditief Gehandicapten (HAG) organiseert in samenwerking met de Kiwanis Club Piscadera van drie tot zeven maart een cursus gebarentaal. De eerste cursus wordt gegeven door Mr Clifford Briggs, van de Bahamas, tolk voor auditief gehandicapte personen. Aan deze cursus participeren auditief gehandicapten, leerkrachten van speciaal onderwijs, en ambtenaren van diverse overheids- instanties die betrekking hebben met het onderwijs uit het bedrijfsleven.

Informatie-avond voor buurt Mon Repos

WILLEMSTAD— De Stichting Sonrisa geeft vanavond voorlichting aan de buurtbewoners van Mon Repos, over een project waarmee Sonrisa van start gaat aan de Uteweg.

PNA houdt plantik

WILLEMSTAD— De Padvindsters- vereniging van de Nederlandse Antillen (PNA) houdt op twee maart een "plantik" in Hofi Biesheuvel van tien tot twee uur 's middags. Naast planten worden ook hetgeen te maken heeft met planten, zoals aarde, potten en met de hand gemaakte natuurstukjes verkocht. Ook is er een expositie van bloemstukken, die geschikt zijn met bloemen uit de Curaçaose tuin..

Gnostische Beweging start met nieuwe cursus

WILLEMSTAD— De Antilliaanse Gnostische Beweging start met een nieuwe cursus die iedere donderdag om half acht in het gebouw van de Credit Union San Pedro te Sumbu 7a wordt gegeven. De toegang is gratis.

Aanrijdingen

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er 13 aanrijdingen plaats, waarbij zes gewonden vielen en een schade van 10.025 gulden genoteerd werd.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Bonaire van opgeblazen project weinig rijker geworden

Sterke Yerke gaat op eigen kracht weg

KRALENDIJK — Vrijdagmorgen zal een inmiddels vertrouwd beeld in de haven van Kralendijk verdwijnen. Het fel oranje geverfde schip Nevanco zal samen met de uit de diepte opgedoken Sterke Yerke vertrekken in de richting van de zes jaar geleden gekozen eindbestemming Curaçao. De aankomst op Curaçao zal zaterdagmiddag rond vier uur zijn waar het danig geteisterde vlot uit het water gehesen zal worden voor de noodzakelijke herstellingen om tenslotte de reis naar Friesland te kunnen aanvaarden.

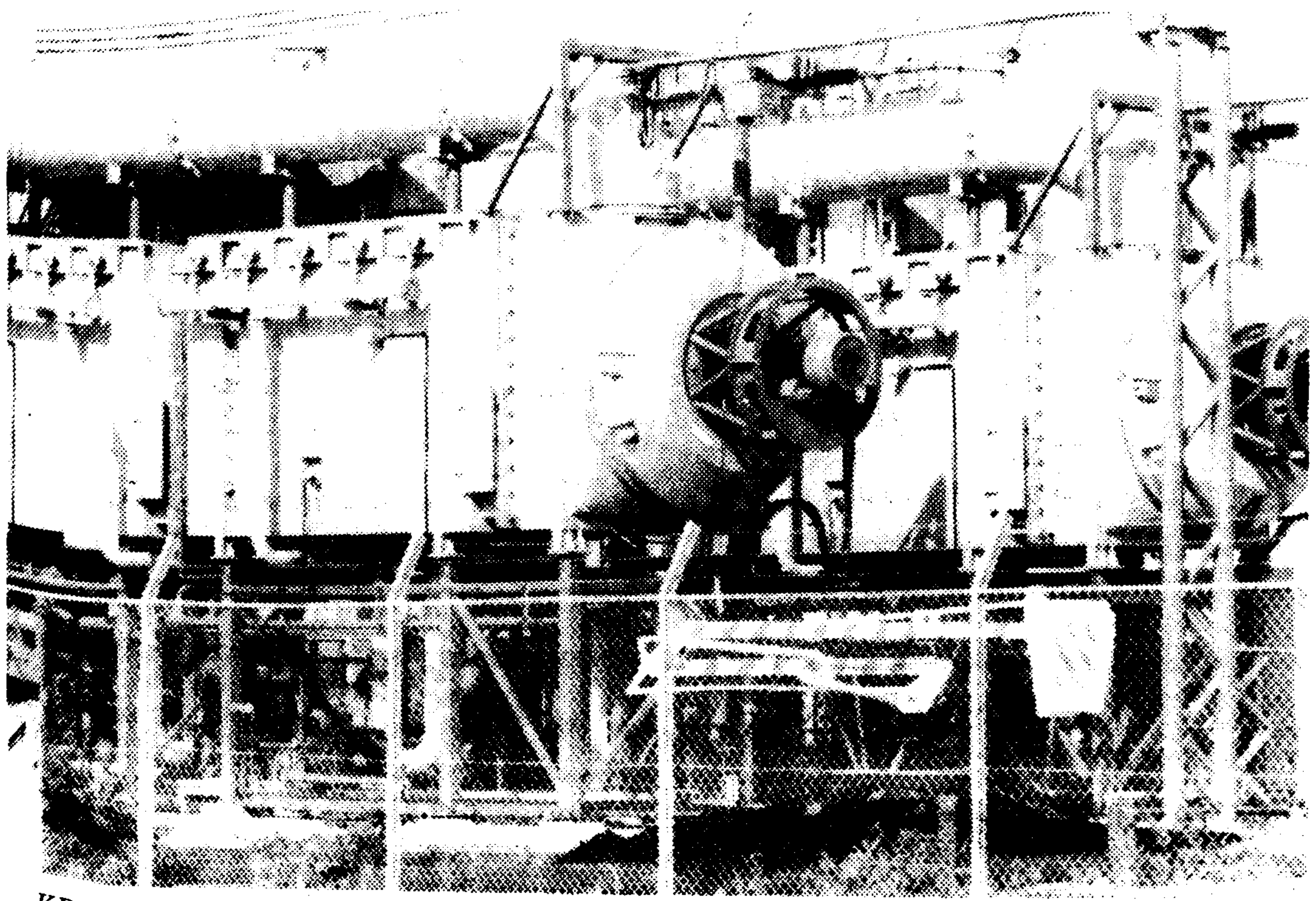
Het fel enigszins opgeblazen project Sterke Yerke, dat met feilloos getimede precisie regelmatig de pers weet te halen zal dan voor Bonaire verleden tijd betekenen. Rijker is het eiland er niet van geworden, want de ruim drie ton die de sponsor tot nu toe in het project heeft gestoken hebben in ieder geval nauwelijks de economie van Bonaire in positieve zin geholpen. Nevanco en Sterke Yerke hebben voornamelijk op de Pro deo-toer een drietal maanden op Bonaire gebivakeerd. Inmiddels zal het vlot op Curaçao binnengehaald worden door de eerste burger Ronny Casseres en daarvoor zal ongetwijfeld bij de bevolking grote belangstelling bestaan, evenals op Bonaire het geval was.

De 41 zeemijlen naar Curaçao zullen door de Sterke Yerke gezeild worden onder escorte van het expeditieschip Nevanco, dat naar de Amigoe heeft vernomen gevaren wordt door de oorspronkelijke schipper van de Sterke Yerke Guus Schweigmann. De vermoedelijke snelheid van het convooi zal twee zeemijlen per uur bedragen hetgeen de reisduur op ongeveer twintig uur zal doen uitkomen.

In ieder geval is het de bedoeling dat het vlot rond drie uur op zaterdagmiddag voor de St. Annabaai zal komen te liggen. Daar is reeds een plaatselijk ontvangstcomite opgericht onder leiding van de heer Copini die voor een grote ontvangst zou zorgen terwijl er in de avonduren een barbequefeest met muziek wordt georganiseerd in het Seaquarium, want ook op Curaçao is er een uitstekende public relation aan het werk.

Arrestaties bij betoging in Chili

SANTIAGO — De Chileense politie arresteerde vier deelnemers aan een protestdemonstratie niet ver van het presidentiele paleis in de hoofdstad. Een der aangehoudenen was een journalist. Men protesteerde tegen de aanhouding van het kaderlid Andres Palma van de jeugdbeweging der christendemocraten.

KRALENDIJK — De beide door IDE uit Israél geleverde verdampers die inmiddels op het terrein van het WEB nv staan opgesteld, hebben de afgelopen weken proefgedraaid. Volgens de algemeen manager van het electriciteits- bedrijf ing. Jopie Giskus is dit tot volle tevredenheid verlopen. De aanmaak van water baart ook geen zorgen meer, behalve dan het feit, dat de productie van water zo hoog is, dat er een surplus aan water is. Daarvoor zijn wel tanks in aanbouw, maar die zijn nog niet klaar. De dagelijkse vraag naar water is om en nabij 11 ton, aldus ing. Giskus en de beide verdampers zijn in staat om bijna 21 ton aan water aan te maken. De problemen dat er op Bonaire waterschaarste is kunnen dus praktisch tot het verleden gerekend worden. Tenzij de druk waarmee DWD het water door de buizen stuwt zo groot is, dat op diverse plaatsen de oude en verroeste buizen springen. Afgelopen week gebeurde dat op 21 verschillende plaatsen, waardoor het noodzakelijk werd op vele plaatsen het water af te sluiten zodat de buizen gerepareerd konden worden.

Binnenkort echter zal ook dat euvel opgelost zijn, want dan zal ook het gehele waterleiding- distributie- net vernieuwd zijn. De Nederlandse financiering daarvoor is al rond. Bij de foto: de beide uit Israel afkomstige verdampers die op het terrein van het Water- en Energiebedrijf (WEB N.V.) staan opgesteld.

Aantal hotelkamers voor Wainwright Fling Vacation- plan te klein

Wainwright doet een bod op Bonaire Beach-hotel

KRALENDIJK — Naar de Amigoe uit doorgaans betrouwbare bron heeft vernomen blijkt Thomas E. Wainwright belangstelling te tonen voor de aankoop van Bonaire Beach hotel (BBH). Dit is een gevolg van de problemen die Wainwright Fling Vacation (WFV) heeft met de Curaçaose hotels, waardoor Wainwright de contracten per 31 maart heeft opgezegd. Bonaire beschikt niet over genoeg ruimte om de vele Amerikaanse toeristen die Wainwright Fling Vacation (WFV) naar het Caribisch gebied brengt ook onder te brengen.

De indruk zou gevestigd kunnen worden, dat WFV uitsluitend toeristen naar Curaçao brengt, waarvan overigens een klein gedeelte doorvliegt naar Bonaire. Wainwright echter heeft ook bestemmingen op de Bahamas, Virgin eilanden en Jamaica. Volgens de grootverkoper van toeristische reizen echter hebben momenteel Barbados en Bonaire een grote aantrekkingskracht op de Amerikaanse toerist. Een enorm voordeel van Wainwright is, dat zijn reizen niet slechts in het hoogseizoen te verwachten zijn, maar de WFV maakt de reizen naar het Caribisch gebied gedurende het gehele jaar. Twee nadelen heeft Bonaire momenteel om niet onmiddellijk gebruik te kunnen maken van de problemen die Wainwright heeft met Curaçao en dat is het geringe aantal kamers dat disponibel is en het feit dat er — nog steeds — niet bijgetankt kan worden op Bonaire. Zoals bekend heeft Jopie Abraham als algemeen adviseur van het BC steeds aangedrongen op bunker- faciliteiten voor het Flamingo eiland. Bij het laatste bezoek van drs Jan de Koning werd van de zijde van Nederland groen licht gegeven voor de uitvoering van het project dat rond negenhonderd- duizend gulden zal gaan kosten.

Afgelopen week besloot Wainwright niet alleen een persverklaring af te leggen maar nam bovendien contact op met het BC om zijn plannen ten aanzien van Bonaire te bespreken, waarbij uiteindelijk de aankoop van Bonaire Beach hotel ter sprake kwam. Zoals bekend, heeft het BC al meerdere malen te kennen gegeven dat men van Bonaire Beach hotel af wil en bij zijn eerste werkbezoek aan Bonaire van minister president Don Martina merkte deze ook op, dat de regering alle aandacht zou besteden aan de verkoop van het hotel, waar zowel BC als regering voor vijftig procent aandeelhouder zijn. Nadat Wainwright heeft gesproken met de huidige algemeen manager van BBH, Kees Fekkes, zal de Amerikaan een bod doen op het hotel en in de loop van de volgende week de eigenaar van het hotel Bonantil nv op de hoogte stellen. Het BBH wordt momenteel onder management van de Copthorne groep geleid en heeft de afgelopen maanden een zeer hoge bezettingsgraad. In het geval Wainwright tot overeenkomst kan komen met Bonantil zal het hotel uitgebreid worden met een groot aantal kamers, aangezien de jaarlijkse toevloed van Amerikaanse toeristen van de Wainwright Fling Vacation erg groot is.

Tijdens de persconferentie die Wainwright belegde, merkte de doorverkoper van reizen, die meer dan 4000 reisagenten vertegenwoordigt op, dat Bonaire zich niet alleen op het duiktoerisme moet richten, aangezien inmiddels in de reiswereld bekend is, dat Bonaire slechts voor duikers van belang is. Wainwright meent echter, dat de maagdelijke ongereptheid van Bonaire vele Amerikanen zal aanspreken, omdat vrijwel nergens meer in de wereld een ongestoorde vakantie mogelijk is.

Zoals bekend, heeft Wainwright geen enkel probleem met de ALM die hij een uitstekende maatschappij noemde. Na 31 maart zal WFV dan ook gebruik blijven maken van de nationale luchtvaartmaatschappij, terwijl ook charters vanuit Aruba de toeristen uit Amerika zullen binnenvliegen.

NEW YORK — De politie in New York heeft negen Colombianen aangehouden wegens het in hun bezit hebben van een partij cocaine van 84 kilo. De straatwaarde daarvan bedraagt 2,5 miljoen dollar. Ook werd beslag gelegd op een bedrag in contanten van vijftigduizend dollar.

Met diepe droefheid maken wij het plotseling overlijden bekend van onze medewerker en collega

SIXTO GENARO ALBERTUS

Hij was in leven werkzaam bij het Landslaboratorium te Vredenberg.

Zijn toewijding en plichtsbetrachting zullen altijd in onze herinnering blijven voortleven.

Dat Sixto ruste in vrede.

Hoofd en medewerkers Landslaboratorium Curaçao.

Met grote droefheid maken wij het overlijden bekend van:

Enriqueta A.S. Pietersz-Leyba
(Ketika)

Namens haar man: **Lionel Pietersz**

Kinderen: **Archy en Lynne Pietersz-Isaacs**
Mity en Dave Dijkhuizen-Pietersz
Milan en Alan Maduro-Pietersz

Kleinkinderen: **Edward, Milángela, Duncan, Rosángela en Desi.**

Zus: **Maria en Shon Pa Pietersz-Leyba**

Neven en Nichten:
Fam. Lourdes en Clinton Hathaway-Pietersz (Dallas)
Sandra Pietersz
Fam. Cielita en Agustin Diaz-Pietersz
Fam. Rita en Carlton Toulon-Pietersz

Schoonbroers en -zusters:
Mevr. de Wed. Ana Henriette Pietersz-Pietersz
Fam. Rolando Pietersz-Sutherland
Fam. Walter Pietersz-Pineda
Fam. Francis Pietersz-Faessel
Fam. Philo Pietersz.

Verdere families:
Victoria Hellburg, Blanca Araujo, De Pool en V.d. Jagt.

De begrafenis vindt plaats morgen, vrijdag 28 februari om 4 uur 's middags vertrekkende vanuit de kerk van Janwé naar de Katholieke begraafplaats te Janwé.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 1.00 uur 's middags.
Na de begrafenis gelieve geen rouwbeklag aan huis.

26-2-'86

Na kort samenzijn is van ons heengegaan onze innig geliefde baby en broertje

Clint John Paul

Begrafenis heeft reeds in alle stilte plaats gehad. Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

Paul-Rita-David Wederfoort.

Met diepe verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden op 70-jarige leeftijd van de heer

EDWIN OSCAR (TOM) LAMPE

Van 1940 tot 1980 heeft hij de leiding van ons bedrijf gehad, waarvoor hij zich geheel inzette. De wijze waarop hij leiding gaf aan ons bedrijf zullen wij in dankbaarheid blijven gedenken.

Moge onze oud-direkteur Tom Lampe in vrede rusten.

Aruba, 27 februari 1986

Direktie en Personeel van de Aruba Gas Supply Company.

Rente op schuldverplichtingen omlaag

Banken en Uruguay bereiken akkoord

MONTEVIDEO — Uruguay en de internationale banken hebben een akkoord bereikt over uitstel van de schuldaflossing. Ook werd een lagere rente dan tot heden toe gebruikelijk is bedongen. De buitenlandse schuld van Uruguay bedraagt 4,6 miljard dollar, waarvan men voor 2,2 miljard bij de Westerse banken in het krijt staat. De twee miljard dollar welke Uruguay tussen 1 januari 1985 en 1989 had moeten betalen is omgezet in een nieuwe lening met een looptijd van twaalf jaar, waarbij de aflossing pas in 1988 begint. De rente is ook verlaagd. Normaal gold het tarief van 2,25 procent boven de interbancaire rente van de Londense banken (LIBOR). Over de eerste 1,67 miljard dollar zal de rente 1,375 boven Libor liggen en voor de resterende 240 miljoen dollar 1,625 procent bedragen.

Op twee Nederlanders

In Sao Paolo 10 kg cocaïne gevonden

SAO PAOLO — Een partij van tien kilo zuivere cocaine met een straatwaarde van een half miljoen dollar is aangetroffen op een tweetal Nederlanders. Dit gebeurde op de luchthaven van Sao Paolo in Brazilie.

De dertigjarige man en de negentienjarige dame hingen een indrukwekkend verhaal op tegenover de politie waaruit zou moeten blijken dat de man onder dwang de cocaine had gesmokkeld. Het duo kwam uit Santa Cruz in Bolivia en was onderweg naar Nederland. Om een casinoschuld af te lossen had men hem gedwongen als koerier te fungeren. De dwang bestond er uit dat men zijn echtgenote en de moeder van het eveneens aangehouden meisje had gegijzeld. Bij de Amsterdamse politie wist men van deze zaak niets af.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	1,4800	JapYen	5,600
GermanM.	45,25	CanD.	71,20
Gold	336,00	Silver	5,69

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	158,10	[illegible]	175,20
Bekol	36,50	[illegible]	61,10
BosKalis	18,30	[illegible]	84,30
Cred.Lyon	101,00	[illegible]	72,30
Ennia	100,00	[illegible]	174,00
Fokker	85,00	Smit	36,50
Gist.Broc.	249,00	[illegible]	303,00
Heineken	196,50	Unilever	347,50
KonPap.	124,00	[illegible]	78,60
KLM	54,50	[illegible]	276,00
Meneba	123,00	[illegible]haven	364,00
Naarden	52,80	West.Utr.	46,80
Nat.Ned.	71,50	Index	242,60

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache Corp.	9 1/8	- 3/8	IBM	158 3/8	+ 7/8
Big Three	25 1/2	+ 1/8	ITT	44	+ 1 3/8
Burroughs	70 1/4	+ 5/8	Lone Star [illegible]	32 7/8	+ 3/8
Campbell RL.	19 5/8	- 7/8	McDonalds	87 7/8	+ 1 3/8
Chrysler	56 5/8	+ 3/8	NCR	43 3/4	- 1 1/4
CocaCola	92 1/2	+ 7/8	Pantry Pride	11 3/4	unch
Digital Eqm.	166 1/2	+ 1 1/8	Pepsico	74 3/8	- 5/8
Dupont	69 1/2	- 1 3/8	PPG Ind.	58 1/4	+ 1/2
East.Kodak	58 1/2	+ 3 3/4	Ramada Inns	8 7/8	+ 1/4
Foster Wheeler	13 3/4	unch	Revco	30 1/8	+ 3/8
Gen.El.	75 1/2	unch	Seagram	51 3/8	+ 7/8
Genl.Dynamics	75	- 1/4	Texas Instr.	126 7/8	- 1/4
Georgia Pac.	29 3/8	- 1/4	TRW Inc.	97 1/4	+ 1 3/4
Genl.Motors	78 1/4	+ 1/8	United Airl.	57 1/8	+ 1 1/2
Gould	28 3/4	+ 1/8	Union Pac.	50 1/4	unch
Great Nrth N.	47 1/8	- 1 1/8	United Techn.	52 5/8	- 1/8
Gulf & West.	56 1/4	+ 3/8	Unocal.	23	- 1/2
Hilton Hotels	68 7/8	+ 1 1/8	Warner Lamb.	51 3/4	+ 3 7/8
Homest.M.	24 1/2	- 3/8	West.El.	47 5/8	+ 1/8
Hutton	39 5/8	+ 1/8	Williams Cos	24 1/8	- 5/8

DOW JONES
Industrials 1696,90 + 4,24
Transportation 781,46 + 1,07

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 122,05 + 0,31
Precious Metals 72,54 - 1,79
REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT FEBRUARY 26,1986
Stock prices finished a volatile session on a mixed note, with the Dow 30 finishing up 4.24 points at 1696,90. The transports were steady on the session, while the utility average spent the day in minus territory. Advances and declines were evenly paired, with new big-board highs continuing to dominate new lows. Eastman Kodak continued to move higher today in heavy trading and reached new highs. Union Carbide also gained solidly, and these two Dow components accounted for today's gain in the industrials TRW and Goodrich (B.F.) also rallied smartly. Airline issues gained attitude as well. Auto stocks were slightly higher, while Gold Mining issues generally faltered. Holly Sugar and Westvaco also surrendered. The bull 'market of stocks' environment continues as the near-term tug of war centers around Dow 1700. Volatility is certainly the name of the game on Wall Street.
E.F.HUTTON RESEARCH.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 27 FEBRUARI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.25	1.27	1.29
PND STERLING	2.595	2.65	2.71
NED GLD	71.10	71.82	72.62
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	95.48	96.20	97.00
FR FRANCS	25.06	26.16	26.86
DUITSE MARK	80.46	81.18	81.98
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.87	1.17	1.23

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 27 FEBRUARI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	102.20
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	109.78
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.35
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	111.75
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	104.13
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	105.80

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 8.54%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

De **Banco Industrial de Venezuela** geeft de volgende notering voor de Venezolaanse Bolivar: Voor al Uw Bolivar transacties bel even en vraag naar onze zéér gunstige koersen.
Noteringen per 100 Bolivars

Aankoop Biljetten	Aankoop Cheques	Verkoop
NAf. 9.00	NAf. 9.00	NAf. 10.00

ARUBA STATUS APARTE

Ontwerp voorpagina Stan Kuiperi

Uitleg op pagina 22

Amigoe Speciale Editie

Gouverneur van Aruba Tromp:

18 MAART IS OP DE EERSTE PLAATS EEN FEESTDAG

TOEN DE HOOFDREDACTEUR van de Amigoe mij verzocht een voorwoord te schrijven voor de speciale Status Aparte editie, heb ik zonder aarzeling ja gezegd. Ik vind het een goed initiatief om bij gelegenheid van de officiele viering van de status aparte een speciale editie uit te geven, waarin vooraanstaande Arubanen alle facetten van de status aparte belichten.

Morgen — 18 maart 1986 — vindt de officiele viering van de intrede van de status aparte plaats, in aanwezigheid van H.K.H. Margriet en Mr. Pieter van Vollenhoven, de gouverneur van de Nederlandse Antillen, de minister-president van de Nederlandse Antillen, de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken en andere genodigden.

18 Maart is in de eerste plaats een feestdag voor ons, voor het Arubaanse volk. Een feestdag waarop wij vieren dat Aruba de status van Land binnen het Koninkrijk heeft verworven. Voor de status aparte is gestreden, door politici en bestuurders. Om hem te realiseren per 1 januari is hard gewerkt, zeker door betrokken ambtenaren. Een ieder die zijn steen(tje) heeft, bijgedragen deed dat in de wetenschap dat het volk van Aruba de status aparte wenste. Na de eerste ervaringen met onze status aparte heb ik het sterke gevoel dat er onder de bevolking en tevredenheid en voldoening met de bereikte resultaten heerst.

Tot mijn grote spijt kan de leider van de M.E.P. deze feestdagen niet bewust meemaken. Het is tragisch dat juist Betico Croes een ernstig ongeluk is overkomen. Ik hoop van harte dat hij spoedig zal herstellen.

De viering van de status aparte in aanwezigheid van H.K.H. Margriet en Mr. Pieter van Vollenhoven, van de gouverneur en de minister-president van de Nederlandse Antillen, van minister de Koning en andere genodigden uit Nederland benadrukt onze verbondenheid met het Koninkrijk, een verbondenheid die op ons eiland nog steeds sterk wordt gevoeld. Niet voor niets bereiken mij uit diverse groeperingen van onze bevolking en niet in de laatste plaats uit het politieke circuit, geluiden die er op duiden dat men onafhankelijkheidsdatum van 1 januari 1996 ter discussie wil stellen. In deze discussie worden niet alleen emotionele, maar ook rationele argumenten (investeringsklimaat) gebruikt.

De samenwerking met de Nederlandse Antillen is een hoofdstuk apart. Een enkel knelpunt heeft zich reeds voorgedaan. Toch ben ik ervan overtuigd dat bij zowel Arubaanse als de Nederlands-Antilliaanse bestuurders en politici de intentie aanwezig is om de hoognodige samenwerking tussen onze landen vorm en inhoud te geven. Een samenwerkingsregeling kan worden aangepast, gewijzigd; de intentie om samen te werken zal naar ik hoop niet wijzigen.

De eerste ervaringen met het functioneren van de bestuurlijke — en advies — organen zoals onze nieuwe Staatsregeling die kent, is inmiddels opgedaan.

De Raad van Ministers heeft in de afgelopen 2½ maand veel werk verzet. De Staten functioneren. De leden van de Raad van Advies zijn benoemd beëdigd en functioneren reeds.

Ook de gouverneur functioneert, niet alleen als Landsorgaan ook als vertegenwoordiger van de Koninkrijksregering.

Ik bemerk bij de eerder bedoelde bestuurs- en adviesorganen een duidelijke tendens de functie van gouverneur te benaderen zoals het behoort. Met hem te overleggen, hem te consulteren, naar hem te luisteren. De intentieverklaring van de vier politieke partijen die nu de coalitie vormen om samen te werken bevatte afspraken die getuigen van de wens om het politieke- en bestuurlijke gebeuren ook ethiek mee te geven.

Het verwezenlijken van die intentie is niet gemakkelijk, maar wel van groot belang voor het functioneren van ons democratisch bestel. Ik wens onze bestuurders hiermee veel wijsheid toe.

De viering van de intrede van de status aparte en van de dia di hymno i bandera is een nationaal feest, een feest voor en van ons allen.

Laten we allen, hand in hand, verder vorm en inhoud geven aan onze status aparte, in het parlement, achter de regerings tafel en in een open en constructief overleg met een ieder die betrokken is bij het belang van ons volk. Het welzijn van alle Arubanen zal daarbij voorop staan.

F.B. TROMP
Gouverneur van Aruba

"Voor een gedegen evaluatie is het nog te vroeg"

Staten-voorzitter Bislip over gevolgen van de status aparte

Ingevolge Besluit van de 7de augustus 1985 (Stb. 476) houdende de inwerkingtreding van de rijkswet van 22 juli 1985 (Stb. 452) tot wijziging van Aruba uit het Staatsverband van de Nederlandse Antillen, is op 1 januari 1986 de zogeheten "Status Aparte" van Aruba ingetreden.

Deze status aparte houdt in wezen in dat Aruba zich van het Nederlands-Antilliaans staatsverband heeft afgescheiden en binnen het Koninkrijk met Nederland en de Nederlandse Antillen een volwaardig land is geworden.

Men kan zich hierbij afvragen, in hoeverre deze nieuw verworven status in het belang van Aruba is te achten. Deze vraagstelling kan in dit stadium, het land Aruba is amper twee maanden oud, niet met een afdoend antwoord worden afgedaan, hetgeen echter niet wegneemt, dat kan worden nagegaan of de nieuwe staatkundige structuur van Aruba inderdaad positieve elementen in zich herbergt voor een gunstige ontwikkeling van het land.

Hiertoe lijkt het nuttig de positie van Aruba te beschouwen in Koninkrijksverband, in relatie tot de Nederlandse Antillen en als zelfstandig land.

Onder de paraplu van het Statuut vormt Aruba tezamen met de twee andere landen, Nederland en de Nederlandse Antillen het Koninkrijk der Nederlanden. Het hoogste orgaan in dit Koninkrijk, is de Koning.

Sedert de intreding van de status aparte wordt de Koning op Aruba vertegenwoordigd door een eigen gouverneur, van wie de bevoegdheden en verplichtingen alszodanig bij het Reglement voor de gouverneur van Aruba worden geregeld. De positie van autonome partner in het Koninkrijk brengt verder voor Aruba mede dat de Arubaanse Regering een aan haar verantwoordelijke functionaris, de gevolmachtigd minister, kan aanwijzen om in de Raad van Ministers van het Koninkrijk zitting te nemen en de belangen van Aruba in Koninkrijksverband te behartigen, zowel op regeringsniveau als in de Staten-Generaal.

De Arubaanse Regering is bevoegd desgewenst in de Raad van State van het Koninkrijk een lid te laten benoemen om aan de werkzaamheden van dit orgaan deel te nemen.

Gelijktijdig met de intreding van de status aparte van Aruba op 1 januari 1986 is ook inwerkinggetreden de onderlinge regeling zoals bedoeld in artikel 38, eerste lid van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, regelende de samenwerking tussen de Nederlandse Antillen en Aruba, de "Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba".

De Samenwerkingsregeling is een basis-regeling met een constitutioneel karakter. De landen dienen bij hun wetgeving en bestuur de daarin vervatte bepalingen in acht te nemen, doch kunnen de landen middels hun regelgeving op het gebied van de Samenwerkingsregeling komen, mits zij hierdoor niet in strijd daarmee handelen.

In artikel 4 van de Samenwerkingsregeling zijn de aangelegenheden genoemd die tot het terrein van de samenwerking tussen de twee landen behoren. Alle overige onderwerpen die niet als Koninkrijks- aangelegenheid bestempeld kunnen worden, behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de landen afzonderlijk. De eerste indruk die men krijgt bij het beschouwen van de terreinen waarop de landen besloten hebben samen te werken, is dat de Nederlandse Antillen en Aruba een voornaam deel van hun bevoegdheden uit handen hebben gegeven. Bij nader inzien blijkt echter dat de landen, gezien de wijze en mate van samenwerking, hebben gepoogd een zo gunstig mogelijk kader voor de behartiging van hun gezamenlijke belangen te creëren, daarbij de landen evenwel voldoende ruimte latend om hun eigen beleid terzake te bepalen.

Van belang is hierbij op te merken dat de landen daarbij de regelgeving met betrekking tot de samenwerking geheel in eigen handen hebben gehouden, terwijl de besluitvorming te dier zake aan de Ministeriële Samenwerkingsraad is opgedragen.

In artikel 4 van de Samenwerkingsregeling wordt bepaald dat de samenwerking tot stand komt door middel van de eenvormige landsverordeningen, de concordante landsverordeningen, de gemeenschappelijke besluiten in de Ministeriële Samenwerkingsraad en de informatie- en/of overlegplicht.

De samenwerking beslaat bij uitstek die terreinen van overheidszorg waarvan de gezamenlijke behartiging hen het meest tot voordeel kunnen strekken, en wel die betreffende het rechtswezen en bepaalde financieel-economisch-monetaire aangelegenheden.

De argumenten voor een samenwerking op juist deze terreinen liggen voor de hand. De financieel-economisch-monetaire samenwerking beoogt een oneigenlijke concurrentie tussen de landen waarbij geen van beide gebaat zullen zijn, zoveel mogelijk te voorkomen. Deze samenwerking betreft onderwerpen zoals de vrijhandelszone, de marktbescherming, de invoerrechten en accijnzen, restitutieregeling, toelating en uitzetting, het kapitaalverkeer, het loonprijs- en tariefbeleid, investeringsbeleid, statistiekwezen en handelsregister, de belastingen, het beleid inzake het disconto en de wisselkoers. Voor wat betreft de gemeenschappelijke regeling van het rechtswezen zijn argumenten van te voeren in verband met de nauwe relaties op velerlei gebied tussen de bevolkingen van beide landen en de omstandigheid dat zowel Aruba als de Nederlandse Antillen deel uitmaken van het Koninkrijk.

Niet uit het oog mag hierbij worden verloren dat statutair de rechtszekerheid en de fundamentele menselijke rechten en vrijheden zijn gewaarborgd. Bovendien zijn de vonnissen in civiele- en strafzaken zowel in de Nederlandse Antillen als Aruba voor beroep in cassatie vatbaar.

Bij de samenwerkingsregeling behoren ook en vormen daarvan integraal deel de protocollen, die de samenwerking regelen op het gebied van de luchtvaart, scheepvaart, telecommunicatie, meteorologische dienst en zeebodemrijkdommen. Deze protocollen beogen de continuïteit van de dienstverlening te garanderen, een nauwe samenwerking op de desbetreffende gebieden te bevorderen en een oneigenlijke concurrentie tegen te gaan, alsmede om schaalvoordelen te benutten.

Het samenwerkings- verband kent een drietal organen, t.w. de Ministeriële Samenwerkingsraad, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba en het Constitutioneel Hof.

De Ministeriële Samenwerkingsraad is het enige formeel-politieke ontmoetingspunt van de beide landen en bestaat uit drie door Aruba en drie door de Nederlandse Antillen aan te wijzen ministers, waaronder de beide minister-president; het voorzitterschap rouleert om de 6 maanden tussen de Nederlandse Antillen en Aruba.

Dit orgaan heeft tot taak te beraadslagen en te beslissen inzake gemeenschappelijke aangelegenheden.

De Ministeriële Samenwerkingsraad beslist met eenparigheid van stemmen.

Als geen overeenstemming wordt bereikt, wordt een voorstel geacht te zijn verworpen.

Er is een Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, die de rechtspraak in de beide landen verzorgt, zowel in eerste als in tweede instantie.

Uit praktische overwegingen worden de president en de leden van het Gemeenschappelijk Hof formeel in dienst gesteld van de Nederlandse Antillen.

Beide landen zijn gelijkelijk bevoegd met betrekking tot dit Hof en hebben gelijke zeggenschap met betrekking tot de benoeming, schorsing en ontslag van de president en leden, voorzover zij hierin enige bevoegdheid hebben.

De zeggenschap van de landen met betrekking tot dit Hof komt tot uiting in de bevoegdheid van de Ministeriële Samenwerkingsraad om een aanbeveling voor de benoeming (door de koning) van de president en de leden te doen. Ook hun ontslag geschiedt op aanbeveling van de Ministeriële Samenwerkingsraad.

Hun rechtspositie wordt geregeld bij eenvormige landsverordening.

De landen hebben elk bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie een eigen Procureur-Generaal, die door de koning, na overleg met de gouverneur van het desbetreffende land, wordt benoemd.

De Procureur-Generaal ressorteert onder de minister van Justitie van zijn eigen land, en is bevoegd tot vervolging in hoger beroep van strafbare feiten begaan in eerste aanleg door een rechter van het andere land.

De Status Aparte-gedachte komt eerst hier goed tot zijn recht. Aruba heeft als land zijn eigen constitutie, zoals vastgesteld door de Eilandsraad van het eilandgebied Aruba bij eilandsverordening van 9 augustus 1985, nr. 26 gekregen. In deze Staatsregeling worden de voor een rechtsstaat essentiële grondrechten gewaarborgd en vindt de regeling plaats van organen zoals de Staten, de Ministerraad, de Raad van Advies, de Algemene Rekenkamer.

In zijn nieuwe staatkundige constellatie heeft Aruba geopteerd voor slechts één bestuurslaag, in tegenstelling tot de Nederlandse Antillen, die het systeem hebben gehandhaafd van een bestuur op landelijk en op eilandelijk niveau.

Taken die ingevolge bepalingen in de Eilandenregeling Nederlandse Antillen tot 1 januari 1986 tot de zorg van de centrale regering behoorden, zoals het burgerlijk recht en handelsrecht, het strafrecht, het notarisambt, het politiewezen, de posterijen, telegrafie en radiotelefonisch verkeer, de arbeidswetgeving, toelating, vestiging en uitzetting, het gevangeniswezen, het deviezenverkeer, geld- en bankwezen, kadaster- en hypotheekwezen, de rechtstoestand van ambtenaren, gezondheidszorg, sociale verzekeringen, de buitenlandse betrekkingen, directe en indirecte belastingen, statistiekwezen, muntstelsel, lucht- en scheepvaart, meteorologische dienst, onderwijs, vallen thans, behoudens enkele uitzonderingen in geval van enigerlei mate van samenwerking met de Nederlandse Antillen of vanwege de Koninkrijksbanden, onder de absolute competentie van het Land Aruba.

Aruba heeft voor wat betreft het rechtswezen een eigen gerecht in eerste aanleg, weliswaar bemand door leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, en een eigen Procureur-Generaal; het Openbaar Ministerie is een landelijke aangelegenheid.

In het kort kan worden gezegd, dat Aruba als land de zorg voor alle taken en bevoegdheden die het land de Nederlandse Antillen voorheen behartigde, heeft verworven, behoudens eerdergenoemde uitzonderingen.

Ingevolge het bepaalde in additioneel artikel XI, eerste lid van de Staatsregeling van Aruba, heeft de op het tijdstip van inwerkingtreding van deze Staatsregeling (1 januari 1986) fungerende eilandsraad van Aruba de hoedanigheid verkregen van Staten van Aruba. Deze Staten bestaan, evenals hun voorganger, de eilandsraad, uit 21 leden.

De Staten oefenen met betrekking tot de aangelegenheden die onder de uitsluitende en volledige bevoegdheid van het land Aruba vallen, tezamen met de gouverneur de wetgevende macht uit.

De Staten van Aruba kunnen zelfstandig worden betrokken bij de totstandkoming van wettelijke regelingen inzake koninkrijks- aangelegenheden, die bij rijkswet geregeld dienen te worden. Deze betrokkenheid manifesteert zich in de bevoegdheid om over ontwerp-regelingen een standpunt te bepalen en dit in een verslag neer te leggen. Bovendien kunnen de Staten bijzondere gedelegeerden afvaardigen die in de Staten-Generaal de mondelinge behandeling kunnen bijwonen om voorlichting te geven.

Het Statuut bepaalt, dat een voorstel tot wijziging daarvan door de Staten-Generaal aangenomen, door de Koning niet wordt goedgekeurd indien deze wijziging niet eerst door zowel de Staten van de Nederlandse Antillen als door de Staten van Aruba bij landsverordening is aanvaard.

De Staten van Aruba en van de Nederlandse Antillen, ofschoon op zich geen orgaan van het samenwerkingsverband, spelen een zeer voorname rol in het scheppen van het wettelijke kader waarmee de onderwerpen van samenwerking omringd zijn, met name voor wat betreft de totstandkoming van de eenvormige landsverordeningen bedoeld in artikel 5 van de Samenwerkingsregeling.

De eenvormige landsverordening is een gewone landsverordening in de Staten van een land totstandgekomen, met het bijzondere karakter dat deze gelijkluidend is aan de landsverordening totstandgekomen in de Staten van het andere land.

Een gewone landsverordening in een der landen geldende, kan niet aan een in beide landen van kracht zijnde eenvormige landsverordening worden getoetst, daar zij van gelijke orde zijn en van dezelfde wetgever afkomstig.

Beide Staten hebben het recht tijdens de behandeling van eendergelijke landsverordening amendementen voor te stellen. Door een bijzondere procedure daartoe ontworpen en waarin de Ministeriële Samenwerkingsraad een initiërende ee

(Vervolg op pagina 14)

Minister President Henny Eman moet zich vermannen

"De succesvolle bekroning"

MET GENOEGEN VOLDOE ik aan het verzoek van dit dagblad enige woorden te richten tot zijn lezers ter gelegenheid van de officiele viering van de 'status aparte' van Aruba. En met genoegen om meer dan één reden.

Op de eerste plaats is daar natuurlijk de grootheid van het feit zelf, de succesvolle bekroning van een strijd, die ruim vijftig jaar geleden begon. Op de tweede plaats is het verzoek afkomstig van een medium, dat, voorzover ik mij kan herinneren altijd, maar zeker gedurende de afgelopen 25 jaar, zich immer loyaal jegens deze strijd opgesteld heeft, waaraan nog toegevoegd zou kunnen worden, dat de Amigoe, gezien zijn grote bereik en de instelling van zijn redactionele staf, deze strijd in meer dan één opzicht begeleid heeft. En op de derde plaats gewoon omdat ik het als een bijzonder grote eer beschouw door het volk aangewezen te zijn om juist op dit moment mijn huidige functie te bekleden.

Ik behoor niet tot degenen, die licht tot emotionele ontboezemingen geraken, maar evenmin kan ik verhullen dat op dit ogenblik, evenals op 1 januari van dit jaar, gevoelens van grote innerlijke bewogenheid mij overmannen. Als ik b.v. denk aan mijn grootvader, die de pionier was van deze strijd. Als ik b.v. denk aan wijlen mijn vader, die bijna veertig jaar geleden in Nederland de eerste motie indiende ter verkrijging van een aparte status voor Aruba. De eerlijkheid gebiedt mij in dit verband ook te vermelden mijn medestander Betico Croes, die vanwege een betreurenswaardig ongeval hier vandaag niet met ons aanwezig kan zijn en naar wie mijn beste wensen voor een spoedig herstel uitgaan, maar zich jarenlang volledig ingezet heeft voor de staatkundige aangelegenheid van dit land. En als ik tenslotte denk aan die duizenden anderen, die, anoniem misschien, maar toch met inzet van alle krachten en vervuld van hetzelfde ideaal door alle tegenstromen heen, hoe sterk ook, zijn blijven varen, jarenlang, onvervoosd en onvermoeid.

Aruba heeft het dankzij al dezen gehaald. Misschien niet op het economisch meest rooskleurige moment uit zijn geschiedenis, mogelijk zelfs een zeer hachelijk moment, maar toch op een wijze, die ons allen, en mij in het bijzonder, die aan het roer mag staan, met een onuitsprekelijke vreugde vervult.

Laten wij echter wél bedenken, dat dit slechts een begin is, en een zeer moeilijk begin zelfs. Van een volledig succes zal echter pas gesproken kunnen worden, wanneer het uiteindelijke ideaal, het nieuwe Aruba, dat wij allen voor ons en onze kinderen wensen, dankzij ons aller belangeloze inzet, een tastbare werkelijkheid is geworden.

Aan het hele volk van Aruba mijn welgemeende gelijkwensen op deze grote dag!

MR. J.H.A. (HENNY) EMAN
minister-president

PROGRAMMA

Van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven aan Aruba ter gelegenheid van de intrede van de Status Aparte en de viering van "Dia di Himno y Bandera", van 17 tot en met 19 maart 1986.

MAANDAG 17 maart 1986
16.00 uur: Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven komen vanuit Bonaire op de Aeropuerto Internacional Reina Beatrix aan.
Na het aanhoren van het Wilhelmus, het Antilliaanse en Arubaanse volkslied — ten gehore gebracht door "Orquestra Harmonico Arubano", inspecteert Prinses Margriet de erewacht van op Aruba dienende Mariniers, onder leiding van kapitein E.J. van Broekshuizen. Roxana Angel biedt hierna Prinses Margriet bloemen aan.
Na begroeting door de commissie van Ontvangst en voorstellen van leden van de "Commissie Intrede Status Aparte bezoek HKH Prinses Margriet en Viering Dia di Himno y bandera" vertrekt het gezelschap door een erehaag van geuniformeerde jeugdgroepen naar de uitgang van de luchthaven. De stoet rijdt naar Hotel Americana, waar het gezelschap de intrek neemt.

19.30 uur tot 22.00 uur:
Ontvangst voor genodigden in Fort Zoutman.

DINSDAG 18 maart 1986
09.35 uur tot 10.00 uur: Ceremoniele Vlaggeparade op het Plaza Himno y Bandera.

12.00 uur: Lunch aangeboden door de regering van Aruba in de Stellariszaal van Americana hotel.

18.35 uur: Aanvang culturele Manifestatie op het Plaza Himno y Bandera, met het volgende programma:
Arubaans Volkslied: Gezongen door het publiek en koor. Dirigent Maybeline Arends-Croes. Muzikale begeleiding: Orkesta Harmonico Arubano.

Bonbini-Welkomswoord: door de ceremoniemeester de heer G. (Ito) Tromp.

Aanbieding van een geschenk aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven door de minister-president mr. J.H.A. Eman namens de bevolking van Aruba.

(1) **Marcha:** 8 Nederlandse vlaggen, 8 Arubaanse vlaggen, 8 Antilliaanse vlaggen; door: Teatro Danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(2) **Indianen:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Iris Bernabela.

(3) **Komst van de Spanjaarden:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette, gedicht van: Ernesto Rosenstand.

(4) **Optreden Jeugdzanger:** Cesar Olarte.

(5) **Nederlandse Piratendans:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(6) **Invasie der Nederlanders:** Koorzang, onder begeleiding van: Maybeline Arends-Croes.

(7) **Dera Gai:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(8) **Trio Huasteca:** Zang.

(9) **Dans van agricultura en aloe:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(10) **Lago werknemers:** Door: Teatro danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(11) **Young Voices:** Zang.

(12) **Ode aan Aruba:** Door een lokale groep.

(13) **Toerisme doet haar intrede op Aruba:** Door: Teatro Danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(14) **Trio Los Arubenos:** Zang.

(15) **Carnavalsparade:** Teatro Danza Arubano, Carnavalskoningin, prins en pancho, Aruba su paraiso tuti-fruti, lighting parade - Fantasia di carnaval, muziek: brass band.

(16) **Duo: Tommy y Francis: Zang.**

(17) **Lintendans:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

(18) **Baile di caha (Wals):** Door: Flor di Palisia, onder begeleiding van: Marcial Kock.

(19) **Bispo di aña - oudjaars avond:** Door: Flor di Palisia en Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette en Marcial Kock.

(20) **Dandee:** Door: Flor di Palisia en Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette en Marcial Kock.

(21) **Vuurwerk.**

(22) **Formatie van het contour van Aruba:** Door: Teatro di danza Arubano, onder begeleiding van: Diana Antonette.

21.00 uur: Einde cultureel manifestatie.

WOENSDAG 19 maart 1986
19.20 uur: Vertrek van HKM Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven per vliegtuig naar Nederland.

IEDEREEN WORDT UITGENODIGD DE VLAG UIT TE STEKEN:
De commissie die de Viering organiseert is als volgt samengesteld: Voorzitter T. Leest, Alice van Romondt, Leo Tromp, Adjudant Gouverneur Kapitein M. Beaujon, Elvis Tromp, Mario Croes, Maybeline Arends-Croes, R. Leysner, mej. T.S. Boekhoudt, C. Nicolaas en inspecteurs A.R. Nectar en R.H. Nicolaas.

BON BINI

H.K.H. Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven

Hij wordt meer dan ooit gemist

De grote afwezige is Betico Croes

DE GROTE AFWEZIGE bij de officiele viering van de Status Aparte is MEP leider Betico Croes.

Hij zal deze dagen meer dan ooit gemist worden. Door een speling van het noodlot mocht hij niet alleen geen eerste minister president van Aruba worden, toch op oudejaarsavond — enige uren voor de officiele ingang van de status aparte, waardoor Aruba land werd — raakte hij bij een ernstig auto ongeluk getroffen.

Hij verkeert reeds weken in een coma en weet niet hoe het de eerste maanden van het land Aruba is vergaan. Dat is voor hem, die de afgelopen jaren zich ten volle heeft ingezet om de strijd van Aruba werkelijkheid te doen worden, wel bijzonder hard en tragisch. De politieke loopbaan van de onderwijzer uit Santa Cruz — die groeide tot een politicus van allure — is wel bekend. Velen van ons hebben deze van nabij meegemaakt. Overal waar hij kwam — zowel op als buiten Aruba — stond de strijd voor de status aparte voorop. Soms wel eens in het extreme.

Hij bracht de afscheidingsgedachte, zoals door de oude Henny Eman en zijn zoon Sjon A. Eman geuit — leven, maar zorgde ervoor dat deze wensperiode van het Arubaanse volk ook met succes kon worden afgesloten. Hij maakte daarbij een dankbaar gebruik om fel af te zetten tegen Curaçao, het eiland waar men te laat de wensen van Aruba serieus heeft willen nemen. In 1983 werd tijdens de RTC in Den Haag de definitieve stap gezet naar de status aparte met daaraan de onafhankelijkheidsdatum 1996 gekoppeld.

Betico moest dit noodgedwongen accepteren en we horen hem na terugkeer uit Den Haag daarop nog zeggen "1996 is nog ver en er kan nog veel gebeuren".

Nu vandaag Aruba in feeststemming verkeert gaan de gedachten van ons naar de man, die de grote afwezige is op deze dag. Wij zijn hem dankbaar voor zijn werken en inzet en bidden dat hij spoedig hersteld het land Aruba — dat hij mede mogelijk maakte — kan terugzien.

Jovadesch

Het verhaal over de status aparte...

Beginnend met de eerste tocht van Columbus

1492 DE EERSTE tocht van Columbus naar Amerika. 1493 bij de tweede tocht van Columbus werden o.a. de drie Bovenwindse eilanden Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba ontdekt. Het is de vraag of Columbus of een van de andere Spanjaarden toen aan land geweest zijn.

ORANJESTAD — De heer K. Romkes was op verzoek van de redactie bereid de status aparte geschiedkundig te beschrijven. Dat was bij hem in goede handen.

De heer Romkes is reeds sinds 1967 woonachtig op Aruba.

Hij is directeur van de avond HAVO en leraar geschiedenis aan het Colegio Arubano.

Hij begint zijn verhaal bij 1492 toen Colombus de eerste tocht naar Amerika maakte en eindigt bij het strijken van de Antilliaanse vlag en het hijsen van de Arubaanse vlag op 1 januari 1986.

1499 Op een reis ontdekt de onderbevelhebber van Columbus, Alonso de Ojeda, de drie Benedenwindse eilanden, Aruba, Bonaire en Curaçao. In de Spaanse boeken wordt gesproken over Isla de los Gigantes en hiermee wordt misschien Curaçao bedoeld. Dat ze niet zo veel waarde hechtten aan deze drie Benedenwindse eilanden blijkt wel uit de naam die ze er aan gaven, namelijk Islas Inútiles. Pas in 1526 wordt er iets vermeld over een Spaans bestuur op deze eilanden.

Al het nieuw ontdekte land werd heel officieel in bezit genomen namens de Spaanse koning, in die tijd een van de los dos reyes Isabella van Castilië en Ferdinand van Aragon. Hoe dit ging? In 1936 werd aan de westkust van de baai van San Francisco een koperen plaat met inscriptie gevonden, afkomstig van de vermaarde Engelse zeevaarder Sir Francis Drake. De tekst luidde als volgt:

Hierdoor zij de 17de juni 1579 (Juliaanse tijdrekening) ter kennis van alle mensen gebracht dat, door de genade Gods en in naam van Hare Majesteit Koningin Elisabeth van Engeland en haar opvolger in alle eeuwigheid, ik bezit neem van dit koninkrijk, waarvan het volk vrijwillig afstand doet van haar rechten en aanspraken op geheel het land, dat voortaan onder de schutse staat van Hare Majesteit en dat door mij genoemd wordt "Nova Albion" en door allen onder die naam bekend zij.

was getekend: Francis Drake

Je vraagt je dan wel af hoe dit in zijn werk ging met mensen, die elkaar alleen maar iets met gebaren duidelijk konden maken. Bovendien, wat is een verdrag voor mensen die niet kunnen lezen en schrijven?

Sinds 1568 is wat wij nu kennen als Nederland in oorlog met Spanje en deze oorlogstoestand voor Nederland en Spanje geldt automatisch voor over heel de wereld, dus ook in het Caribisch gebied. En als dan in 1580 Spanje Portugal verovert, houdt Spanje de uitvoer van zout uit Portugal wel eens tegen. En dat is een strop voor de haringvissers, want die gebruiken enorme hoeveelheden zout om zoute haring te maken. Dat was toen een erg belangrijk exportartikel van Nederland. Het werd toen lonend zout te gaan halen van de Spaanse eilanden in het Caribisch gebied. Allerlei Nederlandse schepen, vooral de Zeeuwen, gingen naar de Bovenwindse eilanden om handel te drijven, in de eerste plaats om zout te halen van bij voorbeeld Sint Maarten. De Spaanse kolonisten hadden geen bezwaar tegen handel met de vijand, want die betaalde een goede prijs voor hun produkten en vroegen zelf een redelijke prijs voor hun produkten. Dat de Spaanse regering het smokkel noemde was ook al geen bezwaar. Nederlandse schepen hesen bij voorbeeld de Deense vlag en voor een paar guldens geloofden de Spaanse autoriteiten op een Caribisch eiland het ook nog.

Van 1609 tot 1621 is het zogenaamde Twaalfjarig Bestand, een tussenperiode waarin de wapens zwijgen tussen beide landen.

Als in 1621 het Bestand is afgelopen, begint de oorlog meteen weer. Door vooral streng protestantse vluchtelingen uit het tegenwoordige België wordt in het zelfde jaar de West Indische Compagnie (W.I.C.) opgericht als tegenhanger van de in 1602 opgerichte Oost Indische Compagnie. Zij krijgt van de Nederlandse regering onmiddellijk het monopolie voor de handel op alle landen die ten westen van Afrika liggen en Westafrika zelf.

Deze W.I.C. was opgericht als handels-, maar vooral als kaapvaartmaatschappij. Een kaper is een particulier, die van zijn regering toestemming heeft gekregen om in oorlogstijd de vijand zoveel mogelijk afbreuk te doen.

Een kapermaatschappij mag dus oorlogsschepen uitrusten, er een leger(tje) op na houden, kolonies van de vijand veroveren, enz. Een bekend voorbeeld hiervan is Piet Hein, admiraal in dienst van de W.I.C., die in 1628 de Spaanse retourvloot verovert in de baai van Matanzas de Cuba. Wordt een kaperschip door de vijand veroverd, dan is de bemanning officieel krijgsgevangene. Er is dus verschil tussen een kaper aan de ene kant en een boekanier, zeerover of piraat aan de andere kant.

In 1625 werd Nieuw-Amsterdam gesticht in Nieuw-Nederland, het tegenwoordige New York en omgeving. Al in 1614 waren hier de eerste kolonisten vanuit Nederland gearriveerd, maar nu werd op het huidige schiereiland Manhattan de genoemde stad gesticht. Naar Nieuw-Nederland voeren de Nederlanders bij voorkeur niet rechtstreeks, want dan had je veel last van sterke tegenwinden. Voordeliger was het dan ook om met de passaatwinden mee naar het Caribisch gebied te varen en vervolgens langs de kust van Amerika naar het noorden. In 1631 werd Sint Maarten door de W.I.C. veroverd als tussenstation om van daaruit naar Nieuw-Nederland te varen, maar ook om van Sint Maarten uit naar het in 1630 door dezelfde W.I.C. veroverde Brazilië te varen.

Vanuit Sint Maarten, dat belangrijk was om zijn zout, werden de andere eilanden veroverd, vooral Sint Eustatius om zijn prachtige en veilige rede voor de schepen. Want deze eilanden werden niet alleen een tussenstation, maar nog veel meer een belangrijke centra voor de handel met de Spaanse en later ook Engelse en andere eilanden, zoals bij voorbeeld de handel met het Spaanse Hispaniola. Dat veel van deze handel eigenlijk verboden handel of smokkelhandel was, is in dit kader niet belangrijk.

Al in 1633 heroveren de Spanjaarden Sint Maarten weer en krijgt de W.I.C. behoefte aan een ander steunpunt. In opdracht van de compagnie zeilt Johannes van Walbeeck met 5 schepen, het grootste van 700 ton met 80 matrozen, het kleinste minder dan 50 ton met veel minder dan 50 matrozen, en in het totaal 225 soldaten naar Curaçao. Pas bij de tweede poging komen ze voor het Schottegat, waarschijnlijk op 19 juli 1634. Van een verdediging door de paar aanwezige Spanjaarden komt niet veel, zodat dan het eiland als veroverd kan worden beschouwd.

Eind 1635 ontruimen de Spanjaarden Aruba en in de eerste helft van 1636 wordt dit eiland zonder vertoon door de W.I.C. bezet. Eind maart of begin april 1636 bezette Johannes van Walbeeck ook het onbewoonde Bonaire. En als dan ook nog Sint Maarten weer heroverd wordt, bezit de W.I.C. alle zes eilanden. In onze ogen heel vreemd, dat een particuliere compagnie, die je vertegenwoordig een naamloze vennootschap (N.V.) zou noemen, zes ver weg van het moederland gelegen eilanden in bezit neemt. In die tijd evenwel iets heel normaals.

31 December 1791 loopt het al vele malen verlengde en ook gewijzigde octrooi of monopolie van de W.I.C. af. En dan is de W.I.C. ook practisch failliet. De bezittingen in het Caribisch gebied worden overgenomen door de Staten Generaal, toentertijd het bestuur van Nederland. Nu kunnen we dus zeggen, dat de zes eilanden een Nederlandse kolonie geworden zijn.

Na de zogenaamde Franse tijd en Napoleon in Europa komt Nederland weer te voorschijn als het Koninkrijk der Nederlanden met als vorst koning Willem I.

En als de Engelsen in 1815 na een door hen gevoerd tussenbestuur de zes eilanden teruggeven, heeft Willem I er grootse plannen mee, maar van al die plannen komt weinig terecht. Als we een conclusie mogen trekken, dan is het wel deze, dat er op alle zes eilanden een kleine bevolking is en er veel armoede heerst. En dit duurt voort tot ruim na 1900.

Om nu tot het begrip status aparte te komen kunnen we het beste verder alleen maar naar Aruba en Curaçao kijken. In een van zijn eerste rapporten schrijft Van Walbeeck over Aruba (en Bonaire) dat deze " mede dependeren (van Curaçao) die daarom alle drie de eilanden van Curaçao genoemd worden"(dependeren = afhankelijk zijn van). En zo is het lange tijd gebleven.

Op Aruba leefde een handjevol indianen, die zich ontpopten als uitstekende paardenwachters en verzorgers, zodat heel Aruba één grote paardenrancho was.

Om als Nederlander of Europeaan naar Aruba te gaan, had je toestemming nodig van het bestuur van Curaçao. De blanke bevolking, nooit meer dan ongeveer ½%, bestond uit de paar ambtenaren, soms ook een paar militairen of politiemensen, onder leiding van een commandeur of gezaghebber. Ook het aantal slaven is gering geweest en bedroeg niet meer dan 20%. Het waren voornamelijk huisbedienden van de blanken. De meeste Indianen leerden en spraken Spaans, want vooral door het geringe aantal slaven werd op Aruba geen Papiamento gesproken. Die taal is hier pas later vanuit Curaçao ingevoerd. Ook vermengden deze Indianen zich met Spaanssprekenden, zodat in de loop van enkele honderden jaren de laatste raszuivere Indiaan is uitgestorven.

De goudwinning in de 19e eeuw leverde natuurlijk veel handen werk, maar toch niet zodanig als sommigen wel eens veronderstellen. Wel is voor de zes eilanden in de topjaren geen subsidie uit Nederland nodig. Ook de fosfaatwinning rond 1900 leverde wat werk op. Toch blijft al met al de situatie op Aruba armoede en daarbij nog hard werken ook.

Op Curaçao is de situatie heel anders. Hier is het bestuur gevestigd, altijd van de drie Benedenwindse eilanden, later ook dat van de drie Bovenwindse eilanden erbij. Het aantal Europeanen is dan ook groot. Bovendien leveren Annabaai en Schottegat een prachtige, veilige natuurlijke haven voor de schepen, zodat hier de handel en later ook nog het assurantiewezen gevestigd zijn. Ook worden op Curaçao kleine houten scheepjes gebouwd, zelfs voor het buitenland, zodat er werk is. En last but not least had je op Curaçao de plantages en is dit eiland lang een slavenstation geweest, zodat het aantal slaven hier betrekkelijk groot was. Een slavenstation is een plaats, waar de slaven na de barre "middle passage", de tocht van Afrika per schip naar Amerika, waarbij gemiddeld 15% van de slaven om het leven kwam, een poosje goed verzorgd werden om er goed uit te zien bij de verkoop en zo meer zouden opbrengen.

Maar als dan op 1 juli 1863 alle slaven hun vrijheid krijgen, betekent dit de achteruitgang van de plantages en het tegendeel van rijkdom voor de ex-slaven.

Ook de scheepsbouw van de al genoemde houten scheepjes gaat verloren door de komst van de ijzeren schepen, terwijl aan het eind van de 19e eeuw de functie van waterleverancier voor de stoomschepen verloren gaat door de uitvinding van de dieselmotor en het gebruik daarvan in plaats van de stoommachine. Mede hierdoor gaat de functie van bunkerhaven voor steenkool van Willemstad verloren.

Als op 31 juli 1914 in het Meer van Maracaibo aardolie ontdekt wordt door de Shell, is er een overlaadstation vereist dicht bij de uitgang van het meer. De uitgang van het meer wordt namelijk geblokkeerd door een drempel, waar alleen kleine schepen met weinig diepgang overheen kunnen varen. En de keus valt op Curaçao. 20 mei 1915 begint de Betaafsche Petroleum Maatschappij N.V. haar activiteiten. En het zelfde jaar nog valt de beslissing ook een raffinaderij op Curaçao te bouwen. Het bedrijf begon in 1918 en velen vonden hier werk. De naam werd wel eens gewijzigd, maar een Shellbedrijf bleef het tot het afgelopen jaar toe.

De Lago Oil & Transport Compagnie Ltd opende 29 januari 1929 op Aruba zijn raffinaderij, na eerst ook een paar jaar alleen maar een overlaadstation geweest te zijn. In 1932 werd deze maatschappij een onderdeel van een Essoconcern (Exxon). Door allerlei uitbreidingen en moderniseringen werd de Lago een van de grootste raffinaderijen ter wereld en de grootste van het Exxon- concern met een verwerkingscapaciteit van bijna 450.000 vaten per dag.

En nu komen we zo langzamerhand tot de status aparte gedachte. Het streven naar meer eigen bestuur en minder beïnvloeding en bevoogding van buitenaf is aan een aantal voorwaarden gebonden. En een van die voorwaarden is de territorium- kwestie. Uit het voorafgaande is dacht ik duidelijk geworden, dat de samenvoeging van zes eilanden tot één staat een daad geweest is van Nederlandse zijde. Laten we dan voor deze constructie van zes eilanden in één staat of als U dat liever wilt kolonie de naam Nederlandse Antillen maar gebruiken, al dateert deze naam eerst vanaf ongeveer 1950. We kunnen rustig stellen, dat er geen Antilliaans ras of volk bestaat. Iedere eilandbewoner voelt zich Arubaan, Bonairiaan, enzovoort, maar geen Antilliaan. En dit is iets normaals voor een eilandbewoner. In Nederland wonen bij voorbeeld Friezen en Limburgers in één land en voelen zich toch ook Nederlanders samen. Ze hebben één vlag, één volkslied, één koningin en één bestuur.

Als U in Nederland in de trein of in de auto zit, kunt u dan precies zeggen wanneer u een gemeentegrens, een provinciegrens passeert? Bij een eiland is er altijd een preciese grens, een afsluiting. Door zijn isolement ziet een eilandbewoner iemand van een ander eiland of de vaste wal als een vreemde en behandelt hem ook vaak als zodanig. Bovendien ziet een eilandbewoner zijn eigen kleine landje vaak als het beste land van de aarde met de beste wetten, gewoonten, taal, enz. en wordt daardoor erg chauvinistisch. En we hebben in het voorafgaande al gezien, dat er een taalverschil bestond tussen Aruba en Curaçao en in feite ook verschil in bevolking. Dit alles werkt een eenheid tussen beide eilanden niet in de hand.

Deze feiten zijn door Nederland en ook door de regering in Willemstad nooit goed begrepen. Men dacht dat de zes eilanden wel naar elkaar toe zouden groeien. Maar op Aruba en de andere eilanden werd de gouverneur gezien als de gouverneur van Curaçao, het bestuur als het bestuur van Curaçao, dat ook op de andere eilanden de lakens wilde uitdelen. Willemstad was voor de bewoners van de andere eilanden een wereldstad, waar je nooit of alleen maar noodgedwongen kwam. Dit vooral met het oog op de slechte verbindingen.

Daar komt nog bij, dat alle grote zaken hun hoofdkantoor in Willemstad hadden. Curaçao kreeg de invoerrechten van de productie die op Aruba verkocht werden. En op Aruba was alles duurder door de extra vrachtkosten. Dr W.C.J. van Leeuwen spot ermee als hij zegt, dat ieder doosje lucifer via Curaçao geïmporteerd moet worden.

En dan is er ook nog de klacht, dat Curaçao goed leeft ten koste van Aruba. Je kunt met cijfers voor sommige jaren wel bewijzen, dat op Aruba gemiddeld per persoon een grotere bijdrage gestort wordt in de landskas en dat er minder geld besteed wordt op Aruba dan op Curaçao, dit laatste natuurlijk ook weer in verhouding gezien. Maar moesten zij dan voor alle baantjes van de eenvoudigste ambtenaar af tot de directeur van een departement toe steeds een bepaalde verdeelsleutel handhaven? En dit bij het volhouden van de fictie van één Antillen? Het is toch logisch dat een bestuurscentrum in een grote plaats wordt gevestigd? In zijn boekje "Verslag aan de Staten van de Nederlandse Antillen" van 1971 van de hierboven al genoemde Dr. Van Leeuwen komt de suggestie voor, dat bij het begin van het Statuut het landsbestuur op Bonaire gev... tigd zou worden, wat natuur... niet gebeurd is, en wat dan de si... tuatie zou zijn.

In deze situatie krijgen Aru... en Curaçao elk hun grote raf... naderij en neemt de welvaart ... deze twee eilanden enorm toe. D... koloniale regering neemt d... het zeer verstandige besluit ... veel geld, tot wel de helft v... begroting toe, te besteden ... onderwijs. Een bekend ge... is: onderwijs kweekt revol... nairen. Nu, in ieder geval ... meer ontwikkeling ook me... gendunk, het meer bewust... van zijn eigen waarden en be... voel op eigen benen te kun... staan.

En als dan Nederland aan... kelijk een 10-10 verhouding ... sen Aruba en Curaçao voor ... in de Staten van de Nederla... Antillen, kan Aruba meer ... tevreden zijn. En Curaçao ... zich achtergesteld. Het gro... eiland met de meeste inwo... de meeste inkomsten, kan ... Aruba met behulp van en... kleinere eilanden overst... worden. Iedere stem even... gewicht zou ook tot onzinnig... tuaties leiden. Als we het aa... kiezers van Saba en Sint Eu... tius van elk ruim 500 als b... nemen voor één zetel, dan ... Sint Maarten 2 zetels mo... krijgen, Bonaire 7, Aruba ... Curaçao 108 zetels. Dat dit

Aubade op 18 maart 1978

kan is makkelijk te begrijpen. Maar wat is dan een eerlijke verdeling? Dat het grootste eiland met de meeste inwoners in een federatie of een unie niet overstemd wil worden is ook wel te begrijpen.

Dat allerlei voorzieningen, die dienst moeten doen voor maar weinig mensen en veel kosten met zich meebrengen op het grootste en volkrijkste eiland gevestigd worden, is logisch. Maar dat dit de andere eilanden wel eens steekt is ook te begrijpen. En dat dit de bewoners van de

Hoop Onafhankelijkheid ...

kleinere eilanden op extra kosten jaagt voor de reis en het verblijf in Willemstad bij een al dan niet gedwongen bezoek is ook logisch.

Neem ook maar een van de laatste zaken. De Universiteit van de Nederlandse Antillen, vooral de technische afdeling, is gevestigd op Curaçao. Maar dit onderwijs is duur en blijft dus ook allemaal op Curaçao. Eiland en Land betalen dit. Met gedeeltelijk ook Arubaans geld. Maar ook Arubaanse studenten maken gebruik van deze voorziening en betalen minder dan de kostprijs. Dus het Land en Curaçao subsidiëren Arubaanse studenten. Wie er nu voor- of nadeel heeft mag U zelf uitmaken, maar verwijten over en weer liggen voor de hand.

Al in 1931 werd de wens van Aruba om losser te komen staan van Curaçao aan de koningin kenbaar gemaakt middels een request door de Raad van Politie. Dus nog geen status aparte of iets dergelijks, maar alleen losser van Curaçao.

Op 7 december 1942 houdt hare majesteit Koningin Wilhelmina, min of meer op eigen gelegenheid en gezag haar beroemde redevoering voor de radio, waarbij zij belooft na de oorlog te zullen streven naar een soort autonome status voor Nederlands Oost-Indië, Suriname en Curaçao (= Nederlandse Antillen), maar binnen het koninkrijk. Dit alles in onderling overleg te bepalen en natuurlijk geheel vrijwillig.

Tijdens de wereldoorlog is het gezag en het toezicht van de zijde van Nederland uiteraard minimaal. Grote maatschappijen zoals de K.L.M. en de K.N.S.M. (= Kroonvlag en nu Nedlloyd) hebben hun hoofdkantoor in Willemstad. Het bestuur van Aruba en Curaçao wordt betrokken bij onderhandelingen met bijvoorbeeld de Verenigde Staten van Amerika over de voor de geallieerden zo belangrijke produkten van Lago en Shell. Hierdoor groeit het zelfbewustzijn enorm op deze eilanden.

Augustus 1945 capituleert Japan eindelijk na de twee atoombommen op Hirosjima en Nagasaki, terwijl Duitsland al in mei van hetzelfde jaar was gecapituleerd. Maar van de belofte van autonomie voor Suriname en Curaçao komt voorlopig niets door de dekolonialisatie van Nederlands Oost- Indië en de problemen waarmee dit gepaard ging. Nederland had geen tijd en bovendien moest daar de grondwet nog worden gewijzigd om wijzigingen mogelijk te maken. Wel bezoekt een commissie uit het Nederlandse parlement de kolonie Curaçao en krijgt dan de uitdrukkelijke wens van Aruba te horen. In het door deze commissie uitgebrachte rapport aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 11 april 1947 wordt met nadruk gewezen op de wens van Aruba naar een meer zelfstandige status ten opzichte van Curaçao.

De ter voorbereiding van de eerste Ronde Tafel Conferentie tussen Nederland, Suriname en Curaçao op 12 september 1947 geïnstalleerde "Commissie van Voorbereiding" attendeerde ook in haar Memorie aan de conferentie op de op Aruba gesignaleerde beweging, die in een adres de afscheiding van Curaçao bepleitte. Als dan in de Staten van Curaçao op 19 december 1947 de opdracht aan de commissie, die de Staten van Curaçao op deze conferentie vertegenwoordigt, wordt vastgesteld, staat hierin uitdrukkelijk de wens van Aruba vermeld. Dit alles volgens een rapport van de Afscheidingscommissie, gevormd op initiatief van de Raad van Politie op de openbare vergadering van 15 augustus 1947. In genoemd rapport worden de hoofdlijnen van een nieuwe staatsregeling voor Aruba al aangegeven. En dit is zeker geen federatief verband. Dit rapport is ter kennis gebracht van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, dus aan de regering van Nederland.

Bij Koninklijk Besluit van 14 juni 1948 werd toen ingesteld de Commissie Aruba- Curaçao onder voorzitterschap van Prof. Dr. G.A. van Poelje, die in haar rapport van 19 juli 1948 stelt: "De bestaande regeling moge minder bezwaren hebben opgeleverd in de tijd dat Aruba nog slechts een rustige, weinig bemoeiing, vorderende gemeenschap was, haar handhaving in de tijd na ± 1930 is als een ernstige fout aan te merken. Aan de reële bezwaren tegen de gecentraliseerde inrichting van het bestuur tegemoet te komen door decentralisatie alleen, is door de politieke ontwikkeling onmogelijk gewor-

(Vervolg op pagina 15)

Nos gobernacion actual

Gobernador:
nombrá pa Corona pa un periodo di 6 aña. Gobernador ta representá Corona na Aruba. Su nomber ta: Felipe B. Tromp.

Colegio Legislativo:
Staten na hulandes. E colegio aki ta conta cu 21 miembro, eligí directamente pa pueblo. Colegio Legislativo ta sinta pa 4 aña. E colegio ta eligí su Presidente y su Vice Presidente. Gobernador ta nombra nan dos mediante decreto gubernamental (landsbesluit).
Presidente: Pedro Bislip.
Vice Presidente: Servito Thijssen.

Secretario di Colegio Legislativo:
Griffier van de Staten na hulandes. Staten ta nombra e persona aki, pero e no por ta miembro di Colegio Legislativo.
Su nomber ta: Juan Becker.

Miembronan di Colegio Legislativo di Aruba ta:

8 di MEP:	Betico Croes, John v/d Kuyp, Nel Oduber, Roland Laclé, Grace Bareño, Freddy Refunjol, Felix Flanegin, Guillermo Trinidad.
7 di AVP:	Roly Bislick, S.R. Kock, M.V. Christiaans, Digna Laclé, Chibi Croes, Otty Oliviera, Hector Gonzalez.
2 di ADN:	Pedro Bislip, John Booi
2 di PDA:	Arturo Oduber, Servito Thijssen
2 di PPA:	Dolfi Jansen, Eddy Werleman

Conseho di Ministro:
Ministerraad na hulandes. Conseho Legislativo ta entregá un proposicion di e candidatonan na Gobernador. Gobernador na su turno ta nombra e ministronan. Ministronan ta sinta pa 4 aña.

Conseho di Ministro ta consistí di e siguiente miembronan:
Ministro Presidente: Henny Eman.
Vice Ministro Presidente: Benny Nisbet, Mito Croes, Armand Engelbrecht, Leonard Berlinski, Watty Vos, Pedro Charro Kelly.

Secretario di Conseho di Ministro:
Armando Muyale

Conseho Consultativo:
Raad van Advies na hulandes. Miembronan ta haya nombramento pa 7 aña. Miembronan ta: Jossy Tromp presidente, Frans Figaroa, Fedy Eman, Joe Maduro, Oscar Marugg.

Contraloría general:
Algemene Rekenkamer na hulandes. E órgano aki ainda no a cuminsá funcioná. Pero e ta instituí mediante decreto gubernamental. Tur miembro ta ser nombrá pa henter nan bida, pues pa semper.
Conseho Legislativo ta presentá un lista di candidato. E entidad aki ta controlá tur gasto di e pais.

Poder Hudicial:
Rechterlijke macht na hulandes. Aruba, te ainda, no tin su propio Poder Hudicial. Te ainda e ta traha den cooperacion cu Antiyanan Hulandes.
Loke nos tabatin, esta Hof van Justitie, a bira: "Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba" (Corte di Husticia Comun di Antiyanan Hulandes y Aruba).
Aruba tin sí, su Procurador General.
Corte di Husticia Comun ta consisti di e mesun Huesnan, kendenan tabata nombrá den Antiyanan Hulandes. Awó nan ta traha pa Aruba y tambe pa Antiyanan Hulandes. Corona ta nombra nos Huesnan.
Nan tarea ta, pa trata casonan entre ciudadanonan. Corte Constitucional ta consistí di 5 miembro: 2 di Aruba, 2 di Antiyanan Hulandes y e presidente, kende ta keda nombrá pa e Conseho di Cooperacion Ministerial.
Tarea ta: trata casonan di conflicto entre Aruba y Antiyanan Hulandes, tocante cooperacion.

Conseho di Cooperacion Ministerial:
Ministeriële Samenwerkingsraad na hulandes. Tin 3 miembro di Aruba, 3 di Antiyanan Hulandes, incluyendo e Ministronan Presidente di Aruba y di Antiyanan Hulandes.

Areglo pa cooperacion entre Aruba y Antiyanan Hulandes:
Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba. E areglo aki ta considerá como un di e areglonan di mas importante.
Meta: cooperá riba cierto terenonan comun den cua tanto Aruba como tambe Antiyanonan Hulandes ta participá.
Forma di participá:
a) mediante Conseho di Cooperacion Ministerial;
b) Conseho legislativo di Aruba y di Antiyanan Hulandes;
c) Corte Constitucional;
d) Corte di Husticia Comun.
Pa punto b): Den caso di participacion di Conseho Legislativo, ta pa traha leynan tocante cooperacion cu mester ta idèntico den tur dos pais.

Constitucion:
Constitucion di Aruba ta parecido na esun di Antiyanan Hulandes. Den Constitucion ta haya tur órgano y nan competencianan; e.o. Gobernador, Colegio Legislativo, Conseho Consultativo, Conseho di Ministro, Contraloría General.

KICO TA NIFICA STATUS APARTE?
Pa Aruba esaki ta nifica cu for di dia promé di januari 1986, Aruba a bira un pais riba su mes den Reino Hulandes.
Status Aparte ta nificá cu Aruba mester a sali for di e Constelacion Antiyano, pa por a bira un pais riba su mes, cu su propio órganonan constitucional.

REINO:
Reino tabata consistí:
1954-1975: Hulanda/Surnam/Antiyanan Hulandes (te dia cu Surnam a bira independiente);
1976-1985: Hulanda/Antiyanan Hulandes;
1986: Hulanda/Aruba/Antiyanan Hulandes.
For di 1986 Aruba anto ta un pais riba su mes, cu tur derecho mescos cu Antiyanan Hulandes.

Stenen als huizen...

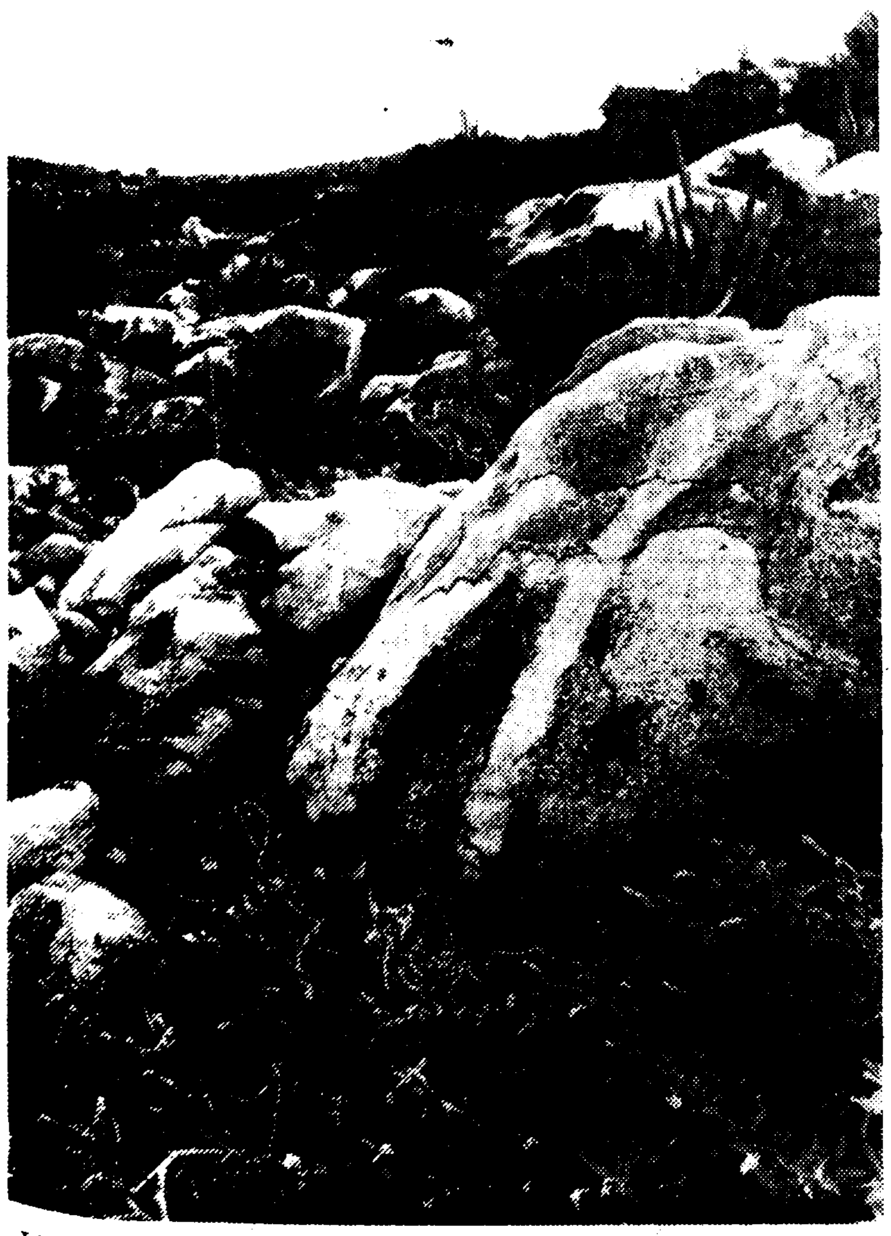
De panorama's van Macuarima

Bij Macuarima verlieten we de hoofdweg. Zo maar een paadje in. Over keien en tussen keien. Stenen als huizen zo groot. Ons smalle laantje slingerde er alleraardigst tussen door. Hier en daar een kwihiboom waaronder het altijd schaduwrijk is, omdat er niets groeit. Precies afgepast, als werd de kruin op de grond geprojecteerd, is er altijd een open plek. Ons pad verliest zich in de cactussen. Even wordt het oppassen, maar dan ligt het weer open voor ons. Veel zal het wel niet gebruikt worden, dit lieve paadje.

Daar staan we opeens voor een dal. Een wijd uitzicht hebben we. stralende zon er boven, die het licht fel doet zijn als de stekels van de cactussen op die rare Ceru Sumpiña.

Over de stenen van een diep liggende rooi zijn we verder gegaan. Naast ons stond een grote grijze vogel zich te baden. Klauteren tegen de rooi-wand op en zo door Warawara. Weer zo'n aardige plek! Ge moet eens opletten hoeveel cunucu-huizen hier onderdeuren hebben. Handig — niet alles sjouwt opeens je huis in.

En zo belandden we tenslotte via de Ceru Porcu bij Mira Lamá, waar het asfalt ophoudt op de weg naar Fontein. Toen zijn wij

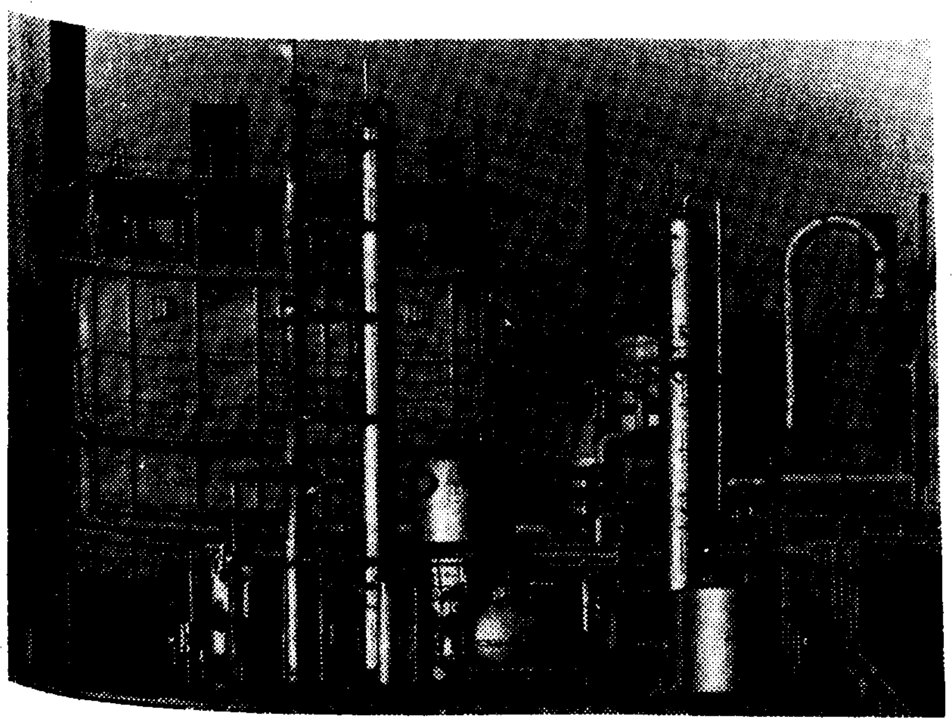

Links ligt de Ceru Sumpiña als een verjaardagspudding voor een stokoude: zóveel naaldcactussen steken als kaarsjes omhoog langs de helling van dit heuveltje. Een naam die ter zake is, sumpiña betekent doorn.

Geleidelijk aan dalen we af. Het pad is nu weer wat breder. Wát een vergezichten heeft Aruba! Als je je auto maar eens een keer thuis laat en je een uurtje in het zweet loopt. We hebben in Sauerland en de Ardennen gelopen, langs het Loch Earn en door Dalarne getippeld en we baadden daar niet in het lichamelijk vocht, maar het grote dal bij Aruba's Ceru Fortuna, gezien van de hoogten van Macuarima, is mooi. Met zijn velden witte magdaleentjes. Zijn felrode bollen aan de cactussen. Zijn geelborstjes in de bomen. En zijn zowel van het asfalt als van de weg afgegaan. Gaat u mee? Daar pal bovenop gaat een laantje rechts af. Eerst een beetje omlaag en dan via allerlei soorten marmer langs de glooiing van een heuvel. Een schitterend gezicht. Een magnifiek pad. Aan de ene kant de heuvelwand, aan de andere kant omlaag en in de verte de blinkende zee met al wat daartussen ligt, aan uw voeten.

Het einde is een ruïne. Het moet een fantast geweest zijn, die hier is gaan wonen. De muren staan nog overeind en cactussen bloeien in wat vroeger de bestekamer was.
Dat is Mira Lamá.

Han Hartog:
Waar de bomen altijd groen zijn en de bladeren altijd vallen
(1966)

Liever nog dan Aruba waar de zee
langzaam de rots uitholt bij Boca Prins,
met schuimtong lekkend onderlangs het steen?
De golfslag galmt aanhoudend in de grot.
En steeds fonteint een witte zuil omhoog
die ver uitwaaiert in een sprenkelboog.
Aruba — goudgrond zegt de naam doch sinds
ook hier de olie tot een goudkoorts werd
is er de goudwinning verouderd als
de Indiaanse grondslag der bewoners.
Maar onveranderlijk, onoverwinnelijk
de onherbergzaamheid van Yamanota,
de bijna ondoordringbare koenoekoe,
Santa Cruz dicht nabij de Hooiberg en
de vreugde opeens en altijd weer — Thalassa:
de lieflijkheid van het palmenstrand,
Aruba's kustlijn schoner dan bij Napels.

A. Donker; Westwaarts (1956)

Auteurs over het Arubaanse landschap

Of ze nou van buiten kwamen of op het eiland geboren zijn, of ze nu vroeger leefden of in deze tijd,

of ze nu Papiamento, Spaans, Engels of Nederlands gebruikten,
of ze een romantische of realistische blik hadden,
auteurs hebben het Arubaanse landschap waarmee ze in aanraking kwamen diep ondergaan.
Soms beschreven ze slechts het uiterlijk ervan, maar vaker werd het symbolisch voor de ziel.
Op deze pagina het Arubaanse landschap zoals dat de laatste twee eeuwen gezien is door een diversiteit van beschouwende waarnemers.
Uit de veelheid een kleine, willekeurige keuze gemaakt door Wim Rutgers.
De foto's zijn van Ronald Lemminga.

We hopen dat woord en beeld zo tot eenheid geworden zijn, dat ze elkaar begeleiden en versterken, zodat de lezer kan herleven hoe wij het Arubaanse landschap gelezen en gezien hebben.

Aruba was exactly as we left it: every baked hill, every cactus-covered bluff, every granite boulder shining in the sun, every goat standing on the ledges watching us pass. Silence and wind, sunlight and shade, were the alternate sensations of Aruba — and a great baking dry heat that sparkled on the ocean and dried the flats as Bushiribana into huge scales that resembled lily pads curled up at the edges in a drought. By the time we reached our bungalow we were stupid with heat.

A moon floated above the almond tree though it was only four o'clock. The wind rustled the date palms. It blew across the flat, oiled earth of the Colony — the strange, windswept, lonely landscape of Aruba.

Andrew Holleran: Nights in Aruba (1983)

Riba seru di Hooiberg sinta
tur rond'i mi piedra y lamar
e bientu suave, yen caricia

den mi orea ta susura:
ki dushi e ta...
mi pida tera adorá!

Ya n'tin palabra p'alabá
bo encanto, isla tan gabá
B'a inspirá pintor, poëta
pa pinta y canta bo color,
sabor, olor di kibrahacha,
di wayaká y aloë,
di flamboyant y watapana,
cadushi berde, incrustá
manera piedra di esmeralda
den bo barancanan sutá
pa un lamar azul marino.

Aruba! N'tin pa igualá
beyeza bruto y primitivo
di bo paisahe yen di colorido.
Bo tin mi alma cautivá.

(Brindis, 1974) *DIGNA LACLE*

Mi Puente Natural

Esta un dushi obra
di e naturaleza
pa forma un puente
cu ta un belleza
Ta mi dushi Aruba
su riqueza
Cu no tin nada
pa iguale.

Di tur parti mundo
nan ta bishitele
ora y oras pa contemple
Ta e obra dushi
di e naturaleza
cu no tin nada
pa compare.

Desde mi puente
bo ta sinti'n caricia
di nos briza tropical
bo ta contemplá nos costa
lamar braviosa
cu ta forma e paisaje
di mi dushi isla.

August Croes
(Brindis, 1975)

Walking

WALKING
Walking on the shore
Watching footprints
of those who were before...
I feel a sweet breeze in my hair
As freshness fills the air.

Little white seabirds room the sky
Scared butterflies start to fly,
While the soft gentle wind
whispers your name as before
I keep walking on the shore.

Gina P. Henriquez.

(Brindis, 1975)

El Puente Natural

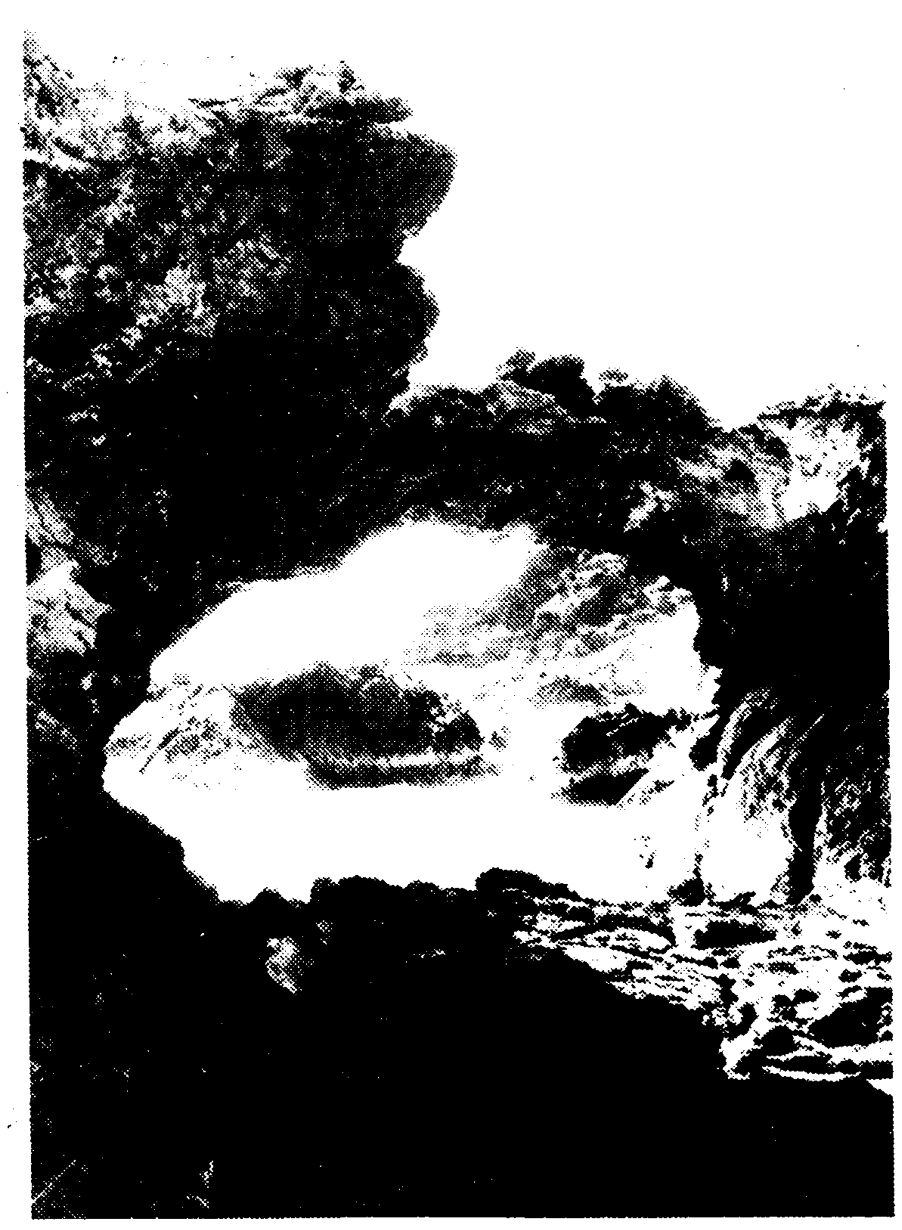
Ingeniero lo fue el mar;
Las olas, el instrumento
Que, impulsando por el viento,
Nunca cesa de soplar.

Asi empezó a taladrar
De la roca el fundamento,
Durante un lapso que siento
Jamás poder precisar.

Formando ya el raro puente
-Obra de Naturaleza-,
Muestra en la costa salvaje

Que el Ser Supremo y clemente
Imoarte amor y belleza
Al más adusto paisaje!

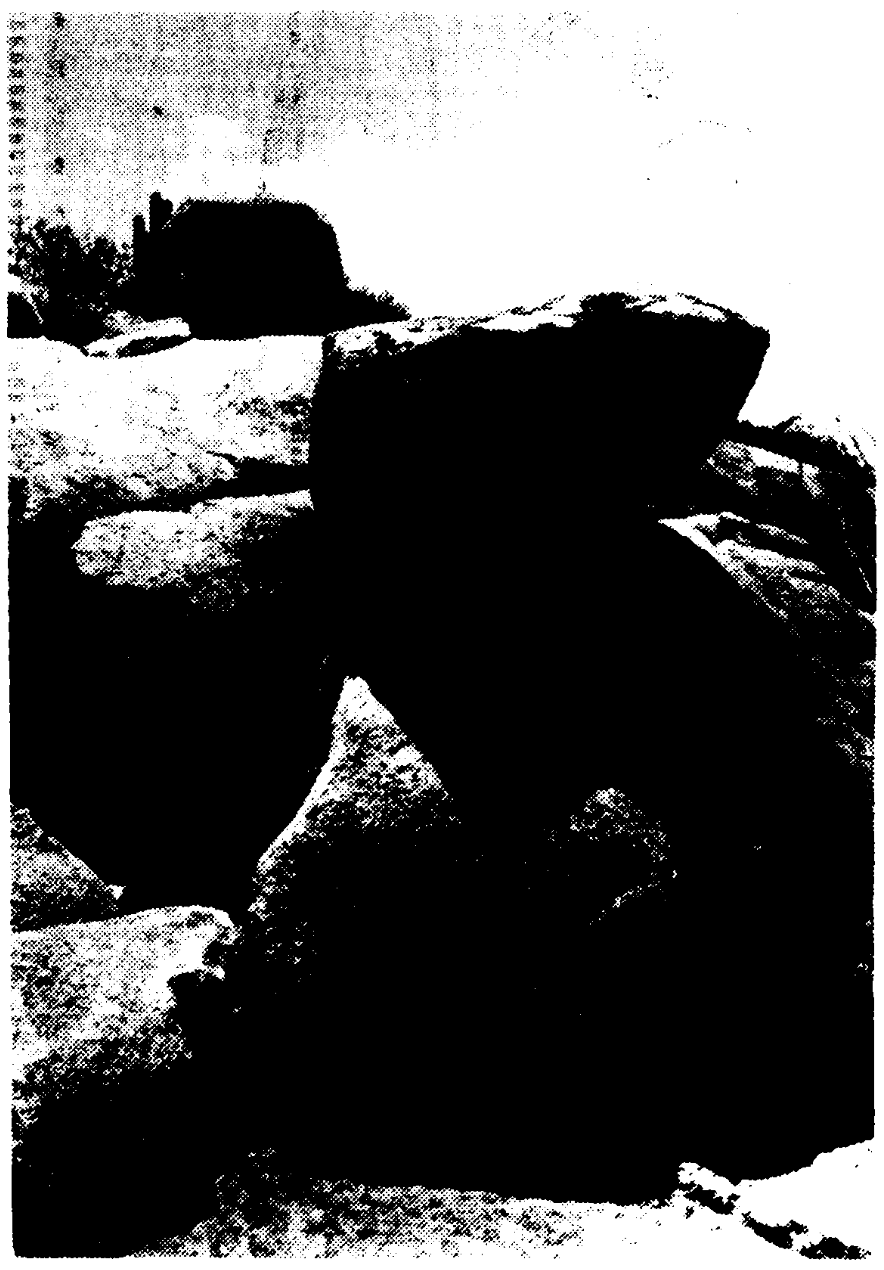
José Ramon Vicioso
(Cosecha Arubiano, 1983)

Auteurs....

TOEN IK DAT alles zoo zag, dacht ik bij mij zelven: het moet er dan toch verschrikkelijk toegegaan zijn, toen deze vervaarlijke rotsklompen in deze zandvlakte zijn neergeworpen of aangerold; wat moet de grond gegolfd hebben en de lucht getrild hebben, wie weet of het geheele eiland er niet van gebeefd heeft als een blad van een populier! En bij het oprijzen dezer gedachten, kwam mij eene schilderij voor den geest, welke ik in mijn huis had hangen, verbeeldende een gezigt op de *Alpen*, waar alles ook zoo door elkander gesmeten scheen, en waaronder stond; «*Si totus illabatur orbis tuns impavidum ferient ruinae*» (Horatius). Maar ik had mis gedacht: geen steen is van zijne plaats geweest; de aarde heeft niet gebeefd onder het gewigt der *Seyeniet* - blokken; het is stil en rustig toegegaan, want het is 't langzame werk van vele eeuwen; het is een gevolg van den invloed der dampkringslucht op den steên, waaruit de korst van onze aardbol bestaat, hetgeen men de verwering noemt. Deze *Seyeniet* - blokken zijn de overblijfsels van voormalige hoogten of heuvels, die, aan de lucht blootgesteld zijnde, langzaam ontbonden werden, en tot aarde overgingen; de eigenschap der *Seyeniet* om te scheuren en te barsten bevorderde deze verwering, terwijl de lucht meerder ruimte kreeg, en de regen in deze kloven drong, waardoor de slooping verhaast werd.

Ds G.B.Bosch: *Reizen in West-Indië en door een gedeelte van Zuid- en Noord-Amerika (1837)*

Luto

Ayera m'a bai mondi.
Na e mes lugar, cu den infancia
na pia, m'a bishita asina hopi
y mi curazon a troce di dolor.

Unda a keda e mondi
di curahau y kibrahacha cu,
cu nan manta geel ta parce
cu nan kier celebra San Juan.

Unda a keda e wayacá
mahestuoso, cu troncon asina
grandi cu hasta lora, kinikini
y prikichi, ta traha cas adén.

E bushi cu corona corá flamante
Ta un recuerdo, nada mas.

Nos isla tin un Pueblo
Yamá na su honor. Pero den tal
becindario, ni como seña
di blasfemia, 'n keda un brasil
pará.

Inmenso ta e perdida y
mondi ta bashi. Coneo ni cascabel
no tin refugio mas. Yuananan
a bandoná, nos mondi desolá.

Pakico e mata di juana
carga di flor o e matapisca
cu su perfume fragil y foy'i
cuero, ya casi'n ta existi.

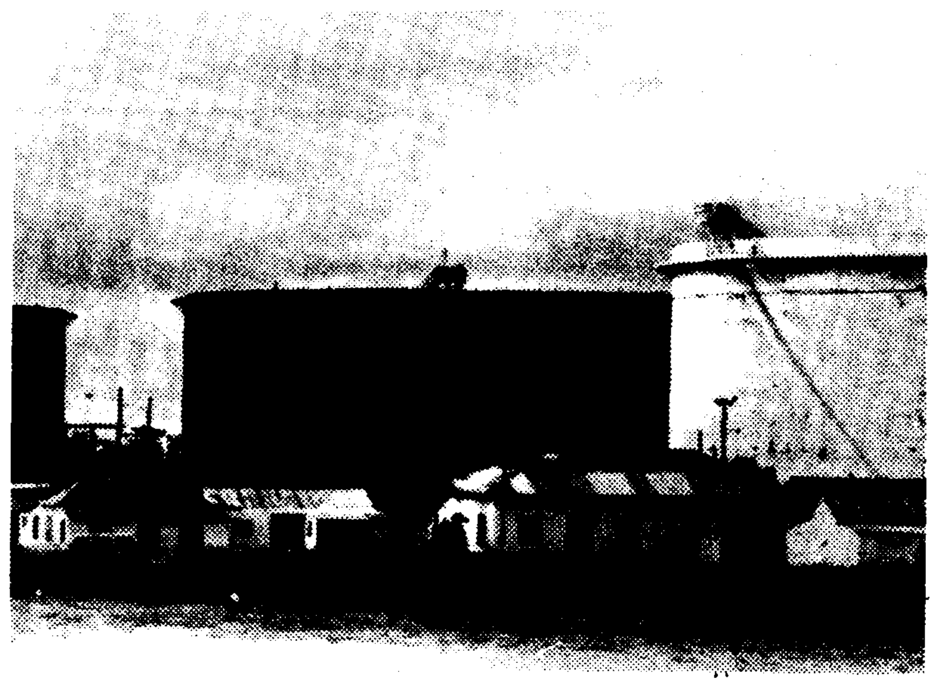
Di nos pal'isianan, corá
y blanco, apenas algun a sobra.
Kifiti, kedebeshi y macubari
Ta halando nan ultimo rosea.

Cadushi tin, pero cuanto
sorto 'n desaparece sin larga rastro

E neishi gonzalito, bashi,
ainda ta colgá. E parha mes a
caba. Y hasta e blenchi berde
ta un resoro cu'n ta bolbe mas.

Ta ki bal awacero, si nos,
'Rubianonan, a perde tur balor
pa loke ta di nos. Talbez naturaleza
a kita loke nos no merece.

Julio Maduro
(Cosecha Arubiano, 1983)

San Nicolas

Ta kiko mi ta sinti, ora mi mira
Bo casnan y bahía, o San Nicolas!
Bisa mi, o, bisa mi, ora mi tira
Bista lagando bo panorama atras,
Pakiko mi mester sinti mi corazon
Tormenta mi cu terrible palpitacion?
Por ta amor? o, Recuerdo di juventud
Di hasimi sinti mi cadená na bo?
Por ta ilusion, o, deber y gratitud
Di secreto wardá den mundo pabo so?
Kiko ta mi no sa, ma en realidad
Bo ta forma parti di mi felicidad!

Ta parce mi coe semper bo awa keto
Kie recorda mi placernan coe n' por bolbe;
Ta parce mi coe bo Kaai largo y preto,
Ta combida mi: "Bin, bin gosa atrobe".
Ta parce mi coe viento den bo matanan
Ta puntra mi: "Unda bo a laga Johan?"
O, recuerdo feliz! o, infancia di con?
Ma no, o, ta un vicion no por ta berdad,
Ta imaginacion, si, imaginacion!
Pobre San Nicolas! E no tin sociedad
(Ta foi unda mi kié saca armonia
Di hendenan cu n' conoce simpatía?)

Nov. 17, 1907

Frederik J.C. Beaujon
(Cosecha Arubiano, 1983)

Kosecha

E tapushinan di oro
ta lombra den solo kla;
bon sutá pa un bientu kruel
nan ta drumi tur kansá

Nan ta korda ku tristesa.
nan humilde penitensha.
Hopi solo i poko awa
a forma nan eksistensha.

Mas aworó
un hòmber fiel i trahadó,
di mes un swèrte ku nan,
lo kòrta nan ku doló,
i bow di ritmo di agan,
di kachunan bon suplá
i loramentu di tambu
nos muhenan pashoná
lo wapa ku nan tra'i sehú.

Nicolás A. Piña Lampe
(Cosecha Arubiano, 1983)

Mientras watapana ta zwai
ta zoya i ta keha
Mientras tera ta habri
i kibra
pa laga raisnan
Mi ta puntra mi mes
Si despues di e mundo aki
Tambe watapanan lo zwai
i lo zoya i lo kibra
si tera tambe lo habri
i lo kibra
laga raisnan
watapanan drenta.

NENA BENNETT
(Cosecha Arubiano, 1983)

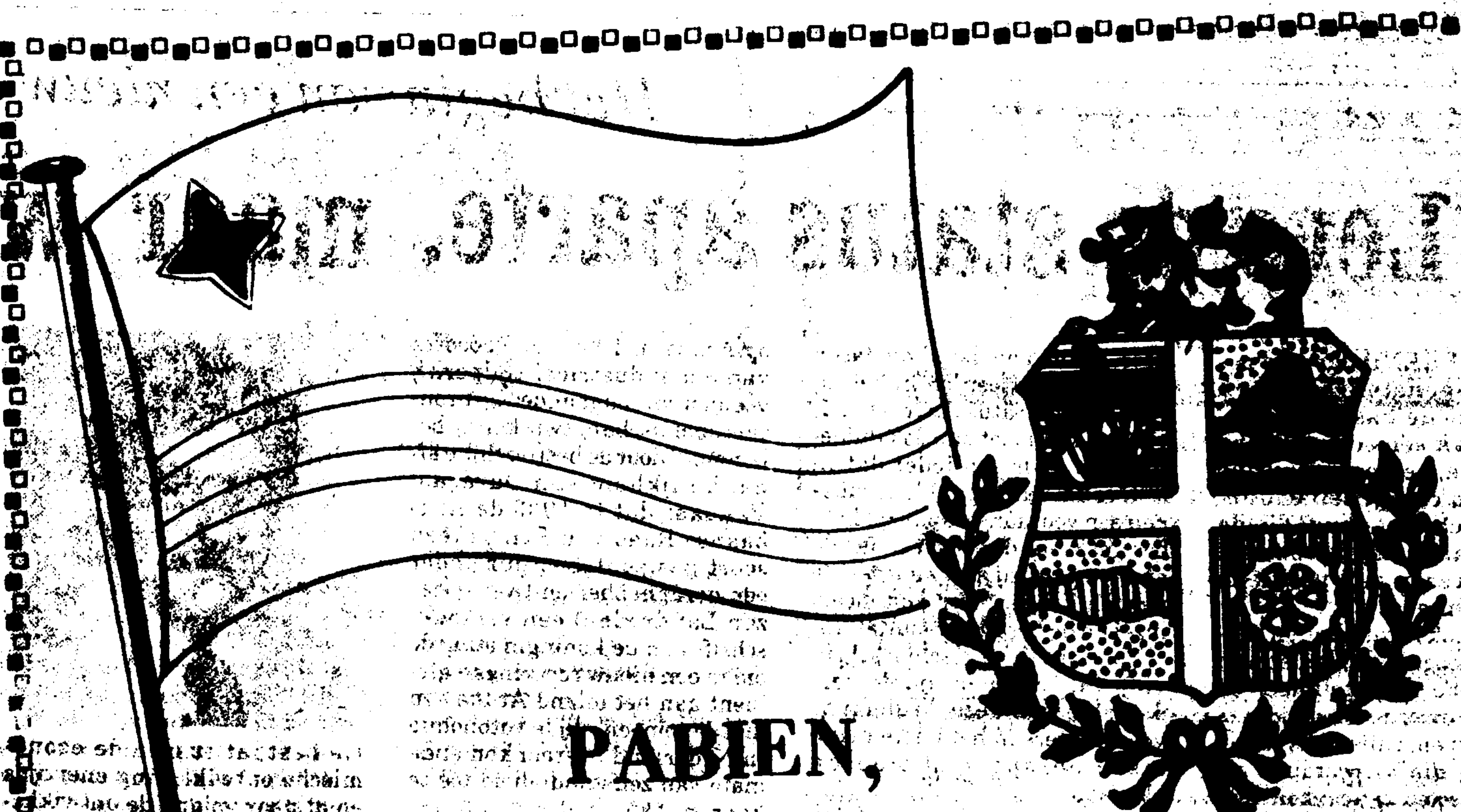

Den tur forma, Arikok ta un lugá bunita, atractivo, cu hopi baranca, cu matanan precioso, den un palabra: cu un naturalesa incomparabel. Mainta ta dushi, atardi ta fresco y anochi ta un soledad di brisa constante. E mes un lugá aki ta brindabo un Aruba di antes, na unda bo ta topa hende humilde, hende trahadó, hende cu un Papiamento tipico, hende cu ta conservá nos cultura, hende cu por mustrabo un slengu, cutisa, cudi, manga y piedra di mula; enfin, Arikok ta un paraiso fertil, pero te ainda hopi scondi pa un gran cantidad di nos hendenan.

Segun bieunan ta conta, for di Cero di Arikok, bo por mira Aruba rond y e lamá cu ta rondoné, cu excepcion di un pida fronchi di Jamanota cu ta stroba bista. Tambe e mesun hendenan aki ta conta cu Cero di Arikok ta casi mes halto cu Jamanota. "Mester por ta", nan ta bisa, "pasobra si no Jamanota lo no por ta tapa nos bista".

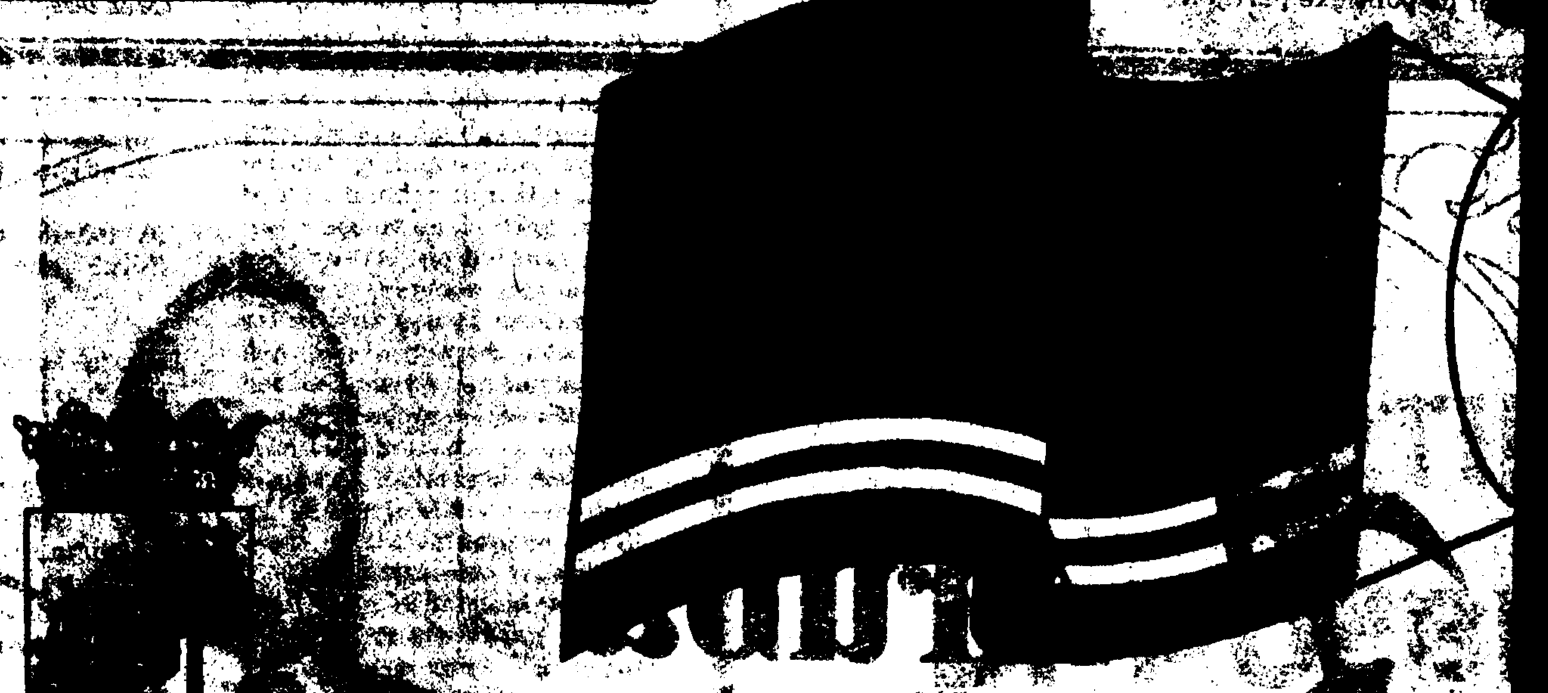
Ito Tromp
(Brindis, 1975)

Auteurs....

Aruba

Het begin van een nieuw streven

Leve de status aparte, maar waak voor haar behoud

HET IS BEKEND dat vele politieke tegenstellingen een economische basis hebben. Het is vaak een economische deprivatie, een economische onderdrukking, een economische achterstelling, die de directe aanleiding is voor het aanwakkeren van politieke tegenstellingen.

De politieke strijd die dan aanbreekt, beoogt het opheffen van die politieke tegenstellingen en degenen die zich in die strijd hebben geworpen, zullen pas tevreden zijn als die "vrijwording" positieve effecten zal hebben voor de verdere economische ontwikkeling, want per slot van rekening ging het daar uiteindelijk om.

De Separacionbeweging/Status Apartebeweging van Aruba, heeft te maken met een 'oud zeer' en dat 'oud zeer' heeft alles te maken met de Arubaanse portemonnee.

In het boek van Dr. Annemarie Kasteel, 'De staatkundige ontwikkeling der Nederlandse Antillen' kunnen we lezen hoe ver in de Arubaanse geschiedenis dat 'oud zeer' teruggaat.

Het moet dan ook duidelijk zijn (of worden) voor een ieder, dat de Arubaanse lucha, verschillende ontwikkelings- fasen heeft gekend en dat al die fasen tezamen resulteerden in het ingaan van de Satus Aparte per 1-1-1986. Het moet dan ook duidelijk zijn voor een ieder dat in zekere fasen; bepaalde Arubanen een vooraanstaande rol hebben gespeeld, de een meer dan de ander en dat zij alle waardering moeten krijgen voor hun moed, inzet en de bereikte resultaten.

Een objectieve geschiedschrijving zal te zijner tijd de verdiensten van deze Arubaanse voorvechters in het juiste historisch perspectief moeten plaatsen.

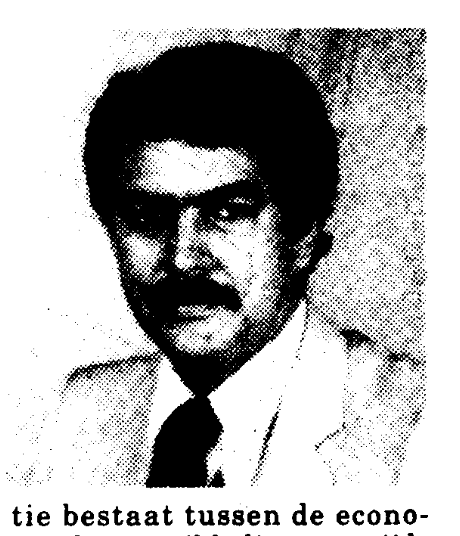
Er is geen strijd zonder falen en ieder falen zal tot lering strekken. In de Arubaanse politieke geschiedenis zijn er taktische en strategische blunders begaan in meerdere ontwikkelingsfasen van de Arubaanse lucha, er zijn spiegelgevechten geleverd door bepaalde politici, er heeft wantrouwen geheerst, haat nijd en wat dies meer zij, maar uiteindelijk heeft Aruba een etappe-overwinning behaald.

Dat de hele lucha draait om de Arubaanse portemonnee kan men duidelijk zien als men de geschiedenis van de economische ontwikkeling van Aruba nagaat.

Met de vestiging van de Lago op Aruba in 1928 (de geboorte van ons industrieel tijdperk), voelden wij ons gaandeweg in onze economische ontwikkeling belemmerd door de bestuurlijke afhankelijkheid van Curaçao. Vandaar dat in 1933 de Arubaanse Raad van Politie (een soort gemeentebestuur onder een gezaghebber en twee gekozen Landraden) een verzoekschrift aan de koningin stuurde om in een nieuw regeringsreglement aan het eiland Aruba een met de gemeentelijke autonomie in Nederland overeenkomende mate van zelfstandigheid toe te kennen.

Boeli van Leeuwen had gelijk toen hij stelde dat de separacionbeweging op Aruba gebasseerd is op de "diepe afkeer van een eilandbevolking van wat gevoeld werd als het koloniserende Curaçao, want voor de Arubaan komt de kolonisatie niet uit Den Haag, maar uit Curaçao".

Het is niet de bedoeling om hier verder de hele economische ontwikkeling te volgen en die te relateren aan het politieke streven m.b.t. de Separacion/Status aparte. Het zij in ieder geval gezegd dat uit vele documenten m.b.t. onze historische ontwikkeling, onomstotelijk vaststaat dat er een nauwe rela-

tie bestaat tussen de economische ontwikkeling enerzijds en al naar gelang de ontwikkelingsfase, de felheid dan wel flauwte van de politieke strijd anderzijds.

De vorige regering heeft zich volledig geworpen op de problematiek inzake de staatkundige structuur en vergat in de staatkundige strijd zich ook bezig te houden met de economische opbouw en het gestadig doen toenemen van de economische weerbaarheid.

Dit nu is de taak van de huidige coalitieregering: Economische reconstructie, werkgelegenheid en sociale zekerheid!!!

Voor ons van de P.D.A. is de Status aparte die nu nog in de kinderschoenen staat, niet alleen de slotsom van een oud streven van het Arubaanse volk, het is ook het begin van een nieuw streven!

Het is de taak van ons allen, het gehele Arubaanse volk, om inhoud te geven aan de Status aparte die pas is ingegaan. De Status aparte is dan ook een uitdaging voor ons allen om te laten zien dat de Arubaanse portemonnee veiliger ligt in de Arubaanse broekzak.

Het heeft geen pas om oude afhankelijkheids- relaties af te breken en nieuwe afhankelijkheids- relaties in het leven te roepen.

Vandaar ook dat we als partij altijd hebben gezegd dat de Status aparte voor het volk moet gaan betekenen een 'Status Social Sigur'.

De P.D.A. feliciteert het gehele Arubaanse volk met de Status aparte, maar de uitdaging indachtig om daar nu inhoud aan te gaan geven, is het op zijn plaats om aan de bevolking de volgende boodschap mee te geven: 'Leve de Status aparte, máár waak voor haar behoud!!!'

Frank Booi
Secretaris van de
Partido Democratico Arubano.

Ing. Roland Lacle:

MEP voorstander van een GEMENEBEST-RELATIE bij onafhankelijkheid

De MEP is opgericht in een periode dat staatkundige veranderingen wenselijk werden geacht. Het initiatief voor een gesprek over staatkundige veranderingen werd door Nederland genomen. De parlementaire delegatie onder leiding van mr. Van Lier die in 1971 de Antillen bezocht bracht de boodschap over aan de Antilliaanse politici om zich ernstig te gaan beraden over staatkundige wijzigingen..

Op de Antillen ontstond inderdaad een discussie over de toekomstige staatkundige structuur. Het blok van de democratische partijen van de Antillen opteerde voor onafhankelijkheid; zelfs het jaar 1978 werd genoemd. De MEP was destijds noch voorstander, noch tegenstander van de onafhankelijkheid. MEP wenste constitutionele autonomie binnen een federatie gebaseerd op gelijke zetelverdeling tussen Aruba en Curaçao. Dit standpunt was van alle politieke partijen van Aruba en werd vastgelegd in een motie.

Als reactie op het standpunt van de MEP stelde de Curaçaose partijen een federatie gebaseerd op het "one-man, one-vote"-principe voor.

De MEP verliet om die reden de federatiegedachte en wenste toen de realisatie van de status-aparte.

Het belangrijkste wapen dat de MEP heeft gehanteerd ter realisatie van de status-aparte was het zelfbeschikkingsrecht, dat is het recht van elk volk om in vrijheid zijn politieke-, sociale-, culturele en economische structuur te bepalen. Het zelfbeschikkingsrecht wordt binnen de United Nations geassocieerd met de onafhankelijkheid. Nederland was altijd een tegentander van de status-aparte, maar kan het beroep op het zelfbeschikkingsrecht niet negeren, net zo min als de Nederlandse Antillen.

Vandaar dat Nederland direct de eis van onafhankelijk worden verbindt aan de status aparte.

In dit opzicht verschilde de strijd voor de status aparte wezenlijk van die van de separacion. De separacion was niet gebaseerd op een rechtsprincipe, en werd daarom gekwalificeerd als een afscheidingsbeweging van Curaçao.

De strijd voor separacion beoogde van Aruba een Nederlandse provincie te maken.

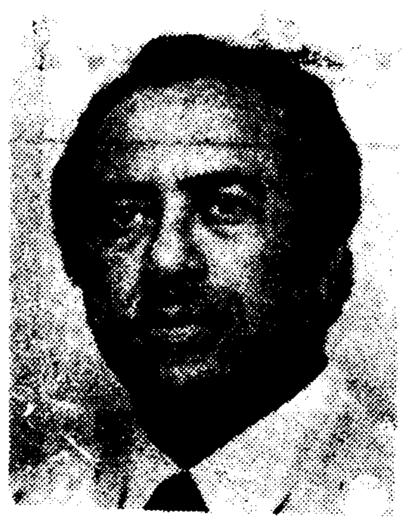
De Arubaanse politici hebben het Nederlandse standpunt, dat de status aparte slechts als overgangsfase naar de onafhankelijkheid gerealiseerd kan worden, geaccepteerd. Voor de MEP was dat niet zo moeilijk, omdat het Bestuurscollege van de MEP in 1977 een referendum had georganiseerd waarbij het volk met een belangrijke meerderheid had gestemd voor de onafhankelijkheid. Voor de AVP en PPA was het accepteren van de onafhankelijkheid een stuk moeilijker.

(Men leze verder op pagina 11)

AVP-fractieleider Hector Gonzalez

De afscheiding is een feit...

DE AFSCHEIDING VAN ARUBA uit het Nederlands Antilliaanse staatsverband is per 1 januari 1986 een feit geworden. Deze nieuwe staatsrechterlijke structuur is bekend geworden als de "Status aparte", termen die niet alleen een politiek streven van Aruba weergeven, doch ook een autonome staatsrechtelijke hoedanigheid binnen het Koninkrijk der Nederlanden aanduiden.

De afscheiding van Aruba uit Antilliaans verband heeft vrijwel de unanieme steun gehad van de Arubaanse bevolking, politieke partijen en maatschappelijke groeperingen. Dit streven is reeds in de koloniale periode aangevangen onder leiding van Henny Eman ("de oude") die samen met andere tijdgenoten, die de beperkingen van de koloniale ondergeschikte status van Aruba als onderhorigheid van Curaçao, in hun dagelijkse activiteiten ondervonden. De roep om autonomie van Curaçao en rechtstreeks onder Nederland verkreeg geen volledig gehoor. De Tweede Wereldoorlog waarbij Nederland en haar Europese bevolking zo zwaar hadden geleden, bracht nieuwe visies ten aanzien van de verhoudingen tussen koloniale heersers en hun onderworpen gebiedsdelen, voornamelijk in Azië en Afrika, doch ook in andere streken, zoals West Indië.

De strijd van velen onder opkomende, veelal socialistische-hervormende, om niet te zeggen revolutionaire, ideologieën, waartegen de door de oorlog zwaargehavende heerserlanden niet bestand waren, vond in diverse gevallen zijn culminatie in de algehele onafhankelijkheid oftewel politieke souvereiniteit van een voormalige kolonie.
De Nederlandse West Indiën, waaronder Suriname, Curaçao, Aruba en andere gebiedsdelen, die de oorlog onder koloniaal bewind enigszins indirect meemaakten, vonden ook hun politieke leiders die, beinvloed door in de nieuwe wereld opkomende antikoloniale gedachten, naar meer autonomie begonnen aan te dringen.

De invoering om niet te zeggen onderlinge acceptatie van het Statuut der Nederlanden als nieuwe staatsvorm van het Koninkrijk der Nederlanden in 1954, bracht met zich mede de staatkundige concentratie van eilanden onder de naam Nederlandse Antillen. De eilanden Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba werden bijeengebracht onder een nieuwe staatsregeling, waarin de (vier) eilandgebieden een beperkt zelfbestuur verkregen in eigen aangelegenheden, doch constitutioneel gebonden bleven in een centralistisch gevormd bestuur met de macht van hoger toezicht en gezeteld te Willemstad op Curaçao.

Aruba heeft zich nimmer helemaal tevreden gevoeld met deze structuur die niet alleen in de vorm, doch ook in de praktijk, het overwicht van Curaçao over Aruba, heeft voortgezet. De economische bloeiperiode die, veelal op Aruba, volgde, dreef deze politieke aspecten en verlangens van Aruba in de achtergrond, totdat in de jaren zeventig de Arubaanse verlangens naar "separacion" weer opbloeide.

De Nederlandse, van socialistische zijde (PvdA) opgedrongen gedachte van de onafhankelijkheid van de Nederlandse Antillen na de rellen van 30 mei 1969 op Curaçao, dwong de Arubaanse bevolking wederom haar specifieke politieke aspiraties aan te pakken en ter sprake brengen, voordat nogmaals met negatie daarvan, in Antilliaans verband nieuwe politieke structuren door Nederlandse pressie zouden worden ingevoerd.

Thans is het zover dat Aruba, hoewel niet voor de volle pond (bijv: De Samenwerkingsregeling), een geheel zelfstandige, aparte status binnen het Koninkrijk heeft verkregen.

De meesten van ons beseffen evenwel niet, dat dit enkel het begin, de geboorte, is van een nieuwe staatkundige structuur. Onze verwachtingen zijn kennelijk te groot en onze kritiek mogelijk te snel, te vroeg en zeker nog niet behoorlijk gemotiveerd, laat staan gegrond. Van de andere kant dienen de politici zich ervan bewust te zijn dat, net als bij de geboorte van een baby, ook Aruba als autonoom land, met liefde en zorg moet worden behandeld, ten einde zonder grote schade, tot een goed geordend en geregeerd land te groeien, waarin allen tevreden kunnen zijn. Het begin, en zelfs de voorbereidingen daartoe, heeft jammergenoeg laten merken, dat er aan liefde en patriottisch gevoel t.a.v. Aruba, veel ontbrak, althans overheerst werd door kleinzielige, dorpse politieke belangen.

Op de valreep werden er in plaats van de volledige aandacht te wijden aan de hoognodige formalisering van dringende wettelijke regelingen, tientallen dubieuze benoemingen, bevorderingen, toewijzingen en dergelijke op de meest, zacht gezegd, onregelmatige wijze doorgedrukt, waardoor een werkelijke administratieve chaos in het bestuur van het nieuwe land werd aangetroffen.

De wetgevende macht werd op de meest infantiele wijze gestagneerd, waardoor de noodzakelijke interventie van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba moest worden ingeroepen, een interventie die liever ongebruikt was gebleven. Zelfs indien de ideale situatie had geheerst, waarbij ongeacht de persoon, de politieke preferentie, de positie in of buiten de overheid, [illegible] ingezet voor het nieuwe Aruba en met de invoering van de status aparte had medegewerkt, zouden wij ongetwijfeld vele problemen hebben gehad. Onze financieel- economische malaise overheerst alle facetten van bestuur en wetgeving. De nieuwe structuur heeft tot resultaat gehad niet alleen een nieuwe staatsvorm voor Aruba doch tevens de samenvoeging van twee geheel onderscheiden en afzonderlijke bestuurslagen, te weten de bestuurslaag van landelijke aangelegenheden (Landszaken) en van die van het eilandgebied (Eilandszaken), terwijl de Arubaanse ambtenarij vrijwel alleen ervaring had met eilandsaangelegenheden. De invoering van een eigen munt, een eigen Centrale bank, eigen politiekorps en vele andere instituten, vereisten alle aandacht. Door al deze, gevoeglijk aan te duiden als normale problemen, zouden wij toch de te verwachten strubbelingen moeten confronteren. Het besef van allen voor deze problematiek, waarmede welke regering ook in het land Aruba geconfronteerd zou zijn geworden, is dan ook onontbeerlijk. Dit alles betekent niet dat er geen kritiek zou mogen worden geuit op het doen, en vooral het laten, van de nieuwe regering, de Staten en andere landsinstanties. Integendeel, wellicht is objectieve kritiek reeds bij het begin juist gezond.

Daarbij is echter nodig in de eerste plaats begrip voor de unieke situatie van ons land, die het nogal moeilijk maakt bij de opzet van de administratieve structuren. Kritiek behoort verder ook vergezeld te gaan met suggesties hoe het beter moet en een alomvattend vaderlands gevoel voor het welzijn van land en volk. Individuele of partijpolitieke belangen dienen voorlopig naar de achtergrond te worden verschoven en bewaard voor eventuele toekomstige politieke verkiezingscampagnes.

Vanaf het begin behoort de regering zich te realiseren, dat iedere beslissing van een zekere draagwijdte, een brede coordinatie en beraadslaging moet ondergaan, teneinde te voorkomen dat deze zelfs in regeringskringen negatief wordt aangevoeld. In kringen van de regerings- coalitiepartijen schijnt er reeds kritiek te zijn op diverse beslissingen en besluiten van regeringszijde genomen op nogal eenzijdige wijze, waardoor van enige inspraak of coordinatie van buiten de regering (het kabinet) geen sprake zou zijn geweest. Een dergelijke gang van zaken zal ongetwijfeld onnodige wrevel veroorzaken en niet bevorderlijk zijn voor een gezond bestuur.

Behalve dat de eerste landelijke regering van onze nieuwe Aruba een zeer grote verantwoordelijkheid draagt, gezien de invoering van nieuwe instituten, instanties, wetgeving en andere belangrijke instellingen, dienen de integranten persoonlijk leiding te geven bij dit alles en ook het goede voorbeeld voor allen aan te geven. Deze opgave is een zware en, wie weet, voor sommige, zelfs misschien een onmogelijke blijken te zijn.

Wie dacht, dat Aruba een periode zou ingaan van politieke rust, waarin alle aandacht zou kunnen worden besteed aan de verbetering van onze financieel-economische structuur, lijkt bedrogen te zijn. Van de politieke oppositie, gezien zijn houding en uitlatingen, kan men geen daadwerkelijke medewerking verwachten. De nieuwe regering in Willemstad heeft ook al laten weten dat men de met zoveel moeite gesloten Samenwerkingsregeling wil openbreken, terwijl men tot nu toe geen enkele ervaring daarmede heeft kunnen hebben. Voor dit soort zwaar politieke gedachtenwisseling en besluitvorming behoort een ieder, zeker de politieke partijen en sociale groeperingen, erbij betrokken te worden, aangezien het een nationaal belang betreft.

De sfeer op Aruba is een van optimisme en goede wil, terwijl de verwachtingen door realisme worden getemperd. Deze positie is ongetwijfeld de juiste.

Wij moeten geen onhaalbare ambities koesteren en ons realiseren dat wij een klein land zijn met veel tekortkomingen. Aan de andere kant zijn onze behoeften niet zo groot dat wij geen voorspoedige toekomst mogen tegemoet zien, indien wij allen ons steentje bijdragen.

Mr. Hector E. Gonzalez,
Fractieleider AVP in de Staten
van Aruba.

(Vervolg van pagina 10)

Ook nu nog blijft de MEP voorstander van de onafhankelijkheid, omdat de MEP voorstander is van een realistische politiek. De huidige Arubaanse regering schijnt voorstander te zijn van het organiseren van een nieuw referendum waarbij het volk kan kiezen tussen de status aparte en de onafhankelijkheid. Zoals de zaken nu staan is deze keuze niet realistisch en kan leiden tot grote frustraties bij de bevolking omdat zij zich misschien zal uitspreken voor de status aparte terwijl Nederland deze uitspraak naast zich neerlegt.

Wij moeten niet vergeten dat de onafhankelijkheids-datum in het Statuut is vastgelegd en slechts met medewerking van de overige koninkrijkspartners kan worden gewijzigd.

De MEP zal bereid zijn om aan een zodanig referendum mee te werken, indien van te voren vaststaat dat de alternatieven realistisch zijn, m.a.w. als ook Nederland instemt met de alternatieven.

Overigens is onafhankelijkheid binnen een gemenebest met Nederland, een aanvaardbaar alternatief, mits het gemenebest geen lege dop is, maar voldoende zwaar om zinvol te zijn.

Bijvoorbeeld moeten in het gemenebest de volgende zaken worden ingebracht:
a. defensie, buitenlandse betrekkingen, nationaliteit, cassatie rechtspraak, onderwijssamenwerking en ontwikkelingssamenwerking.

Tenslotte is de MEP de mening toegedaan dat de voorbereidingen op de toekomstige staatkundige veranderingen reeds nu dienen aan te vangen. Een periode van 10 jaar is echt niet te lang voor een deugdelijke voorbereiding.

Ing. Roland Laclé
Voorzitter MEP

Escudo di Aruba

Escudo di Aruba ta den uso desde 15 di november 1955, [illegible] fecha [illegible] di Aruba a aproba e escudo den un resolucion insular. Creacion tabata originalmente di Atelier voor Heraldische Kunst di Amsterdam, Hulanda. Gobierno di Aruba a haci [illegible] cambio, pa asina haci e escudo refleha mas ainda simbolisa inconfundibel di Aruba.

Un escudo ta un simbolo cu ta refleha aspectonan tipico di un pueblo:

[illegible] aloe ta simbolo di [illegible] fuente di bienestar di nos isla.

Hooiberg ta simbolisa [illegible]

[illegible] como tambe [illegible]

[illegible] rueda ta representa industria [illegible] di mas importancia di [illegible]

[illegible] ta simbolisa [illegible] y fe.

[illegible] riba e escudo ta representa forza y generosidad.

[illegible] ramanan di laurel ta simbolo di paz y amistad.

PPA - voorzitter Benny Nisbet:

Status Aparte van Aruba en de betekenis voor de Arubaanse bevolking

IN VERBAND MET de officiële viering van de status aparte van Aruba op 18 maart a.s. is het voor de PPA niet alleen een eer, maar ook een plicht om als Arubaanse politieke partij haar zienswijze voor wat betreft de betekenis van de status aparte voor de Arubaanse bevolking naar voren te brengen. Ook voor wat betreft de inhoud van deze status aparte voor de toekomst.

Wij moeten eerst even teruggaan naar de kernpunten die geleid hebben tot een jarenlange strijd voor afscheiding van de kolonie Curaçao, later genoemd de Nederlandse Antillen. Voor de Arubaan die immer zelf de verantwoordelijkheid wilde dragen voor zijn eigen welzijn en vooruitgang op sociaal- politiek- educatief- economisch vlak was het onhoudbaar, vanuit een ander eiland geregeerd te worden. Hierbij komt nog dat de belangen van Aruba niet parallel lopen met de belangen van de Nederlandse Antillen.

De frustrerende knelpunten voor Aruba in de jaren 1954-1985 kunnen als volgt worden opgesomd:

1. luchtvaartpolitiek: Aruba kan sedert het verkrijgen van de status aparte haar eigen luchtvaart- beleid voeren, welke gericht is op het versterken van de toeristische industrie i.p.v. bescherming van een luchtvaart- maatschappij.

2. economische aangelegenheden. Aruba is nu bij machte haar eigen prioriteiten te stellen en kan zich economisch geheel zelfstandig ontplooien, rekening houdende met de specifieke belangen van ons eiland.

3. onderwijs - invoering Papiamentu. Het onderwijs- systeem moet worden aangepast aan de op Aruba heersende situatie, waarbij voor de verdere studie ook de behoefte van het eiland belangrijk is. Het invoeren van het Papiamentu als vak, naast het Nederlands, Engels en Spaans dient met rasse schreden ter hand genomen te worden. [illegible] der van het onderwijs- systeem op Aruba.

4. toeristische ontwikkelingen. Dit voor Aruba zo belangrijke peiler, zal optimaal moeten worden bevorderd. Hiervoor is van groot belang dat de diverse wetten en regelingen geheel in Arubaanse handen ligt. Het toerisme is sedert de sluiting van de raffinaderij de belangrijkste bron van inkomen. Des te meer zal nadruk gelegd moeten worden op de luchtvaart- politiek en het bevorderen van toerisme op een zo breed mogelijke basis is.

5. ontwikkelings- samenwerking met Nederland. Sedert de status aparte kunnen ontwikkelings- samenwerking en EG direct met betrokken regeringen worden onderhandeld, hetgeen een snellere afwerking zeer zeker ten goede komt. Voorts zullen de mogelijkheden optimaal moeten worden gebruikt ter verdere ontplooiing van Aruba.

De PPA is van mening dat de status aparte een overwinning is van het Arubaanse volk na jarenlang in een ongewenste situatie te hebben geleefd, door Nederland in de jaren 50 opgedrongen. Desalniettemin heeft de PPA- reserves ten aanzien van de wijze waarop ook nu, door Nederland, de datum van de Arubaanse onafhankelijkheid werd opgedrongen, wilde Aruba de status aparte verkrijgen.

De PPA is en blijft van mening dat deze datum nimmer door de Arubaanse bevolking werd ingevuld en dat in de toekomst op grond van het zelfbeschikkingsrecht, dit alsnog dient plaats te vinden. De PPA baseert haar mening op het zelfbeschikkingsrecht van de Arubaanse bevolking Resolutie 1970 1541: «The emergence into any other political status freely determined by the Aruban people.

Ondanks de moeilijke economische situatie waar de sluiting van de Lago en het negatieve financieel- economisch beleid van de MEP- overheid, is de PPA van mening dat het voor de Arubaanse regering en de Arubaanse bevolking een uitdaging is om de wereld te bewijzen dat een klein maar dynamisch eiland met amper 60.000 inwoners, hun krachten samen kunnen bundelen om een beter toekomst op te bouwen.

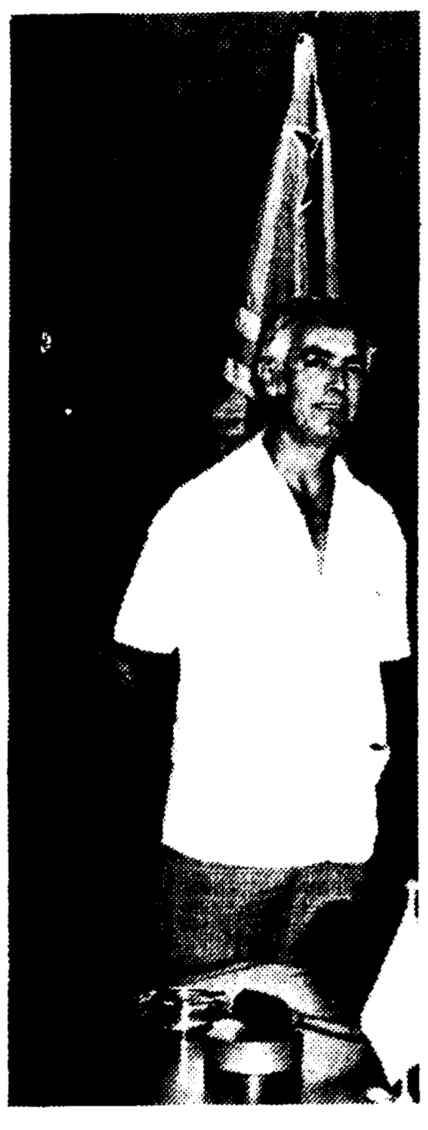
De PPA ziet dit zeer wel haalbaar binnen de mogelijkheden geschetst in hun laatste partijprogramma en grotendeels in de programma van de huidige regering van Aruba.

- nationaal politiek voor het onderwijs
- braintrust- economische missies
- financieel centrum - commercieel centrum
- effectenbeurs
- uitbreiding en diversificatie van ons toerisme
- een luchtvaart- politiek ten behoeve van ons toerisme en niet andersom.

Aruba moet in de naaste toekomst kunnen functioneren als springplank tussen Amerika en Europa enerzijds en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied anderzijds. Aruba als onafhankelijk lid van het koninkrijk is nu bij machte zich te projecteren op internationaal niveau en daardoor de idealen van de PPA en de Arubaanse bevolking ten uitvoer te brengen.

Aruba's man in Nederland

Merryweather: Het gezicht van Aruba

-door Frans Kok-
DEN HAAG — John Merryweather is sinds begin dit jaar het gezicht van Aruba in Nederland. Met voortvarendheid heeft hij zich gestort op zijn nieuwe functie van gevolmachtigde minister, maar desgevraagd geeft hij onmiddellijk toe dat het voor hem als niet beroeps- politicus wel even wennen was.

We leggen hem de vraag voor hoe zijn start als gevolmachtigde minister is geweest en hoe men in Nederland over het nu zelfstandige Aruba denkt.

Merryweather:"Ik ontmoet veel begrip voor de positie van Aruba. Men spreekt soms wel zijn zorg uit over de onzekere toekomst van ons land maar ja, die onzekerheid bestaat nu hij on-zelf ook. Het is nu eenmaal riskant om een onafhankelijke koers in te slaan. Aan de andere kant maak ik de mensen in Nederland duidelijk dat we op Aruba er hard aan werken en dat we onder leiding van de nieuwe regering alle vertrouwen hebben in de toekomst.

- Vraag: Hoe was de ontvangst door uw nieuwe collegas in de Koninkrijks- ministerraad, de dag na uw aankomst in Nederland?

- Merryweather: "Heel leuk. Ik was natuurlijk wel wat zenuwachtig. Ik had een kleine toespraak op schrift bij me voor het moment dat ik het woord zou krijgen maar toen het zover was besloot ik spontaan om uit mijn hart te spreken. Ik heb de Nederlandse regering daarbij dank gezegd voor alle steun die we bij ons streven naar de status aparte hebben ondervonden. Daarop kreeg ik een applaus van de Nederlandse bewindslieden. Ik voelde me er direct thuis en dat komt mede door de warme en cordiale ontvangst."

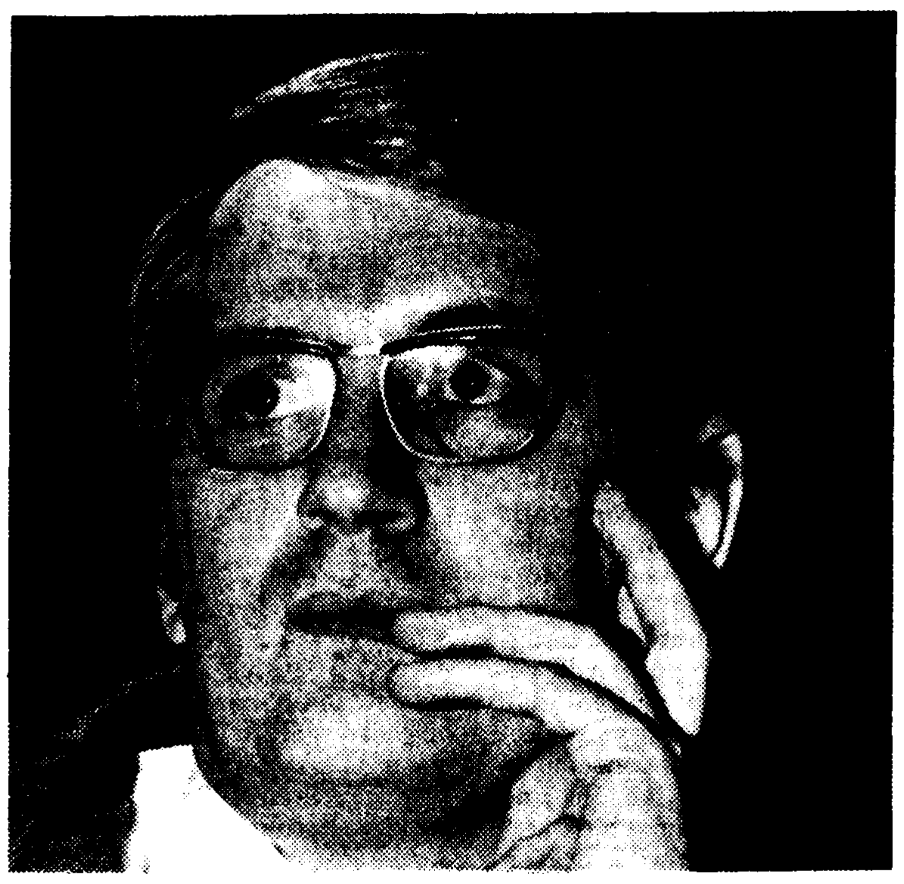
John Merryweather besteed een groot deel van zijn tijd aan het opzetten van de organisatie van de nieuwe Arubaanse vertegenwoordiging. Voor 1 januari deed het Arubahuis veel aan status aparte en ook wel wat aan het toerisme, nu moet echt het hele scala van beleidsterreinen bestreken worden, zoals juridische, sociale, culturele en economische vraagstukken die met Aruba te maken hebben. Uitbreiding van de staf met ongeveer vijf man is dan ook noodzakelijk zodat de uiteindelijke bezetting in Den Haag zo'n 18 tot 20 personen gaat bedragen. John Merryweather is van plan een agressief beleid te voeren om Aruba meer bekendheid te geven in Nederland. Door de strijd om de status aparte kent men, zo is het gebleken, wel de naam van Aruba en de politieke positie van het eiland maar de kennis over de mensen en de omstandigheden op Aruba is bij de Nederlandse bevolking vrij miniem.

Hij merkt op dat men in Nederland met Curaçao beter vertrouwd is. "Ik ga daar iets aan doen. Aruba heeft daar als nieuwe gelijkwaardige partner in het Koninkrijk recht op", zegt hij vastbesloten.

Zijn start in de Haagse "leeuwenkuil", zoals hij het zelf noemt, was tot dusver echter tamelijk succesvol. In elk geval kènt Den Haag hem nu via de vele contacten die hij inmiddels heeft opgebouwd. Ook een groot artikel in het ochtendblad De Telegraaf onder de kop "Van tuinarchitect tot staatsman" heeft daaraan bijgedragen.

Wim Meijer:

"Tegen de term afdwingen maak ik bezwaar"

-door Frans Kok-
DEN HAAG — "Ik ben erg optimistisch over de toekomst van Aruba, ondanks alle problemen die bestaan. Met de eerzucht die er op Aruba bestaat om aan de eigen toekomst te bouwen geloof ik dat Aruba zijn sterke punten verder kan uitbouwen en zijn weg wel zal weten te vinden."

Dit is de mening van Wim Meijer, voorzitter van de Vaste Nederlandse Kamercommissie voor Antilliaanse en Arubaanse zaken. Hij is nog niet zo lang vertrouwd met de materie, want pas kort geleden werd hij als politiek zwaargewicht aangezocht om de commissie te leiden toen oud- minister Jos van Kemenade de Kamer verliet.

De opkomst van het Arubaanse streven naar de status aparte heeft Wim Meijer dus niet van dichtbij meegemaakt. Dat kan een voordeel zijn voor een onbevangen oordeel. We vragen hem daarom hoe hij aankijkt tegen de status aparte en tegen de politieke toekomstkansen voor het zelfstandige Aruba.

- Wim Meijer:"Ik ben inderdaad niet betrokken geweest bij de voorgeschiedenis. Ik beoordeel de situatie zoals ik hem nu aantref. Een terugblik op de vraag of er wellicht nog een betere oplossing denkbaar was geweest dan de besluiten van de Ronde Tafel Conferentie van 1983 heeft daarom weinig zin. Er zijn daar echt onomkeerbare besluiten genomen. Iedereen is gehouden daarvan het beste te maken. Dat lijkt me een positievere houding dan krampachtige pogingen te doen de Antillen van de Zes in stand te houden."

"Wat we tot dusverre op Aruba is opgevallen is dat de eilandspolitiek, maar ook sociaal/cultureel sterk op zich zelf gericht is. Het straalt een eigen identiteit uit. Met de ondernemingsgeest die ik heb aangetroffen en de inzet van de bevolking zijn goede ontwikkelingen mogelijk. Als Aruba zijn sterke punten zoals het toerisme uitbuit maar tegelijkertijd werkt aan een diversificatie van de economie zie ik de toekomst niet somber in. Met alleen maar uitbreiding van het toerisme ben je er echter niet, dan ben je te zeer afhankelijk van externe factoren. Maar als je de eigen struktuur versterkt en ook iets doet aan de eigen voedsel- voorziening, maak je op een goede manier gebruik van de aanwezige mogelijkheden." Meijer merkt op het een heilzame ontwikkeling te vinden dat het eeuwige discussiepunt met de overige vijf eilanden over de aparte status van Aruba nu van de baan is. Wellicht groeien de zes eilanden in een latere fase weer naar elkaar toe hoopt hij. Meijer ontkent dat zulks op "wishful thinking" berust. "De eerste golf van sentiment zal spoedig voorbij zijn. Als men dan in de regio rondkijkt komen Aruba en Curaçao elkaar van zelf toch weer tegen als bondgenoten."

- Ja, of als concurrenten!

"Dat geloof ik niet. Een zekere mate van competitie is helemaal niet erg mits het eerlijk gebeurt middels deugdelijke afspraken. Vroeger was de wrijving altijd dat of Curaçao of Aruba de indruk had dat de ander bevoordeeld werd. Dat is nu gelukkig voorbij want men is geheel op zichzelf aangewezen.

- U hamert nogal op de eigen identiteit van Aruba, maar provincies als Groningen en Limburg hebben ook een eigen identiteit. Dat is toch geen reden om onafhankelijk te worden?

- "Nee, misschien niet, maar zo zijn nu eenmaal de feiten. De vraag naar al dan niet onafhankelijkheid is een gepasseerd station. Nu is Aruba bezig aan een tussenfase naar de onafhankelijkheid. Het zit als het ware in een corridor naar de volgende fase."

- Dan bent u nog een van de weinigen die werkelijk gelooft dat die onafhankelijkheid in 1996 doorgaat.

- Ja, de huidige Arubaanse regering is tegen de onafhankelijkheid, dat weet ik, maar de vorige was weer voor, dus misschien verandert het nog."

- Het vorige Bestuurscollege was in zijn hart ook tegen onafhankelijkheid maar stemde er op de Ronde Tafel Conferentie alleen maar mee in omdat Aruba anders de status aparte niet kreeg. Het is dus door Nederland afgedwongen.

- Meijer: "Tegen die term afdwingen maak ik bezwaar, maar het is wel juist dat men op Aruba gevaren ziet in volledige onafhankelijkheid. Ik ben het daar niet mee eens. De onafhankelijkheid wordt als iets heel bedreigends ervaren alsof er nu onder de Nederlandse paraplu garantie bestaat voor stabiliteit. Een stabiliteit die weg zou vallen als men onafhankelijk wordt. Dat is onjuist. Dat is een alles of niets discussie. Bij onafhankelijkheid kan er heel goed een volkenrechtelijke relatie bestaan met Nederland op bestuurlijk, politiek en buitenlands gebied. In feite zou dat dezelfde samenwerking kunnen zijn als thans. Ja, ook op veiligheidsgebied acht ik dat mogelijk. Als Aruba er tegen die tijd niet in is geslaagd regionale veiligheids- afspraken te maken, zal Nederland zich bereid kunnen verklaren via een verdrag die garanties te geven.

Het is goed als er een relatie blijft tussen Aruba en Nederland, ondermeer via het contactplan voor parlementariërs. Men vraagt zich wel eens af wat zo'n plan oplevert maar het is heel belangrijk voor Aruba om een gesprekspartner in West-Europa te hebben en omgekeerd voor Nederland om te ervaren welke ontwikkelings- problemen aan deze kant van de wereld spelen.

- Laatste vraag: Het Arubaanse parlement heeft geruime tijd niet kunnen functioneren door het conflict met de oppositie. Is dat geen vaag teken voor de toekomstige democratische verhoudingen op Aruba?

- Meijer: "Ja, ik heb in januari toen ik daar was al gezegd dat ik me een mooiere start kan voorstellen. Van de andere kant hoeven we niet onmiddellijk moord en brand te schreeuwen. Het waren emotionele gebeurtenissen na het ingaan van de status aparte. Toch zou men moeten proberen waar mogelijk is consensus te bereiken. Dat gebeurt in Nederland ook, ondanks alle verschillen. Het parlement is nu eenmaal de plek waar voor een belangrijk deel de beeldvorming van het land gestalte krijgt", zo benadrukt Wim Meijer.

Oud-premier Biesheuvel:

"Verhoging ontwikkelingshulp voor Antillen moet kunnen"

-door Frans Kok- DEN HAAG/ORANJESTAD — "In 1981 is de Nederlandse regering gecapituleerd voor de eis van met name Curaçao dat in de Commissie van Zeven niet over de staatkundige eindsituatie van de vijf Antillen na de status aparte van Aruba gesproken mocht worden. Ik heb het dan ook altijd heel merkwaardig gevonden dat later op de Ronde Tafel Conferentie (RTC) Aruba wél de eis werd gesteld dat de eindsituatie — de onafhankelijkheid in 1996 — geregeld moest zijn."

Dat is de mening van de Nederlandse oud- premier Barend Biesheuvel die als voorzitter van de gemengde Commissie van Zeven en eerder van de Koninkrijkswerkgroep de RTC als waarnemer bijwoonde. We spreken hem op zijn Haagse kantoor dat uitziet op het Vredespaleis.

In diezelfde kamer stelde de Commissie van Zeven haar baanbrekende eindrapport op, waarin voor het eerst de status aparte van Aruba werd vastgelegd. Biesheuvel is door premier Eman wel voor de viering van 18 maart uitgenodigd, maar tot zijn spijt wegens drukke werkzaamheden verhinderd.

Van 1963 tot 1967 was Biesheuvel vice- premier en tevens belast met Surinaamse- en Antilliaanse zaken. Hij vertelt dat het begrip status aparte toen in het geheel nog niet aan de orde was. Tijdens de begrotings- behandelingen in de Eerste- en Tweede Kamer, die hij er speciaal nog voor heeft nagekeken, is die term niet een keer gevallen.

Het ging toen meer over de financieel- economische situatie op de Antillen, over de hoogte van de ontwikkelings- hulp en dat soort zaken. Over Aruba als zodanig werd toen nauwelijks gediscussieerd.

In 1971 was Biesheuvel minister- president en Pierre Lardinois minister voor Antilliaanse Zaken. Voor het eerst kwam toen een delegatie van Aruba rechtstreeks contact zoeken met de Koninkrijks- regering in Den Haag. Toen Betico Croes de mogelijkheid van een status aparte opperde, antwoordde Lardinois, een nogal directe man: "daar voel ik geen fluit voor." Biesheuvel vertelt dat hij Croes tegen het advies van zijn ambtenaren zelf heeft ontvangen en van hem de vraag kreeg voorlegd of hij er net zo over dacht als Lardinois.

"Ik heb Betico toen gezegd dat ik wellicht wat meer diplomatieke termen zou hebben gebruikt, maar in wezen hetzelfde standpunt huldigde. Nederland voelde nu eenmaal niets voor een opsplitsing van de Antillen.

Hij erkent dat Nederland onvoldoende oog had voor de omvang van de problemen tussen Aruba en Curaçao. "We dachten dat ze wel overbrugbaar waren en dat wij daarbij een functie konden vervullen. Van die groeiende kloof hebben we niets gezien."

Op zich was de kwestie van de onafhankelijkheid toen al aan de orde. Nadat het probleem Nieuw Guinnea met Indonisië was geregeld ontstond in Nederland het idee dat wij ook van de Antillen afmoesten. Dat kwam voort uit een politiek schuldbesef en ook uit het idee dat een band met de Antillen en zeker een statutaire band niet meer in de moderne tijd paste. Er werd in Nederland zelfs al een datum genoemd voor de onafhankelijkheid.

"Wel gingen we, ook in de Koninkrijks- werkgroep, uit van de gezamenlijkheid van de Antillen. En dat leek toen terecht, want de Antillen waren opgebouwd als een eenheidsstaat volgens Nederlands model. Het was een copie van ons systeem, alsof Saba zoiets was als Drenthe."

"Toch zijn we binnen de Koninkrijks- werkgroep scherp gaan zien dat het om zes anders geaarde eilanden gaat en dat de samenwerkings- regeling daaraan moest worden aangepast. Vooral Römer heeft dat de Nederlandse leden bijgebracht. We hebben toen geprobeerd ons model op te bouwen vanuit de eilanden zelf", aldus Biesheuvel.

"De rivaliteit tussen Curaçao en Aruba nam echter toe en het uittreden van de MEP uit de Centrale regering was een belangrijk moment. Ik had altijd gehoopt dat de twee belangrijke mensen van toen, Betico Croes en Don Martina, toch een vorm van samenwerking zouden bedenken, maar dat is er niet uitgekomen. Ik moest altijd denken aan de Surinaamse situatie met Pengel en Lachmon die in de jaren zestig een monsterverbond sloten en daardoor voorkwamen dat er een rassenstrijd uitbrak. Ik meende dat Croes en Martina in staat waren om dat de bereiken, maar toch is bij beiden de binding met het eigen eiland sterker gebleken. Als Commissie van Zeven zijn wij toen maar overgegaan naar de status aparte."

"In onze conclusies stond echter ook dat tegelijk over de eind- situatie van de overige eilanden gepraat zou worden. Maar toen we op de Antillen arriveerden weigerde Curaçao categorisch daarover te spreken. Wel, ik natuurlijk meteen Den Uyl bellen, die toen minister voor Antilliaanse Zaken was. Het is bekend dat Den Uyl erg gesteld is op Don Martina en het resultaat was dan ook dat die conditie van tafel ging en dat Nederland capituleerde. Nederland en Aruba werkten toen verder en de overige leden van de commissie konden toen achterover gaan zitten."

"Betico Croes had het daar later tijdens de RTC erg moeilijk mee. Hij moest de koppeling accepteren tussen de status aparte en de volledige onafhankelijkheid in 1996, terwijl de vorige Nederlandse regering dezelfde eis ten aanzien van de overige eilanden zomaar had laten vallen."

"Wat de toetsings- conferentie betreft, valt nu al te voorspellen hoe de standpunten zullen zijn. Slechts een deelnemer zal vasthouden aan onafhankelijkheid voor Aruba en dat is Nederland. De rest zal tegen zijn want die zullen denken aan de consequenties", aldus Biesheuvel die opnieuw een pleidooi houdt voor de eerder door hem geopperde Gemenebest- relatie. Volgens hem is die best te realiseren als de emoties rond de invoering van de status aparte wat zijn afgezwakt. Hij betoogt echter dat de vorm van samenwerking moet opborrelen uit de eilanden zelf en dat Nederland niet opnieuw een eenheid moet opleggen. Biesheuvel erkent dat het proces van opborrelen wel heel lang kan gaan duren op de Antillen temeer daar Curaçao en de huidige minister- president geen enkele haast hebben met het toewerken naar onafhankelijkheid. "Ja, dat is een probleem, maar Nederland moet een "open mind" tonen. Het lijkt me ook goed als Aruba even de politiek kan vergeten en aan de oplossing van de echte problemen werkt. Want die problemen zijn enorm, ook op Aruba. Wat dat betreft lijkt het me voor Nederland geen ramp als het bedrag aan ontwikkelingshulp voor de Antillen wordt verhoogd van de nu gefixeerde 5% van het totale Nederlandse budget tot bijvoorbeeld 6%. Dat moet toch kunnen. Nederland heeft tenslotte een grote verantwoordelijkheid voor de Antillen. Voorwaarde is wel dat er zeer zakelijk wordt geopereerd en dat er een goede controle is op de besteding", aldus Biesheuvel.

Tot slot laat Biesheuvel zich ontvallen dat de Antillen waarschijnlijk nog heel lang deel zullen blijven uitmaken van het Koninkrijk. De defensie is daarbij een groot struikelblok, maar volgens hem kan dat geregeld worden, mits men het wil. De opmerkingen van zijn partijgenoot De Ruiter, de Nederlandse minister van Defensie die onlangs op de Antillen verklaarde dat er na de onafhankelijkheid geen sprake van kan zijn Nederland de defensiebelangen van de Antillen blijft behartigen, noemt Biesheuvel "uiterst onverstandig." "Ik ben het daar niet mee eens. Ik weet niet waarom hij dat gezegd heeft. Ik denk omdat hij de Antillen niet kent en misschien ook wel omdat hij bang is dat het Nederland tot in de verre toekomst geld zal blijven kosten."

(Vervolg van pagina 2)

coördinerende taak heeft, wordt als uiteindelijk resultaat verkregen twee in elk der Staten van de landen totstandgekomen regelingen die echter gelijkluidend zijn.

Een in de Staten van een der landen verworpen ontwerp-eenvormige landsverordening, wordt in beide landen als verworpen beschouwd. Dit is duidelijk, omdat in een dergelijk geval geen sprake meer kan zijn van in beide landen vaststellen van gelijkluidende landsverordeningen.

Uit het hierboven gerelateerde kan worden gedistilleerd, dat Aruba met haar nieuw verworven status in een situatie is komen te verkeren die perspectieven biedt voor haar verdere ontplooiing.

Politiek-staatsrechtelijk gezien, heeft Aruba als voormalig eilandgebied in de Nederlands-Antilliaanse constellatie, een uitzonderlijke positie binnen het Koninkrijk verkregen. Haar streven om te zijn "baas in eigen huis" is, zo niet volledig, dan toch in belangrijke mate in vervulling gegaan.

Het gebied van overheidszorg is, met de overdracht van een groot aantal taken en bevoegdheden substantieel uitgebreid, hetgeen haar in staat stelt met betrekking tot een aantal essentiële aangelegenheden haar eigen beleid uit te stippelen.

De invoering van een eigen constitutie die de fundamentele verworvenheden van de mens beoogt te waarborgen en een dergelijke regeling van het rechtswezen staan garant voor de rechtszekerheid, en daarmee het behoud van de goede naam van Aruba als betrouwbare vestigingsplaats voor buitenlanders.

Het aldus verkregen wettelijke kader kan als instrument worden gehanteerd om regelingen tot stand te brengen, die nodig zijn om het financieel-economisch beleid van het land te kunnen uitvoeren. De samenwerking met de Nederlandse Antillen op financieel-economisch-monetair gebied die overigens is gebaseerd op een grote mate van vrijheid en vrijwilligheid, is voldoende flexibel om Aruba een slagvaardig beleid op dit terrein te kunnen bieden.

Zoals in het begin reeds is gesteld, is het op dit moment nog te vroeg voor een gedegen evaluatie van de eventuele voordelen van de status aparte voor Aruba. Dit zal eerst uit de daadwerkelijke invulling daarvan moeten blijken.

Pedro Bislip
Voorzitter
Staten van Aruba

(Vervolg van pagina 5)

den. Het getij voor decentralisatie is voorgoed voorbij. Het zou trouwens ook onjuist zijn om bij verandering van de inrichting van het staatsbestel al te veel aan te sluiten bij een decentralisatie als in Nederland bij gans andere verhoudingen passend is. Hier betreft het de voorziening in een goed bestuur voor eilanden, *die in menig opzicht een eigen karakter hebben en die elk reeds door hun geografische ligging een duidelijk afgescheiden geheel vormen".*

Hierin komt duidelijk tot uitdrukking, dat de wens van Aruba, door de Commissie van Poelje (zoals deze meestal wordt genoemd) niet alleen begrepen, maar ook door de eilandelijk aparte ligging en andere ontwikkeling, wordt verklaard. Terzijde kun je er nog een voorwaarde voor het status aparte verlangen in lezen, namelijk een zekere mate van welvaart, waardoor eigen bestuur en minder afhankelijkheid van een zustereiland gestimuleerd wordt.

In de volgende jaren heeft de opvolger van de Raad van Politie, de Arubaanse Eilandsraad, verschillende moties met dezelfde strekking aangenomen. Het voert te ver om al deze moties afzonderlijk te bespreken.

Dan komt uiteindelijk de beroemde Ronde Tafel Conferentie van 1954, waarbij het Statuut is vastgesteld. In de openbare slotzitting van 3 juni 1954 heeft wijlen de heer C.A. (Henny) Eman,

Henny Eman Sr.

er van uitgaande, dat de Nederlandse grondwet zich verzette tegen het slaken van de banden met de Nederlandse Antillen, als *overgangsmaatregel* gepleit voor een federatieve opbouw van de Nederlandse Antillen, waarin Aruba een zelfstandige positie dient in te nemen. En achter Eman staat zijn partij, de A.V.P.

Een van de andere Arubaanse leden, wijlen de heer J.E. (Juancho) Irausquin zag er voorshands van af, dat Aruba een vierde deel van het Koninkrijk zou worden, daar dit volgens deze conferentie en volgens advies op dat ogenblik staatsrechtelijk onmogelijk was, doch stelde echter wel, dat mocht Aruba evenwel, nadat de Eilandenregeling (Erna) tot haar recht is gekomen, nog steeds een status buiten de Nederlandse Antillen wensen, dit dan via het Statuut verwezenlijkt dient te worden. En achter Irausquin staat zijn partij, de P.P.A.

Na de totstandkoming van het Statuut volgt ogenschijnlijk een periode van stilstand. Er wordt gewerkt met en volgens het Statuut. En de leerlingen van alle scholen in de Nederlandse Antillen hebben er een vrije dag aan te danken!

In Indonesië, de niewe naam voor Nederlands Oost- Indië, heeft vooral Nederland ook gekozen voor een federatieve opbouw. Nu is Indonesië in sommige opzichten wel vergelijkbaar met de Nederlandse Antillen. Het bestaat uit een groot aantal eilanden, maar ook hier woont meer dan de helft van de bevolking op een van de eilanden, hoewel deze keer niet het grootste. Hier heeft de eerste president Ir. Sukarno, al vrij spoedig na de onafhankelijkheid, de federatieve opbouw vernietigd en er een eenheidsstaat met one man one vote van gemaakt. En de ontwikkeling in de Nederlandse Antillen is in dezelfde richting gegaan. De Landsregering heeft enkele rechten, die, volgens de Erna, aan de aparte eilanden waren toebedeeld, hen afgenomen en aan zich getrokken. Omdat Aruba toen steeds in de Landsregering vertegenwoordigd was, heeft Aruba hier toen aan meegewerkt, hoewel de meerderheid van 12 van de 22 Statenleden van Curaçao uiteraard de doorslag gaf.

Op 9 februari 1971 wordt op Aruba opgericht de Moviemento Electoral di Pueblo, de M.E.P. Deze nieuwe partij voert in haar vaandel het oude verlangen van Henny Eman sr. naar meer zelfstandigheid van Aruba ten opzichte van Curaçao, maar niet van Nederland. De P.P.A. tendeert dan nog altijd naar de federatieve gedachte; de allengs kleiner geworden partij A.V.P. houdt zich nog steeds aan het standpunt van de heer Eman sr.

Min of meer in deze zelfde tijd gaan er op het eiland Curaçao stemmen op tot wijziging van het Statuut, zodat er meer zelfstandigheid voor de Nederlandse Antillen in zit. Maar stellig niet dat Aruba losgelaten moet worden. Er is sprake van een tweekamerstelsel met een gekozen president en zeker in een van de twee kamers evenredige vertegenwoordiging. Er wordt zelfs nog bij opgemerkt, dat als men tot overeenstemming kan komen, de ene kamer als zijnde duur, eigenlijk beter meteen kan worden afgeschaft. Natuurlijk de kamer met gelijke vertegenwoordiging van alle eilanden of minstens gelijke vertegenwoordiging van Aruba en Curaçao. Dat Aruba dit resultaat van een bespreking van alle Curaçaose partijen verwerpt is in het licht van het bovenstaande duidelijk. Uit het met algemene stemmen vastgestelde besluit van de Eilandsraad van Aruba van 29 februari 1972 citeer ik het volgende: "Dat de gesignaleerde uitgangspunten van de Curaçaose politieke partijen niet stroken met het federale stelsel, dat Aruba voor ogen staat temeer daar zij indruisen tegen de daaraan ten grondslag liggende realiteiten. Immers Aruba staat een op doelmatigheids- gronden in het leven geroepen staatkundig verband voor, waarin de eilanden, zijnde de facto gescheiden bevolkingsgroepen met nog weinig onderling gevoel van saamhorigheid en lotsverbondenheid, op basis van gelijkheid — dus afgezien van grootte en bevolkingsaantal — zullen streven bepaalde belangen gemeenschappelijk te behartigen, daarbij rekening houdend met de in de verklaring van 31 januari 1972 vermelde basispunten; dat bedoelde uitgangspunten en bepaalde ontwikkelingen daarmee verband houdende voorts grote bezorgdheid hebben gewekt in brede kring van de Arubaanse bevolking daar zij daarin een gevaar onderkent voor haar fundamentele volksbelangen, waaronder haar recht om zelf haar toekomstige structuur en toekomst te bepalen."

De houding van de Nederlandse regering tegenover alle moties en resoluties, enzovoort van alle mogelijke organen in de Nederlandse Antillen is en blijft: Wij willen geen versplintering. Hier tegenover propageert de nieuwe partij M.E.P. steeds weer haar status aparte ideaal. En hiermee wordt uitdrukkelijk bedoeld apart, los van Curaçao en niet los van Nederland. Er wordt zelfs gespeeld met de gedachte van twaalde provincie van Nederland. Onder leiding van de heer G.F. (Betico) Croes wordt met dit beginsel de meerderheid veroverd in de Eilandsraad van Aruba. Hier valt dan ook uiteindelijk in 1975 het besluit om, hoewel er geen wettige basis voor bestaat en dus juridisch van nul en generlei waarde is, toch een volksraad- pleging te houden. Deze volksraad- pleging had beslist geen twijfelachtige uitslag. Een zeer grote meerderheid stemde voor status aparte.

Optocht van de politieke party MEP

In hetzelfde jaar 1975 kreeg Suriname zijn onafhankelijke status. In het koninkrijk zaten toen nog slechts twee delen, Nederland en de Nederlandse Antillen. Maar dit bracht de status aparte niet dichterbij voor Aruba. Over die tussentijd kunnen we vrij kort zijn.

De heer Betico Croes heeft op allerlei manieren voor verschillende forums, zoals de Nederlandse Tweede Kamer, de dekolonialisatie- commissie van de Verenigde Naties, in Venezuela, in de andere buurlanden, op de andere Caribische eilanden, enz. gevochten voor de onafhankelijkheid om zelf te mogen beslissen over de toekomst van zijn geboorte- eiland. En uiteindelijk kon Nederland de wens van de heer Croes en van Aruba niet langer negeren. Er kwam een volgende Ronde Tafel Conferentie.

Voor de heer Croes, als leider van de grootste partij op Aruba en regeringsleider op Aruba moet de R.T.C. een grote triomf maar ook een bittere pil om te slikken geweest zijn. Nederland wilde wel bewilligen in een soort status aparte, mits er een degelijk samenwerkings- verband tot stand kwam met de andere Antilliaanse eilanden en Aruba mee zou blijven betalen voor de arme en kleinere eilanden. Maar Nederland eiste ook, dat status aparte zou betekenen totale onafhankelijkheid na tien jaar, dus 1 januari 1996. Dit moest tegelijkertijd door de heer Croes en de delegatie van Aruba aanvaard worden. En dit is noodgedwongen geaccepteerd.

Mogelijk speelt hierbij de overweging een rol, dat er na tien jaar een andere regering zetelt in Nederland met andere ministers, die misschien niet zo strak zullen vasthouden aan de tien jaar. Of ook wel de gedachte van wie dan weer leeft die ook weer zorgt.

Een feit is dat op 31 december 1985 om twaalf uur de vlag van de Nederlandse Antillen voor het oog van duizenden toeschouwers en autoriteiten gestreken is en dat de vlag van Aruba er voor in de plaats gehesen is. En dat 18 maart niet langer dia di bandera y hymno is, maar onafhankelijkheidsdag, dia di libertad, maar nog niet los van Nederland.

Heel jammer is, dat de heer Betico Croes het strijken van de Antilliaanse vlag en het hijsen van de Arubaanse vlag niet heeft kunnen bijwonen.

K. ROMKES

DE OUDSTE BANKINSTELLING VAN ARUBA

ARUBA BANK N.V.

ARUBA BANK LTD. ARUBA

BIEDT HET LAND ARUBA EN DE GEHELE ARUBAANSE GEMEENSCHAP VAN HARTE GELUK MET DE OFICIELE VIERING VAN DE STATUS APARTE

WIJ VERTROUWEN, DAT WIJ TE SAMEN ZULLEN KUNNEN BEWIJZEN, DAT WIJ DEZE STATUS APARTE WAARDIG ZIJN

WIJ ZULLEN - - ZOALS OOK STEEDS IN HET VERLEDEN - - HIERAAN ALLE MOGELIJK MEDEWERKING GEVEN.